

naša luč

1974

10

BLED

je letoviško mesto ob Blejskem jezeru, središče blejskega kota med Savo Dolinko, Savo Bohinjko in bregovi Pokljuke ter Mežaklje, z lepim razgledom na bližnje Triglavsko pogorje, Karavanke in Kamniške Alpe,

ščiteno staro drevje. Blejski otok in grad sta med najbolj obiskovanimi znamenitostmi Slovenije.

COL

je bil že v starem veku naselje ob rimski cesti čez Hrušico. V

novi deli širijo na ravno Kranjsko in Sorško polje. Zanimiv je stari del mesta, gotška župna cerkev, cerkev na Pungrtu, Plečnikovo stopnišče, Prešernov spomenik pred gledališčem, novi most čez Kokro, Prešernov in Jenkov nagrobnik v Prešernovem gaju, muzeji, šmartinska cerkev z deli Layerja, Langusa in Stroja, ter šenpetrski grad v Stražišču.

abeceda slovenije

eden najslikovitejših in najlepših delov slovenske zemlje, ki ga je Prešeren imenoval podobna raja. Blejsko jezero v hudi zimi zamrzne. Kotanjo je končno izoblikoval bohinjski ledenik. V zahodni polovici jezera leži otok 20 metrov nad gladino, na njem stoji cerkev iz 15. stoletja z „zvonom željá“. V njej so izkopanine ilirskega naselja in staroslovenskega grobišča. Muzejska zbirka nabožne umetnosti je v cerkvi in v bivši prostiji. Blejski grad na hribu se vzdiguje z navpično steno iznad severnega dela jezerskega brega. To je baročna stavba, ki pa kaže značilnosti srednjeveške utrdbe, z dvema dvoriščema in zavarovanim dostopom. V kapeli so baročne freske, v gradu pa muzejske zbirke: izkopanine z Bleda, listine, pohištvo, posoda in orožje. Na sedlu pod gradom je staroslovensko gradbišče in za-

srednjem veku je stal tu grad za varstvo prehoda: cesta je šla pod grajskim obokom, kar je dalo vasi ime Podvelb. Sedanje ime pa izvira od pobiranja colnine. Še danes je Col pomembno cestno križišče. Tu teče tudi planinska transverzala.

DOMŽALE

so industrijski kraj na domžalsko-kamniški ravnini, ki se je zaradi ugodne prometne lege, bližine Ljubljane in številne delovne moči iz okolice zelo hitro razvil. Zanimivost kraja je zlasti slarnikarstvo: konec 18. stoletja se je razvilo kot domača obrt. Tu stoji tudi oddajnik RTV Ljubljana.

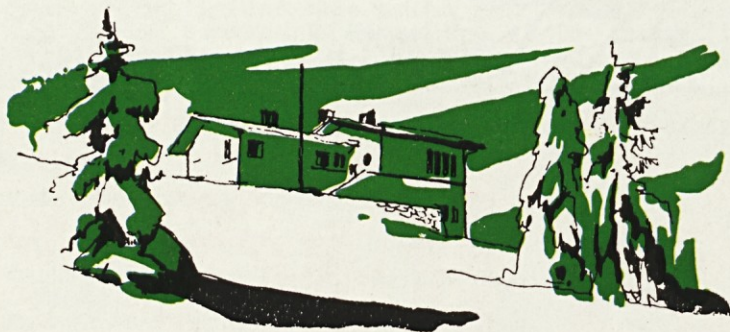
KRANJ

je staro središče Gorenjske v slikovitem položaju na skalnem pomolu med dolino Save in kanjonom Kokre, s katerega se

LJUBLJANA

je zgodovinsko mesto v tako imenovanih ljubljanskih vratih, kjer je starodavni naravni prehod iz Srednje Evrope čez Kras v Sredozemlje in iz Alp po Posavju v Podonavje. To je politično, cerkveno, kulturno in gospodarsko središče Slovenije, glavno mesto Republike Slovenije in prometno križišče. Staremu mestnemu jedru je vtisnila najmočnejši pečat baročna doba. Zanimivosti ima Ljubljana dovolj: tako ostanek starodavne Emone — rimski zid na Mirju in ob univerzitetni knjižnici — srednjeveški del mesta pod gradom, tržnice, portal semenišča z gigantoma, Vodnikov trg, ob Krekovem trgu hiše na nekdanjem obzidju, dvostolpno stolnico s kupolo, škofijsko palačo, rotovž, Robbov vodnjak kranjskih rek, Mestni trg z gosposkimi starinskimi hišami, baročna pročelja in obokana dvorišča, cerkev sv. Florijana, Levstikov trg s šentjakobsko cerkvijo, Trg francoske revolucije, univerzitetno knjižnico, univerzo, grad, s katerega je razgled do Alp in kraških planot, sodno palačo, frančiškansko cerkev, nebotičnik, uršulinsko cerkev, park Zvezdo, Dramo in Opero, Cekinov grad, drsališče in športni park, Narodni muzej, Narodno in Moderno galerijo, pravoslavno cerkev, Tivoli, živalski vrt, botanični vrt in Žale.

Slika na naslovni strani: Zasnježeni hlev na Vogarju, v tužinarskih planinah nad Bohinjem.

Škofje: Vsem ljudem vse pravice!

Zadnja škofovska konferenca v Rimu je izdala nov dokument o človeških pravicah. „Hočemo povzdigniti glas,“ so rekli škofje, „v imenu vseh tistih, ki nimajo glasu in trpijo krivico.“

Listina navaja najbolj ogrožene človeške pravice:

- pravico do življenja, ki jo kršijo splav, pospešitev smrti iz usmiljenja, in vojne;
- pravico do prehrane: zaradi podhranjenosti še vedno umira na milijone ljudi;
- pravico do pravične gospodarske delitve;
- pravico do svobode tiska in besede;
- pravico do pouka;
- pravico do enakosti med rasami;
- pravico do politične svobode: „Nihče, tako posamezniki kot skupine, se ne bi smel nikdar bati, da bi ga iz političnih ali gospodarskih razlogov prijel, mučili ali zaprli; treba se je odpovedati vsaki obliki zasledovanja in nasilja in jetnike pomilostiti ali osvoboditi.“

■ pravico do verske svobode: „To pravico danes odklanjajo ali zatirajo različni politični sistemi, ki ovirajo bogočastje, versko vzgojo in socialno delovanje Cerkve.“ Škofje pozivajo vse vlade, da priznajo versko svobodo v besedi in dejanju in preprečijo, da bi bili verni potisnjeni na stopnjo občanov drugega razreda.

Zanimivo je, da so si bili o brezpogojni nujnosti teh zahtev edini vsi škofje, tako tisti iz Južne Amerike kot tisti iz dežel Vzhodnega bloka, tisti iz dežel „tretjega sveta“ kot tisti iz Evrope in Severne Amerike.

Razumljivo je, da se mi kot kristjani prizadevno zavzemamo za te zahteve škofov in z vsem srcem soglašamo s slehernim nenasilnim uresničevanjem naštetih pravic kjer koli po svetu. Prav tako je razumljivo, da smo kot slovenski kristjani še posebno zavzeti za to, da bi naš narod vse te pravice čimprej dobil, tako znotraj državnih mej, kot ob njih zunanjem robu.

o

Ko se ob koncu leta oziramo nazaj, moramo ugotoviti, da se je v tem letu prostor svobode domá spet zožil, zlasti v dveh smereh: na področju pouka in vzgoje, ko se vsiljuje vsem študirajočim, od osemletke do univerze, marksizem kot edini znanstveni nazor, in na področju odnosov do vere in Cerkve, ko se že vsak korak proglašja za klerikalizem: sem spadajo napadi na Odprto pismo jugoslovanskih škofov v lanski jeseni; prepoved slovenske vlade, da bi v Sloveniji zbirali pomoč za fond Lačni otrok; spotikanje ob cerkvene vrtnice in „cerkvene strokovnjake“, ki se ukvarjajo z izleti, športom, mladinskimi klubi in pomočjo ostarelim občanom; in zlasti afera okoli „Družine“ in „Ognjišča“. Poznavalci razmer vidijo v takšnem ravnanju domačih oblasti predvsem poskus, dokazati občanom svojo moč, zlasti ker se trenutek odhoda državnega poglavarja neizprosno bliža.

Nikomur ni neznan preplah naših ljudi domá zaradi možne sovjetske zasedbe Jugoslavije po Titovi smrti. Mednarodni strokovnjaki odgovarjajo, da ta strah ni upravičen predvsem zato, ker bi se s sovjetsko zasedbo Jugoslavije porušila vsa povojna gradnja odnosov med Zahodom in Vzhodom, kar pa je na odru mednarodnega dogajanja malodane nemogoče.

naša luč

1974 10

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 23
december 1974

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	70 šil.
Belgija	170 bel. fran.
Francija	17 f. fran.
Italija	2000 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	11 n. gold.
Nemčija	14 n. mark
Švedska	17 š. kron
Avstralija	4,5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

—tudi doma teče življenje naprej—

ANHOVO. — Tovarna „Slonit“ je postavila na glavni dimnik za odpraševanje rotacijske peči ogromen filter, ki zajame dnevno od 100 do 150 ton prahu. S starim so uspeli ujeti le okrog 30 ton. Prav tako so montirali filtre na pakirnici cementa in štirih drugih najbolj občutljivih krajih. S tem so izboljšali pogoje dela in zavarovali okolico pred onesnaženjem.

ANKARAN. — Gradnja nove slovenske obalne ceste je še vedno daleč pred nami. Položaj pa se je precej izboljšal ob dograditvi „ankaranske deteljice“. Promet se s podvozi in nadvozi hitro in nemoteno odvija brez zastojev. Prav to križišče je bilo trd oreh v turistični sezoni, ko je bilo treba v vročini čakati po uro in več. Z rešitvijo tega vozla pa se odpirajo novi v Kopru in Izoli.

BELTINCI. — Župnija Beltinci v Prekmurju je gotovo versko ena najbolj močnih v Sloveniji. 70 družin, ki imajo živeče duhovnike, je dokaz njihovega življenja po veri. To se odraža tudi ob nedeljskem obisku sv. maše, obisku verouka in karitativni dejavnosti. Tudi organizacija dela je zelo lepo urejena, ki jo vodi župnijski svet. Sedaj so obnovili velik prezbitერი v smislu nove liturgije. Duhovniki pa pripravljajo božično svetoletno tridnevno.

BREŽICE. — Po zgraditvi novega betonskega mostu čez Savo pri Čatežu so obnovili še stari železni most za lokalni promet; saj hitreje povezuje prebivalce Brežic, Krške vasi in Cerkelj.

CELJE. — Celjska mestna hranilnica, ki sedaj deluje kot podružnica Ljubljanske banke, slavi 110-letnico svoje ustanovitve. 14. aprila 1864 je bil z odlokom glavarstva potrjen statut. Dvajset let pozneje so zgradili svoje poslopje, ki je veljalo za najlepše v Celju. Leta 1889 so ustanovili „sklad za poplavljenca“, leta 1924 pa je bil ustanovljen poseben sklad za omiljenje stanovanjske bede. Hranil-

nica je veliko pomagala tudi kmetom, študentom s štipendijami, mladim umetnikom in mnogim posameznikom. Ob tem jubileju je bila pripravljena zanimiva numizmatična razstava.

DRAVOGRAD. — Dravogradska občina izdaja svoje glasilo „Naše delo“. Z njim želi obveščati svoje občane. Prva naklada je bila tiskana v 2000 izvodih z željo, da bi prišla v vsako hišo.

GORNJA RADGONA. — Ob občinskem prazniku so občani slavili svoj uspeh. Starši in družbene organizacije so svojim otrokom podarili novo šolo, ki so jo zgradili z lastnimi sredstvi. Šolarji so se preselili iz utesnjenih grajskih učilnic v novo šolsko poslopje s 36 učilnicami, kabineti, telovadnico, kuhinjo in uradnimi prostori. Učenci so pripravili kulturni program, ki so ga združeni pevski zbori še popestrili.

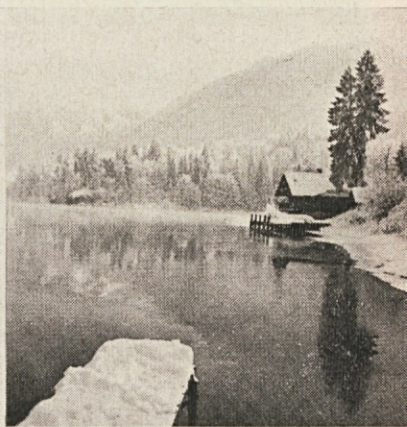
HALOZE. — Obiranje grozdja se je zavleklo do konca oktobra zaradi slabega vremena. Kmetijskim zadrugam so priskočile na pomoč delovne organizacije in šole. Ker je začelo grozdje gniti, ga je bilo treba hitro obrati. Sadna letina v Halozah je bila letos zelo bogata, tako da so jabolka porumenila sadovnjake. Kmetje pridelka ne morejo prodati, ker ga nihče ne odkupuje razen „fičko-promet“, pa še ta si sadije lahko sam nabere za majhno odškodnino.

ILIRSKA BISTRICA. — 7. novembra so se ob 25-letnici Zveze slepih zbrale kulturne skupine slepih iz Maribora, Celja in Ljubljane, Instrumentalni trio Marondini iz Kranja ter mladina Zavoda slepih in slabovidnih iz Ljubljane. Skupaj in posamezno so zapeli več pesmi in se tako medsebojno obogatili. Enako srečanje so ponovili v Kulturnem domu v Trstu. Obenem se

Dva prizora iz Celovca: zgoraj zmaj na Novem trgu sredi Celovca, spodaj obnovljeni deželni dvorec.

Slike od desne na levo: Bohinjsko jezero v snegu; godbeniki in drsalci na poledenem Blejskem jezeru.

dogovarjajo za simpozij slepih v Ljubljani.

JESENICE. — Jeseniška železarna ima v samskih domovih prostora za 450 delavcev. Na tem območju primanjkuje moške delovne sile in jih zato vabijo iz južnih republik. Za boljše počutje samskih delavcev železarna preureja samske domove v garsonjerskem stilu.

KAMNIK. — Letos mineva že šesto leto, odkar je po kamniški progi peljal zadnji vlak. Tovorni promet je v tem času sicer nekoliko nazadoval, za industrijski razvoj pa kaže na izboljšanje. Zaradi obremenjenosti cest in počasnega odvijanja predvsem v prometnih konicah pripravljajo načrte za obnovitev potniškega prometa, ki bi zelo prav prišel predvsem delavcem, ki se vozijo v Ljubljano na delo. Enake načrte z železnico imajo v Slovenj Gradcu.

KOPER. — Za Vse svete je bilo na koprskem pokopališču posebno

srečanje, ki ga je pripravila koprška veroučna skupina na temo „Smrt, strah ali upanje“, ter bogoslužje božje besede. Škof Jenko je posvetil oltar v obnovljeni pokopališki kapeli v Kopru. Ta je vrsto let služila kot skladišče. Pred časom pa so jo vrnili koprski župniki. Sedaj bo služila bogoslužnim opravilom za rajne.

KOZJANSKO. — V občinah Šmarje pri Jelšah in Št. Jurij ob južni železnici, ki sta bili najbolj prizadeti ob letošnjem potresu, živi še

(Dalje na 10. strani)

recimo bobu bob!

Kadar lisica govori goskam, rada poudarja njihove samoupravne pravice.

Zakaj zamerimo drugim, če niso takšni, kakršni bi bili radi mi?

Kadar zaslišite glas „Držite tatu!“, primite za vsak primer najprej tistega, ki vpije!

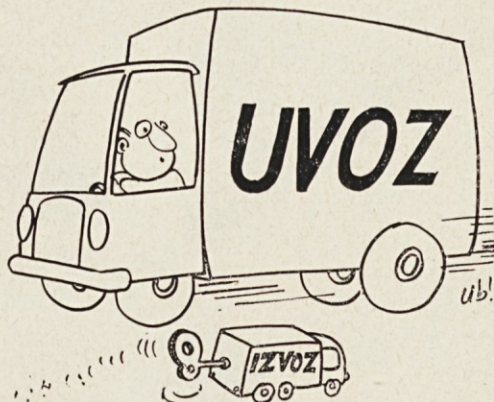
Nekatere tovariše moramo čimprej pozabiti, da bi nam lahko ostali v lepem spominu.

Šolska kvalifikacija je povsem nepotrebna — posebej, če je sploh nimamo.

Plazilci pogosto dosežejo visoke cilje.

Marsikdo ima svojo lepšo prihodnost v tujih žepih.

Prihodnost je precej negotova za vse tiste, ki več mislijo na preteklost kot na sedanost.

vsega imam, samo mame ne!

Revija „Otrok in družina“ je objavila nekaj pisem fantov in deklet sedmega in osmega razreda osnovne šole, katerih starši so odšli na delo v tujino, sami so pa ostali

doma. Zdi se nam primerno objaviti sedajle v predbožičnem času to javno izpraševanje vesti, saj bo imelo mogoče tudi temu ali onemu kaj povedati.

Največ otrok, ki ostajajo brez mame in očeta, je na tistih področjih Slovenije, kjer je najvišji odstotek v tujini zaposlenih ljudi. To je Pomurje. V Murski Soboti je 21% takšnih otrok, v Lendavi 30%, v Ljutomeru 10%, v Gornji Radgoni 13%, v Sv. Lenartu 18%, v Ptujju 14%, v Ormožu 11% in v Ribnici 15%.

Med temi otroki jih je doma brez očeta kar 75%, brez matere 11%, brez obeh staršev 13%. 35% teh staršev piše otrokom le redko, 40% jih obiskuje poredkoma, 6% svojih otrok sploh ne obiskuje. Med starši so tudi taki, ki so se izgubili v svetu, otroci pa so ostali na ramenih občine.

Pa pogledjmo pisma!

Vsega imam na pretek, le mame ne

Živim s staro mamo in z bratom. Vsega imam na pretek. Samo ti-stega ne, kar bi najbolj potrebovala. Mame! Še ko sem bila čisto majhna, sta odšla oče in mati na delo v Nemčijo.

Spominjam se, kako sta se starša po štirinajstdnevem dopustu odpravljala nazaj v tujino.

Prišel je čas, ko smo se morali posloviti. Z mamo sva si segli v roko, se poljubili in spregovorili tistih nekaj poslovilnih besed. Obe-ma so solze zalile oči. Potem sva se razšli. Nekaj minut zatem sem odšla v šolo. Tja sem prišla še vsa objokana.

Ko sem prišla v razred, me je mnogo sošolcev vprašalo, kaj mi je. Le s težavo sem povedala, da je odšla mama nazaj v Nemčijo. Potem pa so se mi spet ulile solze, saj nisem mogla prenesti tiste le-pe besede: mama.

Večkrat zavidam tistim otrokom, ki imajo mamo doma. Vem, da ti-
sti, ki imajo mamo doma, ne mo-
rejo razumeti, koliko pomeni ma-
ma. Ampak če jo vidiš trikrat ali
štirikrat na leto, ti pomeni veliko
več.

Vem, da bo zame najsrečnejši
dan, ko bom slišala iz maminih
ust: „Tako, zdaj bom pa za vedno
ostala doma.“

Očka v Švici

Nisem se še dovolj zavedala, ko
mi je dal očka roko in odšel v
Švico na delo. Ravno sem začela
hoditi v šolo, ko je odšel v tujino.

Vedno pogosteje se ga spomi-
njam. Dostikrat bi mu rada kaj po-
vedala, pa mi ni mogoče. Ko pride
domov, ima veliko dela, zato nima
nič kaj dosti časa ne zame in ne
za najin pogovor. Usedom se k
njemu, rada bi mu odprla srce, on
pa odhiti za delom.

To je res, da mi prinese vse, za
kar mu pišem, a to mi ne zadošča.
Velikokrat ga vprašam, zakaj ne bi
ostal kar doma. Skuša me prepri-
čati, da mora nazaj, ker bi rad še
kaj več zaslužil.

Silno si želim, da očka ne bi šel
več v Švico.

V tujino zaradi nove hiše

Prvih otroških let se bolj malo
spominjam. Danes vem, da je bil
tisti čas najlepši. Imela sem očeta
in mater. Vsi so me imeli radi.

Takrat smo imeli staro, s slamo
krito hišico. Kadar je deževalo, je
slamnata streha puščala, jaz pa
sem jokala, ker je voda kapljala
na posteljo.

Treba je bilo zgraditi novo hišo.
Denarja ni bilo. Oče je moral od
doma. Občutila sem prvo boleči-
no. Rada sem imela očeta, pogre-
šala sem ga.

Kmalu za njim je odšla še ma-
ma.

Doma sta ostali le stara mama
in starejša sestra.

Po dveh letih sta se mama in
oče vrnila. Bila sem presrečna. Še
danes imam nekaj igračk, ki sem
jih takrat dobila.

(Dalje na str. 8)

prižgimo adventno luč!

ADVENT

Z vsakim adventom začenja-
mo novo cerkveno leto, novo
leto „božjega usmiljenja“. V
adventu spet zadoni v naših
ušesih in v našem srcu beseda
od zgoraj: „Ura je že, da od
spanja vstanemo! Noč se je
pomaknila in dan se je pribli-
žal. Odložimo torej dela teme
in si nadenimo orožje svetlo-
be!“

Cerkveno leto ima namen
nam s svojim bogoslužjem bo-
žje življenje dajati in ga razvi-
jati. Življenje, ki je bilo v nas
vsejano s krstom, naj se v vsa-
kem nanovo začetem cerkve-
nem letu razvije z novo močjo!

To velja tudi za advent. Se-
danji advent je torej čas med
„adventom“, ki je že bil, in
„adventom“, ki še bo: to je
Gospodov prihod v nas po tem,
ko je Gospod že prišel na zem-
ljo, in pred tem, ko bo ponovno
prišel. Med obema prihodoma
obstaja še nevidni, vedno znova
se uresničujejo Gospodov pri-
hod v človekovo srce po mi-
losti.

Prihod Boga po milosti v na-
ša srca je glavna vsebina ob-
hajanja adventa. Advent ima za
svoje središče sedanost.

Vsi smo kakor v čakalnici ve-
čnosti. Ne smeli bi se povsem
udomačiti v železniški restav-
raciji časnosti. Sedaj v adven-
tu bi nas, zemeljske romarje,
moralo globlje prešiniti domo-
tožje po naši pravi domovini.
Moral bi v noči tega sveta
prižgati adventno luč, čeprav
smo morda globoko zablodili v
temo življenja.

BOŽIČ

Za Veliko nočjo je praznik
Gospodovega rojstva največji
praznik krščanstva. Božič ima

za svojo vsebino skrivnost bo-
žjega učlovečenja.

Praznike cerkvenega leta ob-
hajamo kot sedanost, kot „da-
nes“ in ne le kot spomin na
preteklost. Ker je o božiču od
mrtvih vstali v evharistiji med
nami, je med nami nekaj njega
kot otroka. Zato po pravici kle-
čimo pred jasticami, posebej
pa še pred živimi jasticami Kri-
stusove evharistične navzoč-
sti. To je pravi krščanski način
obhajanja praznikov.

Na božič „se spominjamo“
in hkrati „imamo“ in na sebi
doživljamo nekaj odločilnega:
da se je z Jezusovim vstopom
v zgodovino Bog dokončno in
nepreklicno zavzel za svet in
za človeka. Odkar je Jezus
vstopil v zgodovino, je brezbo-
žnost sveta končana: sveta ni
več brez Boga.

Božični praznik nam kliče z
vso blago močjo: „Bog je svet
tako ljubil, da je dal svojega
Sina, da bi se nihče, kdor vanj
veruje, ne pogubil, ampak imel
večno življenje.“

To in samo to je pravi, glo-
boki temelj in studenec vsega
božičnega veselja. Samo od
tukaj navsezadnje priteka ves
sijaj božične luči v mnogokrat
tako temno noč človeškega živ-
ljenja.

Vsa bleščeča božična dre-
vesca in vsi božični darovi,
vsa bajna razsvetljava, v katero
se za božič zagrinjajo evrop-
ska mesta, vse to bi ne moglo
v srcih ljudi prebuditi tistega,
kar verujočemu človeku prinaša
angelovo oznanilo, izrečeno bet-
lehemskim pastirjem: „Ne bojte
se! Glejte, oznanjam vam veli-
ko veselje, veselje za vse ljud-
stvo: rodil se vam je danes v
Davidovem mestu Zveličar, ki
je Kristus Gospod.“

Anton Strlé

hej, pastirci, hej, pastirci!

V veži je zaropotalo in Sámó in Matej sta prišumela z veliko lepo smreko. Ja, stric jima je izbral zares lepo drevo!

Ko sta se v kuhinji nekoliko ogrela in popila čaj, so se vsi lotili dela. To je bilo nestrpnega tekanja in šumenja po hiši! Sámó je skoraj odvrlel očeta v klet, kjer so imeli spravljen mah. Malči je odšla v kuhinjo, kjer sta z mamo pripravljali sladke obeske za božično drevo. Medtem pa je Matej že pokrtil tla ob steni s papirjem, vse do televizorja in do peči.

Ko sta prinesla očka in Sámó iz kleti mah in pole-na, so pričeli oblikovati pokrajino. Nekaj votlin, pa jezero.

Sámó in Matej sta skrbno pazila, da bi bila pokrajina videti čimbolj naravna. Naredila sta celó nekaj dre-

v šoli evangelista luka tiste dni je izšlo povelje

Tiste dni je izšlo od cesarja Avgusta povelje, naj se podpiše ves svet.

Po današnjih računih je bilo to najbrž leta 748 od ustanovitve Rima ali šest let pred današnjim štetjem let. Ko je scitski menih in kasnejši opat v Rimu Dionizij Mali vpeljal leta 532 krščansko štetje let, se je pri računih zmotil vsaj za šest let. A ta napaka je seveda glede resničnosti Kristusovega rojstva brez vsakega pomena. Glede meseca Jezusovega rojstva ne vemo iz evangelijev ničesar, upravičeno pa domnevamo, da so izbrali Rimljani za štetje prebivalstva tak letni čas, ko ljudje niso imeli dela na polju: v poštev je prihajal skoraj izključno samo december. Cerkev je izbrala za praznovanje Kristusovega rojstva 25. december zato, ker so ta dan pogani obhajali praznik „rojstva nepremagljivega sonca“: na ta način je nadomestila poganski praznik s krščanskim Avgust je bil rimski cesar od leta 31 pred Kristusom do leta 14 po Kristusu.

„Ves svet“ pomeni rimsko cesarstvo, ki je obsegalo skoraj ves tedaj znani svet.

Popisovanje je skušalo ugotoviti število ljudi in njih premoženje, da so mogli potem odmeriti osebni davek in davek na nepremičnine. Po ohranjenih zgodovinskih virih se je vršilo popisovanje pod Avgustom trikrat: leta 28 in 8 pred Kristusom in leta 14 po Kristusu.

To prvo popisovanje se je vršilo, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji.

To popisovanje je bilo prvo v vrsti popisovanj, ki so se vršila samo po vzhodnih provincah rimskega cesarstva vsakih 14 let. Omenjeno popisovanje se je vršilo leta 10/9 pred Kristusom, raztegnilo se je pa čez več let. Vodil ga je rimski vojskovodja Publij Sulpicij Kvirinij.

In hodili so se vsi podpisovat: vsak v svoje mesto.

Vsako je moral iti v tisti kraj, kjer je imel svojo posest.

Sel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, gor v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz Davidove hiše in rodovine — da bi se podpisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča.

V Betlehemu so imeli potomci Davidovega rodu v tistem času nekaj posesti. Zaradi tega sta morala Jožef in Marija na 15 km dolgo pot v Betlehem. Pot jima je vzela tri do štiri dni pešhoje ali ježe na oslu. Marija je šla z Jožefom v Betlehem, ker so morale pri popisovanju po cesarjevih predpisih spremljati svoje može tudi žene. Verjetno sta se Jožef in Marija v Betlehemu zadržala več časa.

Ko sta bila tam, se je dopolnil čas poroda.

Tako se je izpolnila prerokba preroka Miheja iz 8. stoletja pred Kristusom, da bo Odrešnik rojen v Betlehemu.

In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker v prenočišču zanju ni bilo prostora.

Beseda „prvorojenec“ ne pomeni nujno, da je imela neka žena več otrok: v svetem pismu pomeni ta beseda isto kot „Bogu posvečen“. Ko je ob izhodu Izraelcev iz Egipta (okrog l. 1200 pr. Kr.) pomiril angel pokončevalec vse egipčanske prvorojence, je pustil izraelske pri življenju: s tem so pa ti zadnji postali božja last. Vsaka izraelska družina je morala zato odkupiti svojega prvorojenca od templja.

Jasli so bile nepremakljive, bodisi kamnite, bodisi viseče na steni, zato so morale nujno stati v hlevu ali v votlini, v kateri je imela živina v hudem mrazu ali v dolgotrajnem deževju zavetje. Sem so se zatekali tudi ljudje, če je bilo prenočišče že zaprto.

Zanesljive zgodovinske priče potrjujejo, da je bila votlina, v kateri je bil Jezus rojen, na vzhodnem pobočju griča, na katerem stoji Betlehem.

„Prenočišče“, današnji orientalski „kan“, je bil velik, štirioglat, ograjen, nepokrit prostor, kjer so dobile zavetje potujoče karavane. Na vzhodni strani je stalo nekaj zaprtih prostorov za premožnejše potnike, ostali so si poiskali prenočišče pod pokritimi, a odprtimi stebreniki ob stenah ali pa na obširnem dvorišču med živino. Zaprti prostori so bili zaradi množice potnikov zasedeni ali pa nista imela Jožef in Marija denarja za najemnino. Skupna ležišča pa za porodnico niso bila primerna. Zato sta se zatekla v votlino.

V prav tistem kraju pa so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi.

Poleti, pogosto pa tudi pozimi, je ostajala živina na prostem. Da so jo pastirji varovali pred tatovi in zvermi, pa tudi zato, da so jo imeli skupaj, so jo ponoči segnali v ograde iz kamna, zidu ali trnovih vej. Stražili so jo pastirji v šotorih, kočah iz listja ali celo v trdnih stolpih.

In glej, Gospodov angel je stopil k njim in Gospodova svetloba jih je osvetila in so se silno prestrašili.

Dvakratna ponovitev besede „Gospodov!“ hoče povedati, da gre pri tem za nadnaravno razodetje.

Angel jim je rekel: „Ne bojte se! Zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: danes se vam je rodil v Davidovem mestu Zveličar, ki je Kristus Gospod.“

V tem trenutku se je zgodilo to, po čemer je človeštvo vedno hrepenelo in po čemer bo dokončno ozdravljeno. Trojna oznaka Jezusa (Zveličar, Kristus, Gospod) hoče poudariti važnost dogodka.

„In to vam bo znamenje: naši boste dete, v plenice povito in v jasli položeno.“

Pastirji bodo spoznali Odrešenika po njegovem uboštvu. V njegovo božanstvo pa morajo verovati.

In v hipu je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki so Boga hvalili in govorili: „Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji!“

Množica angelov razodene v dvovrstičnem spevu zadnji smisel odrešenja: Bogu je bila dana slava, ljudem na zemlji pa prinešen mir.

ves in grmičkov iz drobnih vejic.

Nazadnje sta ob steno za hribi prislonila še na velik kos lepenke narisano mesto in stopila v stran, da si ogledata to, kar sta ustvarila.

„Poglej, očka, kako je lepo!“ je vzkliknila Marjanca.

„Veš, Matej, da so vse tri votline tako lepe, da se sploh ne morem odločiti, v katero bi dala Sveto družino.“

„Kar v sprednjo jo bova dala, da se bo najbolje videla!“ mu je odgovoril brat.

Zdaj sta prišli v sobo tudi mama in Malči s polnimi skledami dobrot, navezanih na niti. Kar nista se mogli načuditi lepi pokrajini, ki sta jo naredila Sâmo in Matej. Tudi očka je končal s povezovanjem in skupaj z Matejem sta skrla drobne lučke po votlinah, ob jezeru, sredi jase, ob ognju, soteski in

(Dalje na str. 9)

božji nam je
rojen Sin,
a, radujmo se!
k nam je prišel
iz višin,
veselimo se!

polne peharje
božjega veselja
v božični
in
novoletni
sneg
vam žele
vaši
duhovniki

(Nadaljevanje s str. 5)

Mislím, da je bil to nepozaben dan moje mladosti.

Oče ima v Nemčiji svojo družino

Mnogo otrok je na svetu, ki nimajo staršev ali, ki imajo samo mamo ali očeta. Takšni otroci imajo malokdaj sončno otroštvo.

Tudi jaz sem brez očeta. Živi v Nemčiji in ima družino.

Medve z mamo živiva pri družini, ki je z nama dobra, Imava sobico brez peči. Pozimi me v njej zebe, zato se učim v kuhinji naše gospodinje.

Vedno sem si goreče želela, da bi videla očeta, čeprav naju je zapustil tako sami.

Pred dvema letoma se mi je želja uresničila. Bilo mi je že enajst let, ko sem ga prvič srečala. Nisem se ga razveselila. Ne vem zakaj ne. Mogoče zato, ker mi je bil čisto tuj. Mogoče zato, ker ni prišel prej, da bi me videl, spoznal in da bi jaz videla in spoznala njega.

Oče je umrl, mama je v tujini

Kdorkoli me sreča, se mi nasmehe. Zdi se mi, da me imajo vsi radi. Tudi jaz sem vedno nasmejana, prijazna. V razredu sem priljubljena, sošolke občudujejo moje obleke, moje šolske potrebščine. Najbrž mi jih zavidajo. A ko bi le vedeli, da nosim v srcu bolečino in da me ni treba zavidati. Osamljena sem.

Že v prvi mladosti sem slišala med očetom in materjo sam prepír. Mati se ni mogla prilagoditi na očetovem domu, oče pa je pil. Iz prepírov se je rodil pretep.

Prepírov ni bilo konca. Oče se je odločil, da gre delat v Maribor. Takrat sem videla, da je žalosten. Povabil me je s seboj, jaz pa sem se stisnila k mami. Domov ni več prišel. Ko smo ga nekoč obiskali, sta se oče in mama spet sprla.

Mama je bila brez denarja, midva z bratom pa sva morala v šolo. Mama je sklenila, da gre v tujino. Z bratom sva onemela. Ostala sva brez očeta in brez matere. Da ne

bi prehodila vsak dan do šole dvanajst kilometrov, so se naju usmilili mamini starši.

Tako je naša družina razpadla. Mama je pisala lepe kartice in pošiljala lepe obleke, oče se nam je le redko oglasil. Nekoč pa je prišlo sporočilo, da je umrl v valovih Drave. Delal je na mostu in padel v motne valove. Bila sem žalostna. Bil je grób, a upala sem, da bo nekoč nehal piti in da bo še dober oče.

Mama je še v tujini. Še vedno sva z bratom pri starih starših. Imava lepe obleke in dovolj hrane, vendar sem žalostna.

Ko slišim druge otroke, kako kličejo očeta in mater, me stisne pri srcu.

Zakaj se tudi jaz ne morem nasloniti na mamino ramo, se ob njej nasmejati in razjokati? Zakaj moram vsak dan klicati le stare starše, tete in strice?

Koliko stvari nosim v srcu, ki bi jih rada zaupala staršem. Saj mi mama piše in jaz njej, a papirju ne morem zaupati.

Ko nas mama obišče, je lepo, a skoraj nikoli nisva sami. Včasih se mi zdi tuja.

Ko pove, da se bo vrnila v tujino, se ne morem več pogovarjati.

Pri sorodnikih sem bila odveč

Ko mi je bilo pet let, sem morala zapustiti dom, kajti oče in mati sta odšla v tujino, midva z bratom pa k sorodnikom.

Jaz sem šla k mamini sestri, brat pa je ostal pri očetovi sestri. Mamina sestra je bila z mano dobra, da sem včasih na svoje starše kar pozabila. Vendar ne za dolgo. Po petih mesecih sem močno zbolela. Mati se je morala vrniti iz Nemčije in ostala je doma mesec dni.

Zaradi velikega domotožja sem se preselila k očetovi sestri, tako da sva bila z bratom skupaj. Vendar je bilo tam vse drugače. Stari oče je pil, vedno so se prepírali, mene pa je vedno zmerjal z grdimi izrazi.

Mati in oče sta prišla v letu trikrat domov in prav tega sem se

najbolj veselila. Vedno sem jima šla naproti k avtobusni postaji. Doma sta ostala kak teden, nato pa sta se vrnila.

Takrat mi je bilo po eni strani težko, po drugi pa sem bila vesela. Oče je rad pil in vedno, kadar je bil pijan, je pretepal mater. Zato sem raje videla, če ga ni bilo doma, ker nisem mogla prenesti, da je pretepal mater.

Pri očetovi sestri sem bila dolga tri leta. Potem se je mati vrnila iz Nemčije in ostala je tako dolgo doma, da smo sezidali hišo.

Ko smo sezidali hišo, je mati odšla nazaj v Nemčijo.

Preselila sem se k drugi očetovi sestri, vendar sem bila tudi tam odveč. Tudi ta teta je zelo rada pila in, karkoli se je zgodilo, vsega sem bila vedno kriva jaz. Pri očetovi sestri sem preživela leto in pol.

Zatem sem preživela spet eno leto pri stari mami in starem očetu.

Oče me ni objel

Nekaj let očeta nisem poznala. Štiri mesece po materini smrti je prišel bratov in moj oče v Jugoslavijo. Že dolga leta živi v Nemčiji. Tam se je zaposlil takoj po mojem rojstvu.

Težko sem čakala, ko bom lahko prvič objela svojega očeta. Vsak

večer sem zaspala z mislijo nanj. Želela sem si, da bi me vzel s sabo, da bi živela z njim, saj sem vendar njegov otrok. Toda to so bile samo sanje neizkušene deklince.

Tistega dne se je pred našo hišo ustavil lep avto. Vsi smo vedeli, da se je pripeljal bratov in moj oče. Usuli smo se iz sobe. Z bratom sva stekla do avta, iz katerega je pravkar izstopil debel, plešast starejši mož. Objel je brata in ga dolgo stiskal k sebi.

Nepremično sem zrla v ta prizor. Želela sem si, da bi tudi mene sprejel tako toplo.

Stopila sem k njemu in mu ponudila roko. Hladno me je pogledal in prezrl mojo roko.

Mimo mene je pogledal našo sosedo, svojo teto. Sladko se je nasmejal in jo objel.

Vame je usekala bolečina. Nihče ni opazil, da sem odšla s solzami v očeh. Skrila sem se in dolgo, dolgo jokala. To so bile zadnje solze, ki sem jih potočila za očetom.

Moje iluzije o lepem in srečnem življenju z očetom ni več. Grenka resnica je uničila sladke sanje. Nikoli več jih ne bo.

Ostalo je samo sovraštvo do očeta, ki je in ni moj oče.

drugod po pokrajini. Največ sta jih dala v mesto.

Zdaj so prišle na vrsto figure. Marjanca je podajala iz škatle bratoma ovčke, pastirje in Sveto družino, sama pa je položila v jaslice figurico božjega Deteta.

Medtem so ostali trije okrasili božično drevo, ki se je zdaj kar isknilo od zlatih kroglic, lampijončkov, pisano zavitih bonbonov in drugih dobrot.

Hitro so še pospravili ropotijo, ki jim je ostala od dela. Mama je prinesla potico, ugasili so luč in ob razsvetljenih jaslích so zapeli: „Hej, pastirci, hej, pastirci...“ in tako veseli pričakali polnoč, ko bo na zemljo prišel Jezus.

(Po „Mavrici“)

Misli . . .

● Brezbožni razum vam laže. Nesposoben je, da bi dal vašemu življenju smisel. Izdaja vas, zapira vas vase, pohablja vas, uničuje vas. — Stroj vam laže. Pravi, da vam je na uslugo, dejansko pa vas izkorišča in usušnjuje. — Denar vam laže. Domišlja si, da lahko v vsem zadošča in da vas lahko osvobodi, dejansko pa vas uklepa in vas ponižuje. — Obrnite hrbet tem žalostnim čarovnijam! Vrnite svetu zavest o Bogu in veselje, ki ga prinaša ljubezen!

● Kdor dela dobro, ne bo nikoli vedel za vse dobro, ki ga je storil.

● Nočete poslušati glasu svoje vesti? Pazite, da ne umolkne v dušah vaših sinov!

● Tiste, vse tiste, ki so potisnjeni na rob vaše družbe sebičnežev in prebrisancev, tiste, vse tiste, ki nič ne proizvajajo in porabijo zelo malo, preveč revne, preveč slabotne, tiste, ki so se rodili pred vrati smrti, ki pa jih Bog najbolj ljubi, ali pobijte ali pa jim pomagajte živeti!

tudi doma teče življenje naprej

(Nadaljevanje s str. 3)

vedno 40 družin pod šotori, 32 družin v avto-prikolicah, preko 300 družin pa živi v hišah, ki so predvidene za rušenje in se lahko vsak trenutek poderejo.

KRANJ. — Letošnji sedmi mednarodni sejem obrti in opreme je bil med najboljšimi do sedaj. Pripravili so ga učenci raznih poklicnih šol in podjetja. Obiskovalcev pa je bilo znatno manj kakor v prejšnjih letih. Največ obiska je bilo zabeležiti pri učencih zadnjih razredov osnovnih šol.

KRŠKO. — Asfaltiranje ceste Celje—Zagreb preko Krškega je končno dovršeno in je cesta v celoti modernizirana. Dela so bila zelo težka na ozkih in kamnitih tleh, kjer je bilo treba traso razširiti. S tem smo dobili še eno važno magistralno povezavo z glavnimi centri.

KRŠKO. — Tovarna papirja „Celuloza Krško“ je podpisala pogodbo s tujimi tvrdkami za uvoz opreme in strojev. Z njimi bodo proizvajali beljeno in nebeljeno magnetno celulozo z zmogljivostjo 158 tisoč ton. Tako bo tehnologija pomenostavljena in bodo dosegli boljši izkoristek lesa. Prav tako gradijo nove zmogljivosti za proizvodnjo papirja ter predelavo papirnih odpadkov. S tem se tovarna uvršča na drugo mesto v Evropi in peto na svetu.

SV. LENART v Slov. Goricah. — Tovarna avtomobilov TAM iz Maribora začenja z gradnjo novih proizvodnih objektov pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah. Ta občina je že dodelila gradbeno dovoljenje in ustrezno zemljišče.

Kaj pravi doma in po svetu

Z izvirke iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe. Op. ured.

NAŠ TEDNIK

HEIMATDIENST JE TREBA PREPOVEDATI!

6000 v koroško-rjave jopiče in krila oblečenih Korošcev in Korošic je sledilo v nedeljo (13. oktobra, op. NL) klicu *Kärntner Heimatdienst* in dopoldne ob desetih pohitelo na Novi trg v Celovec na zbor nemške Koroške. *Heimatdienst* se je očitno zbal internacionalizacije slovenskega problema in je ta zbor organiziral z namenom, da bi se nemška Koroška distancirala od postopanja koroških Slovencev, ki doma v Avstriji ne najdejo več svoje pravice in si jo nameravajo poiskati drugod, pred mednarodnimi forumi.

Čeprav je Novi trg po sklepu celovških mestnih očetov namenjen izključno rekreaciji in kulturnim prireditvam in zadevni sklep vsebuje izrecno prepoved političnih manifestacij, se *Heimatdienst*u očitno ni treba brigati za take odloke. Župan je dal prostor velikodušno na razpolago in prireditve celo požlahtnil s svojo navzočnostjo. Prav tako je bila na prireditvi cela partijska smetana ÖVP (desničarji, op. NL) in FPÖ (liberalci, op. NL), medtem ko ni bilo videti nobenega prominentnega socialista.

Po himni „Vom Tal bis an die Gletscherwand klingt deutsches Lied im Kärntnerland“ („Od doline pa do stene ledenika odmeva na Koroškem nemška pesem“, op. NL) je spregovoril predsednik Zveze vindišarjev dr. Valentin Einspieler. Zaganjal se je proti trenutni šolski ureditvi, ki je za Slovence tako že minimalna, in jo označil kot velikodušno darilo in kot sredstvo za slovenizacijo.

V svojih izvajanjih je šel celo tako daleč, da je zahteval na šolskem področju posebne šole in razrede za slovenske otroke, v katerih naj bi imeli pouk ločeno od k slovenskemu pouku neprijavljenih. Z drugimi besedami: zagovarjal je rasistično politiko apartheida, kot jo trenutno prakticirajo v Južni Afriki in Rodeziji, ki nasprotuje določilom Združenih narodov in konvenciji o človekovih pravicah!

Funkcionar krščansko usmerjene ÖVP Einspieler je ostro napadel duhovščino, češ da uporablja pri veronauku preveč slovenščine in to menda tudi proti volji staršev. Kot podlago za izpolnitev manjšinskih pravic je zahteval diskriminatorično ugotavljanje manjšine.

Končno Einspieler ne bi bil Einspieler, če ne bi tudi tokrat pletel tiste čudne teorije o vindišarjih. Očitno je pozabil, da so to njegovo teorijo šele pred nedavnim ugledni slavisti kot prof. Issatschenko prav razcefrali ter ugotovili, da vindišarskega jezika ni.

Drugi govornik je bil predsednik *Heimatdienst*a dr. Josef Feldner sam. Šef *Heimatdienst*a se je penil predvsem proti tistim slovenskim aktivistom, ki so v zadnjem času napisali na stene šol in javnih poslopij to, kar bi morala Avstrija po državni pogodbi že zdavnaj storiti: namreč prepovedati *Heimatdienst*. Bombni atentat na nemškonacionalni *Haus der Heimat* v Miklavčevem je Feldner prav tako porinil v čevlje tako imenovanim „slovenskim ekstremistom“, čeprav medtem celo že ugledni in Slovencem ne ravno naklonjeni kriminalisti po dosedanjih indicijah sklepajo, da so radikalnonemški krogi pognali del tega poslopja v zrak zato, da bi imeli alibi za ščuvanje proti koroškim Slovincem.

ČUDNO JE, DA OVCE NAJRAJE IZVOLILJO ZA SVOJEGA DELEGATA VOLKA.

„Baje bo treba dati kulturi prihodnje leto še več denarja kot letos!“

„Drži, saj so ga v ta namen že letos šolam nekaj vzeli.“

POZNAM NEKOGA, KI NI NA SESTANKU NIKOLI ZASPAL — BIL JE VEDNO ODSOTEN.

Govornikom ne dajajte vode, da ne bodo govorili še bolj vodeni!

ALI DOBI PES, KI PREVEČ LAJA, TUDI ODLOČBO O UKINITVI SVOJEGA DELOVNEGA MESTA?

Babica pripoveduje otrokom zgodbo in konča: „In potem je vse tako bogato obrodilo, da so nastopili hudi časi.“

ČE NE BOMO MISLILI NA ENERGETIKO, BOMO SVETLO PRIHODNOST PREŽIVLJALI V TEMI.

„Nič čudnega, da nam bo zmanjkalo papirja! Ali niste slišali, da tiskamo nove bankovce?“

KRAMP IN LOPATA POSTAJATA NEPOTREBNA — DRUGEMU LAHKO KOPLJEŠ JAMO TUDI S PERESOM.

„Doživeli smo čudež tehnike! Proti vsem pričakovanjem, mimo prizadevanj vseh stanovalcev in brez vsake pomoči je po dveh letih naše dvigalo spet začelo delati.“

PRVI OBČAN DRUGEMU O TRETJEM, KI NESE ZAVOJ ŠOLSKIH KNJIG IZ KNJIGARNE: „TA JE MORAL KAJ PONEVERITI, KER TAKO BREZ SKRBI KUPUJE ŠOLSKE KNJIGE!“

Žena možu: „Imamo fižol na delavski način, to je, brez mesa!“

PSI, KI LAJAJO, NE GRIZEJO. LJUDJE, KI GOVORIJO, NE DELAJO.

Ko je bil vsega sit, je pa še umrl od lakote.

PAMETNI ODNEHAJO, NEUMNI JIH PA POTEM TIRANIZIRAJO.

Gost natakarju: „Takšen račun! Gotovo zaradi kaviarja...“

Natakar: „Ne, zaradi kruha!“

DA BI REŠILI PROBLEM VEDNO POGOSTEJŠIH PROMETNIH NEZGOD NA SLABIH CESTAH, BOMO V BOLNIŠNICAH POVEČALI POŠKODBENE ODELKE.

Nekdo je protestiral, zakaj pravimo „delovno predsedstvo“, ko razen enega nihče ne dela. Odgovorili so mu: „Že, ampak spati pa tudi ne morejo...“

ČUDNO JE, DA SE TAKO ŠTEVILNI LJUDJE, KADAR NIČ NE DELAJO, DELAJO, KOT DA DELAJO.

Šef je dejal enemu svojih uslužbencev: „Prav rad bi Vas nagradil za Vaše izjemno dobro delo. Kdaj mi boste dali kakšno priložnost za to?“

KO BOM IMEL VODE DO GRLA, ME NE VLECITE ŠE ZA NOS!

Med pralnimi praški.

Prvi: „Le zakaj nas imajo že toliko časa zaprte v skladiščih? Jaz bi šel že rad v trgovino!“
Drugi: „Nikamor ne pojdeš, dokler nam ne priznajo take cene, ki je ne zaslužimo!“

ZAKAJ NI V DVIGALIH SEDEŽEV?

● Ker so nam v naslednjih petih letih zagotovljene redukcije toka, bodo v dvigala rajši montirali pograde.

„Sem se ustrašila, da so spet leteči krožniki. Pa samo nove cene gledajo.“

Po Pavlihi

KB Maribor pa je odobrila kredit. Gradili bodo 6000 m² veliko halo za proizvodnjo bojlerjev in emajlirnico.

LJUBLJANA. — Orgelski virtuoz Hubert Bergant je začel ciklus petnajst koncertov Bachove glasbe. Igral bo v stolnici, St. Petru in Trnovem. Že prvi nastop je pokazal vso zbranost in študioznost. Vsakemu stavku je posebej premišljeno dodal svojstveno registracijo in dosegel izredno plastično doživetje. Igraje je obvladal najtežje stavke. Orgelski večeri uživajo izredno zanimanje in so polno obiskani.

LJUBLJANA. — RTV Ljubljana bo zvišala radijsko naročnino od dosedanjih 13 na 25 dinarjev na mesec, televizijsko pa od 42 na 75 dinarjev. RTV opravičuje povišanje zaradi finančnih stroškov. Gledalci pogrešajo predvsem domače zabavno-glasbene oddaje, dobre filme in domače pesmi. Za mnoge bo povišanje hud izdelek v družinskem proračunu.

LJUBLJANA. — Biro za poštne znamke pri skupnosti PTT podjetij je objavil program za leto 1975, ki zajema 42 priložnostnih znamk. Med najzanimivejšimi bodo „muzejski eksponati“.

LJUBLJANA. — Na ljubljanski kliniki za kirurgijo srca so začeli uporabljati novo elektronsko napravo, ki jo uporabljajo pri srčnih operacijah. Z njo vgrajujejo v srce zaklopke in pospeševalce. Naprava pomaga bolniku, da lažje prebrodi krize. Izdelala sta jo ing. Branko Kocbek in medicinski tehnik Martin Hostnik.

LJUBLJANA. — Mesec oktober je bil zelo deževen in tako so narasle vse reke. Sava je v okolici Bosanske Gradiške in Srbaca prestopila bregove in poplavlila 280 tisoč ha. Na nasipih je delalo noč in dan preko 50 tisoč ljudi, da bi razmehčane nasipe utrdili in obvarovali večjih škod. Mnogi pridelki pese in koroze so ostali nepobrani. Ovirana je bila tudi jesenska žetev. Vreme je prizadelo

(Dalje na 34. strani)

Predstavnikom obeh osrednjih organizacij je Feldner očital, da trosijo neresnične vesti o zapostavljanju koroških Slovencev v svet. Očitno se je zbal, da bi svet končno le zvedel preko koroških Slovencev za nacistično rovarjenje na Koroškem. Slovenske aktiviste, ki z dodajanjem slovenskih oznak nemškim napisom opozarjajo na zamudnost Avstrije, je Feldner imenoval „nevarne zločinske elemente“.

Kot višek svojega govora je Feldner v zagovor dejavnosti *Heimatsdiensta* razvil tisto teorijo, s katero je skušal Hitler v tisočletnem rajhu utemeljiti svoje vojne pohode: skrb za neomejeni obstoj življenjskega prostora koroških Nemcev! K tej trditvi mu je zbrana množica v rjavih oblekah celo ploskala!

Tudi Feldner se je izrekel proti namenom koroških Slovencev, preko internacionalizacije slovenskega vprašanja poiskati primerno rešitev. Feldner je apeliral celo na Slovence(!), naj se odrečejo politiki svojih voditeljev, ki iščejo pravico tudi z zakonito pomočjo Jugoslavije.

Da je bila mera nemškonacionalnih izgrediv polna, je po Feldnerjevem govoru množica rjavosuknježev večkrat zatulila: „Heil Kärnten, heil!“

Če smo že pri izgrelih: v množici je bilo videti tudi napis, na katerem se je glasilo: „Veliki strup — slovenska gimnazija v Celovcu!“ Čeprav je ta izraz jasna kršitev paragrafa 302 kazenskega zakonika, ki prepoveduje ščuvanje proti narodnim skupnostim, in je bila policija na to tudi opozorjena, ni hotela ukrepati. Ta napis je nosil še ne desetleten otrok...

Prav tako je po prireditvi manjkalo samo za las, da ni naščuvana množica pretepla skupino ljubljanske televizije in skupino koroških slovenskih novinarjev, ki so povpraševali udeležence o nagibu, zaradi katerega so obiskali to prireditev. Duhovitega odgovora seveda ni mogel dati nihče...

Naš tednik, Celovec, 17. okt. 1974, str. 1.

DELO

LJUBLJANA, PETEK, DNE 22. JULIJA 1900.

IZNE SVETI DELOVNEGA LUDSTVA SLOVENIJE

ISSN 0270-1626/90/0005-0000\$05.00/0

ZAGREBŠKI ŠKOF O ZAPOSTAVLJENOSTI VERNIH

Kot je razvidno iz 3. številke biltena o sinodi, se je položaja Cerkve v socialistični državi na sinodi dotaknil tudi zagrebški pomožni škof Škvorc. Ko je govoril, in sicer v imenu jugoslovanske škofovske konference, o evangelizaciji, je med drugim zatrdil, da rastejo — v pomanjkanju drugih katoliških organizacij — v Jugoslaviji tako imenovane zunajžupnijske skupnosti. Poudaril je, da dialog med verniki in ateisti ni uspešen (oziroma da ga ni), da je izolacija med rimsko-katoliško Cerkvijo in drugimi verskimi skupnostmi (pravoslavna Cerkev, islamska skupnost) popolna in da se Cerkev ne more posluževati instrumentov družbenih komunikacij.

O Škvorčevem govoru poroča tudi zadnja številka DRUŽINE (štev. 39 z dne 13. oktobra), vendar pa polemični del — v nasprotju z Vatikanskim biltenom — zamolči.

Delo, Ljubljana, 19. oktobra 1974, str. 35

SIJ SLOVENSKE SVOBODE

ŠKOFOVSKA SINODA IN VATIKANSKA VZHODNA POLITIKA

Mednarodne poročevalske agencije so pretekli teden poročale o nastopih dveh od najvidnejših cerkvenih osebnosti iz komunističnih držav.

Na škofovski sinodi v Vatikanu je najprej poljski primas kardinal Wyszyński jasno povedal, da se ne čuti vezanega po sporazumih, ki

(Dalje na 34. strani)

slovenci

po evropi

anglija

Televizija BBC1 je 5. oktobra posnela nekaj slovenskih pesmi in plesov. Slovenci so nastopili v narodnih nošah. Oddaja bo 7. januarja 1975 ob 10.15 zvečer.

V nedeljo, 13. oktobra, je predavala po maši v „Našem domu“

Bratje Plesničarji iz Avstralije ob svojem nastopu v Angliji.

misijonska zdravniška sestra dr. Agnes Žužek o življenju in misijonih v Etiopiji. Sama vrši svoje misijonsko delo tam, sama je posnela skioptične slike, ki so izredno lepe. Hvaležni smo ji za lepo predavanje, hvaležni tudi, da je prestavila svoj odhod tako, da je mogla povedati o svojem delu.

V Doncastru je umrl 2. novembra Engelbert Stratnik, doma iz Mute ob Dravi, star 64 let. Pokopan je bil tam 8. novembra. Žalujočim sorodnikom naše iskreno sožalje, njemu pa naj Bog podeli mir in pokoj!

BEDFORD

Oktobrski „Naši luči“ je bilo priloženo vabilo na „Jesenski slovenski dan v Bedfordu“. Sicer je bilo malo začudenja, ker smo Bedfordčani sami o tem prvokrat slišali, navsezadnje pa je res bilo, da je bil to nekak slovenski dan v malem obsegu.

Stvar je bila namreč v tem, da je bil v Bedfordu od 21. do 26. oktobra *mednarodni teden*, pri katerem smo tudi Slovenci aktivno sodelovali. Bedford — poleg Londona najbolj kozmopolitsko mesto v Angliji, saj domnevajo, da je v njem kakih 70 različnih narodnosti — je hotel tudi praktično pokazati, da ljudje lahko mirno živijo drug ob drugem, čeprav jih ločijo tako različne kulture. V ta namen je bila ves teden v Mander College-u mednarodna razstava različnih izdelkov. Tako smo na tej razstavi videli značilnosti 18 narodov, od Kitajske, preko Evrope do Karibskih otokov.

Slovenci, čeprav ena izmed najmanjših skupin, prav gotovo nismo bili na zadnjem mestu. Rekel bi lahko prav nasprotno: prav v slovenskem kotu takoj pri vhodu, so se ljudje največ ustavljali in kazali prav posebno zanimanje. Zanimali so se za malenkosti, razstavljene po mizi, posebna privlačnost pa so bili lesorezi g. Antona Mikuža iz Cardiffa. Mislim, da je vse povedano, če navedem stavek, ki je bil tiskan v programu:

„Ni potreben samo kuhinjski nož, da daš življenje kosu lesa, za to je

potreben umetnik. In Anton Mikuž je to.“

Teden smo zaključili z *mednarodnim koncertom* v soboto. Štirinajst narodov je pokazalo svojo kulturo v plesih in petju. Celo tukajšnji časopis je zapisal, da so pri tem koncertu sodelovali različni narodi od Slovencev s svojimi tradicionalnimi pesmimi do Karibcev s svojo eksplozivno muziko. Ker je vsak narod imel samo 10 minut za nastop, Slovenci pa smo imeli dve skupini, smo eno vtihotapili pod vzglavje „Avstralija“. To so bili bratje Plesničar iz Avstralije na povratku iz Slovenije in so doživeli veliko pozornost pri občinstvu. Igrali so že prejšnji večer med razstavo in potem zopet v nedeljo na slovenski zabavi.

Posebno pozornost in zahvalo pa smo dolžni našim rojakom iz Rochdale-a, saj so naredili preko 600 km dolgo pot za 10-minutni nastop. Mesece so se vadili za to pod vodstvom Hrvata g. Iliča in vem, da jim ni žal tolikega časa, saj so po nastopu doživeli veliko odobravanja. Če bi ocenjevali doprinose različnih narodov, bi bili Slovenci prav gotovo v ospredju, saj so bile na koncertu večje skupine, pa vendar niso dosegli višine naših rojakov. Zato še enkrat: Prav lepa hvala Rochdalčanom in prav lepa hvala Plesničarjevim bratom, da so tudi drugim narodom pokazali bogastvo naše narodne pesmi in glasbe! Omeniti moram še to, da je bila organizacija sobotnega koncerta v slovenskih rokah, saj si je mednarodni odbor izbral za režiserja našega slovenskega rojaka.

Ceprav je bil zaključek „mednarodnega tedna“ v soboto, pa smo Slovenci sami to raztegnili na nedeljo. Po opoldanski maši, pri kateri je pel zbor iz Rochdale-a, smo imeli do večera našo slovensko zabavo. Navsezadnje je bil to *res slovenski dan*.

Popoldne smo doživeli celo iznenadenje, saj je nenadoma prišel med nas bedfordski župan. Rekel je, da ima samo četrť ure časa, pa je obisk raztegnil na dve uri. Naslednji dan mi je omenil, da kar

ni mogel od nas, ker je bilo tako prijetno in domače. (Je že res moral biti, saj je rekel, da se je zgodilo prvič v njegovem življenju, da je v nedeljo plesal.)

Za zaključek naj rečem samo tole: čeprav smo majhni po številu, naša kultura ne zaostaja za večjimi narodi; to smo prav gotovo pokazali na mednarodnem tednu v Bedfordu. Še več: tudi ostali narodi naj vedó, da je nekje v Evropi košček zemlje, ki se imenuje Slovenija, in da ljudi, ki so prišli s tega koščka zemlje, ni sram priznati, da so bili in da bodo ostali Slovenci. Rrr.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Našemu rojaku g. Jakobu Hrastelju, ki že vsa leta po vojni dela pri škofijski Karitas, je na rojstnem domu v Zagorju ob Savi umrl najstarejši brat g. Janez Hrastelj. Njemu in vsem njegovim bratom, med katerimi je tudi mariborski stolni dekan g. Francè Hrastelj, izrekamo iskreno sožalje!

V adventu nas bo obiskal spet sv. Miklavž. Doraščajoča mladina pa nam bo pripravila spored za *božičnico*. Natančen dan in čas boste zvedeli po posebnih oznakah.

Vsem sezonskim delavcem, ki boste sredi decembra spet odšli domov, želimo vsi Linčani prijetno bivanje doma in, ko vas bodo lastovke spet nazaj pripeljale, pa dobrodošli med nami!

SALZBURŠKA

HALLEIN. — Krhlečevo družino v Oberalmu je razveselilo 10. oktobra rojstvo druge hčerke, ki je dobila ime Karmen. V naše krščansko občestvo bo sprejeta v nedeljo, 24. novembra. Staršem k vselemu dogodku častitamo!

SALZBURG. — V oktobru smo imeli v Salzburgu posebno slovesnost. *Novomašnik g. Hanzej Olip*, ki je doma iz Sel na Koroškem, je pri nas ponovil novo mašo in po

maši tudi podelil vsem novomašniški blagoslov. Slovesnost je poživilo sedem narodnih noš, ki so prišle iz Linza. Med seboj smo takrat spet pozdravili rojake bogoslovce, ki so v začetku oktobra prišli v Salzburg v semenišče. Vseli smo jih, saj nam poživijo našo božjo službo.

TENNECK. — Letošnja „naša nedelja“ je prišla prav na predvečer praznika sv. Martina. Maševal nam je slovenski novomašnik g. Olip. Ko si maši smo šli v dvorano, da smo proslavili sv. Martina ob pijači in jedači; pa tudi zaražali smo. Vsem, ki so sodelovali in poskrbeli, da je bil „narod“ zadovoljen, iskrena hvala!

KOROŠKA

SPITTAL OB DRAVI. — Kar hitro se je leto obrnilo h koncu! Dnevi so postali kratki, na obeh koncih kakor odščipnjeni. Zopet smo v času, ko si voščimo vesele praznike, sedaj božične praznike in srečno novo leto.

Sicer je še malo zgodaj, ker „Naša luč“ tako izhaja, drugače bomo pa prepozni. Zato že kar sedaj vsem bralcem „Naše luči“, pa tudi vsem drugim Slovencem, raztresenim po Evropi in tudi po drugih delih sveta, voščimo blagoslovljene praznike Kristusovega rojstva. Naj bi res trdno verovali v to največjo skrivnost naše vere in to priznavali ne samo v prelepih božičnih pesmih, ampak tudi v trdih preizkušnjah svojega življenja! Tudi našim bolnikom naj novo rojeno božje Dete prinese veliko pravega veselja ob misli, da je tudi On moralo že takoj v začetku svojega zemeljskega življenja trpeti! In potem vse svoje življenje.

V novem letu 1975 pa veliko božjega blagoslova pri vseh naših delih, zavedajoč se, da smo tudi v novem letu samo sodelavci božji, ki ne ustvarjamo iz nič, ampak Bogu samo pomagamo pri urejanju sveta, dokler On hoče in dopusti.

Bo novo leto za nas zdravo? Če bo Bog hotel. Bomo doživeli konec

leta? Želeli bi si že, ne samo enega, temveč še več let v sreči in zdravju. To pa zopet ve samo Bog, kakor je napisano v njegovem načrtu. Bog daj! To so naše želje za leto 1975, ki ga vsi začnimo in preživljamo z Bogom.

Glede praznovanja božičnih in novoletnih praznikov boste Spittalčani pravočasno obveščeni. Ako ne bo drugače povedano, bo redna služba božja ob pol devetih zjutraj. Glede polnočnice boste pravočasno obveščeni!

DORNBIRN

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem g. dr. Antonu Rögerju iz Bregenza in njegovi gospe, da sta me v času mojega bivanja v bolnici v Dornbirnu prihajala vsako nedeljo obiskat in mi prinašala slovenske knjige, s katerimi sem si lajšal bolečine in krajšal čas. Res, najlepša hvala obema! Takih dejanj človek ne pozabi več! In ob njih človek krščanstvo doživljal!

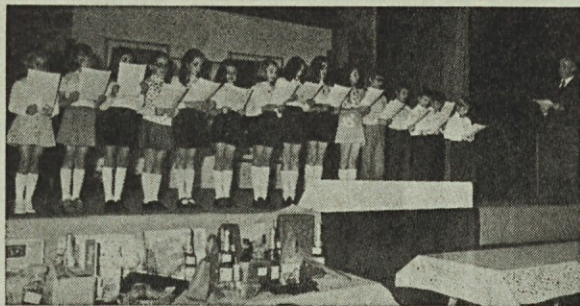
Alojz Jablanovec,
Dornbirn

belgija

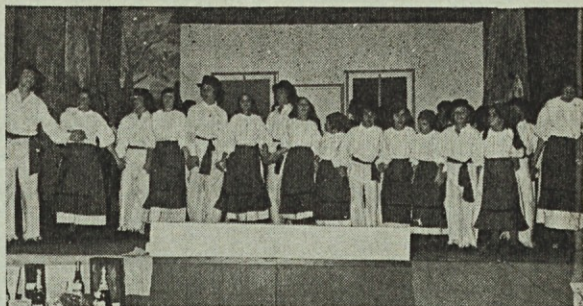
LIEGE-LIMBURG

V Eisdenu sta g. Matija Zupan in njegova soproga ga. Franciška, roj. Golé, 12. oktobra 1974 slavila *zlati poroko*. Društvo „Slomšek“ se je cerkvene slovesnosti udeležilo z zastavo; „Vesela mladina“ pa se je udeležila sprejema ter slavljenca počastila s pesmijo in narodnim plesom.

G. Zupan je med nami spoštovana osebnost. Rodil se je 29. 9. 1898 v Selcah pri Zidanem mostu. Delati je začel z 11. letom. Njegova delovna mesta so bila Madžarska, Nemčija in nazadnje Belgija, kamor je prišel leta 1922. Kot 60-letnik je bil še tako mladosten, da je s kolesom romal v Lurd. Imel je 5 bratov in 8 sester. Je prava slovenska korenina. Bil je spreten in vesten rudar. Dokler je mogel,

Naši najmlajši so s pesmijo začeli 14. „Slovenski dan“ v Eisdenu.

Plesna skupina mlajših iz Nizozemske je lepo popestrila program na „Slovenskem dnevu“ v Eisdenu.

se je vestno udeleževal slovenske službe božje.

Njegova zvesta soproga ga. Frančiška se je kot hčerka slovenskih staršev pred 70 leti rodila v Mühlheimu v Nemčiji. Poročila sta se v Genku pred 50 leti. Obema kličemo: „Na mnoga leta!“

Nova življenja v mladih družinah: V družini Jaumin-Lipovec v Bruslju se mali Marko veseli rojstva sestre, ki jo bodo klicali Katica.

V družini Rudija in Rozi Puttemans-Cesar pa so z velikim veseljem sprejeli prvorojenca, ki se bo imenoval Wim. Ga. Rozi je s svojo materjo Marijo zvesta članica našega pevskega zbora.

K sreči v obeh mladih družinah iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova!

Naši bolniki: V sanatoriju Lanaken se zdravijo ali so se zdravili naslednji rojaki: g. Al. Gracar, g. Albin Kravanja, g. Jože Opalk, g. A. Udovč, g. All. Rak, g. Matija Zupan. V Genku se zdravi ga. Pepca Simončič, v Waterschei-u pa g. Senica in ga. Škrjanc.

Omenjenim in vsem, za katere še ne vemo, pošiljamo za Božič posebne pozdrave!

„SLOVENSKI DAN“

Društvo „Slomšek“ je 12. oktobra t. l. priredilo svoj 14. „Slovenski dan“. Začeli smo s službo božjo, pri kateri je „Zvon“ iz Nizozemske sodeloval z izredno doživetim petjem. V dvorani „Casino“ so se zbrali rojaki iz cele Belgije in Nizozemske, navzoči so bili tudi

posamezniki iz Nemčije in Francije.

Po otvoritvenih besedah g. predsednika g. Stanka Revniška so naši najmlajši zapeli nekaj pesmi. Nabito polna dvorana jih je v prvem hipu malo oplašila, vendar so prav dobro rešili svojo nalogo.

Sledila je opereta „Vasovalci“, pri kateri so sodelovali naši priznani pevci: ga. Ivanka Cverle, gdč. Majdi Globokar, ga. Lojzka Novak, g. Jože Globevnik, g. Milan Globokar in g. Vili Rogelj. Klavirsko spremljavo je spretno vodil prof. Peters. Lepemu izvajanju naših, solistov in zbora za odrom je z velikim zadoščenjem prisluhnila vsa dvorana.

V naslednjih dveh točkah sta pod vodstvom g. Slavka Strmana nastopili obe slovenski folklorni plesni skupini iz Nizozemske. Ni treba posebno naglašati, da sta obe odlično zaplesali. Že ponovno smo gledali njihove dobro uglajene nastope, pa se jih ne naveličamo in bi jih še vedno želeli videti. Iskrena jim hvala za požrtvovalnost in sodelovanje!

Za njimi se je pojavila na odru „Vesela mladina“, ki jo vodi ga. Anica Varszak-Kosova. Tudi ti nas niso razočarali. V kratkem času so tako napredovali, da bi človek komaj verjel. Pa so se tudi pridno vadili. In mnoge žene so zadnje čase cele noči šivale narodno nošo, v kateri je „Vesela mladina“ tokrat prvič nastopila. Ponosni smo na našo mladino in na tiste, ki ji pomagajo.

Dvorana je postala že precej glasna, ko se je na odru pojavil domači mešani zbor, ki ga spretno vodi g. Vili Rogelj. Vendar je ob-

činstvo pazljivo prisluhnilo ubranemu petju. Pevci so želi navdušeno priznanje.

V naslednji točki je „Vesela mladina“ pod vodstvom gdč. Carine Ackovič lepo podala moderni ples „Jesus Christ“, odlomek iz ameriškega filma z istim imenom.

Za zaključek pa je študentovski orkester, ki ga sestavljajo: brata Cverle, brata Novak in sestre Ackovič, lepo zaigral vrsto domačih melodij.

Bilo je res lepo. Razpoloženje je bilo nadvse prijetno. S svojo prisotnostjo so rojaki dali lepo priznanje naši mladini ter našim kulturnim in narodnim delavcem. Naše delo se nadaljuje. Želimo gojiti slovensko kulturo, kolikor pač moremo. Iz naše mladine pa želimo oblikovati osebnosti, ki bodo polno in zavestno živele svoj čas ter se zavedale poslanstva, ki ga imajo v družbi kot ljudje, kot Slovenci in kot kristjani. Pri tem pa še vnaprej prosimo za naklonjenost in sodelovanje vse slovenske skupnosti.

Oznaniło: Poleg običajnih slovenskih maš bo *služba božja* za Božič na sveti večer, 24. dec., ob 19. uri na kliniki v Waterschei-u. — V Eisdenu pri sestrah na Elisabeth laan pa bo na božično jutro, 25. dec. ob 10.30. Pridite!

Slovenski duhovnik vam more posredovati *slovenske božične razglednice*. Pišite mu!

Vsem sestram in bratom želimo

„Vesela mladina“ iz Belgije po uspelem nastopu.

obilje božjega blagoslova ob lepih božičnih praznikih!

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Nekaj starih in novih novic iz zapadne Belgije.

Najprej o SLOVENSKEM ROMANJU, ki smo ga imeli v nedeljo, 15. septembra t. l. k Notre-Dame de Beauraing pri Dinantu. Skoraj ves mesec je deževalo, le to nedeljo je bil res lep, sončen dan. Prihiti so romarji iz Borinage, Charleroi in Bruslja — čez 100 se nas je zbralo ob Marijinem oltarju. Z velikim navdušenjem smo prepevali v čast Mariji, posebno popoldan pred Marijinim kipom, na kraju Njenih prikazovanj, ko smo peli pete litanijske Matere božje z odpevi.

Do srca so segle besede izse-

ljenskega duhovnika Kazimira Gaberca, ko je govoril „O poglavitnih značilnostih slovenske vernosti“.

Nazaj gredé smo se ustavili še v Dinantu, lepem turističnem mestu ob reki Meuse. Vsi smo se srečno vrnili na svoje domove. To je bilo eno najlepših romanj in iz vseh obrazov je sijala sreča in zadovoljstvo.

V Jemappes pri Monsu se je v tamkajšnji župni cerkvi poročila gdč. Darka Žonta z g. Angelo Gerin in sicer v soboto, 7. septembra. Mladi družini želimo božjega blagoslova!

V družini Prem-Bekaer v Elouges se je 17. avgusta rodil sinček prvorojenec, ki je pri sv. krstu prejel ime Orlando. — Tudi v družini Zaletelj-Jerlah iz Marcinelle so dobili hčerkico, ki bo nosila lepo ime Sabina in bo krščena na božični dan v „slovenski kapeli“ v Charleroi-Nord. Obema družinama iskreno čestitamo!

Na dolgem sprehodu skozi gozdove se malo počitka prileže. Slovenski taborniki iz belgijskega Limburga.

S posebno izdajo lista „Med nami“ so sredi meseca oktobra vsi rojaki in rojakinje iz zapadne Belgije izvedeli, da je bil na pobudo našega izseljenskega duhovnika ustanovljen nov slovenski pevski zbor v Bruslju, ki bo nosil ime po priljubljenem „goriškem slavčku“: SIMON GREGORČIČ.

Ustanovni člani so sledeči, po abecednem redu: Stanko Arh, Ivan Barba, Franc Delfar, Janez Fele, Franc Gjorek, Franc Kosec, Martin Mlekuž in Franc Žnidar. Za pevovodjo so izbrali g. Franca Gjoreka, doma iz Prekmurja.

„Tako bomo imeli še en pevski zbor v zapadni Belgiji, ki bo gojil ljubezen do slovenske pesmi, kar že nad 20 let dela naš slovenski pevski zbor „Jadran“ iz Charleroi“ — je bilo napisano v posebni izdaji „Med nami“.

Pevskemu zboru „Simon Gregorčič“ iz Bruslja želimo veliko uspeha in požrtvovalnosti v ohranjanju slovenske pesmi v zdomstvu. Seveda bo prihodnje leto, na „22. slovenski prireditvi“ (26. aprila 1975 v dvorani „Familia“ v Gilly-Charleroi) prvikrat nastopil pred slovenskimi rojaki. Ta novica je zelo razveselila vse naše ljudi, ki jim je pri srcu slovenska pesem.

V kliniki Warquignies je 21. oktobra 1974 umrl g. Matevž Mihelač, rojen leta 1905 v Podbrdu (Primorska). Naj počiva v miru!

Pevci operete „Vasovalci“ so dobro opravili svojo nalogo.

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Na sveti večer, 24. decembra, bo *polnočnica* ob desetih zvečer, na *Božič* in *Novo leto* pa maša ob petih popoldne kot ob nedeljah.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, tel. 577-69-93 — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Miklavževanje bo v nedeljo, 8. decembra, takoj po naši skupni maši v dvorani poleg cerkve.

Film o slovenski Koroški, ki nam ga je v nedeljo, 3. novembra, pokazal g. Turk iz Stuttgarta, nas je prevzel s svojo lepoto in pretresel s trpljenjem, ki ga naši bratje na Koroškem prenašajo vsak dan.

V nedeljo, 27. oktobra, smo se poslovili od Frančka Kranerja, ko je odhajal kot *misijonar* na *Madagaskar*.

MORESTEL (Isère)

7. novembra so *odšle v misijone* v Afriko, Cote d'Ivoire, tri sestre frančiškank Brezmadežne: Serafina Černe, Marie-Claude Rochat in Uté Ortner. V misijonu Fesco se bodo posvetile predvsem katehezi in bolnikom na domovih. Naj Bog podpira njihovo delo!

Prilagamo *poštne položnice*, da boste lahko plačali naročnino (kdor jo plača direktno poverjeniku, naj nam oprostí, da mu tudi mi pošljamo položnico).

PAS-DE-CALAIS

Decembrski prazniki bodo zopet povezali vezi med družinskimi člani in prijatelji.

Praznik sv. Barbare je dan naših rudarjev. Po maši v Mericourtu bo zakuska za člane Društva sv. Barbare in pevce. V Bruay bo maša ob 17. uri, v Lievinu pa ob 8.30.

15. decembra bo v dvorani boksing-kluba „Marcel Cerdan“ v Mé-

Slovenski taborniki iz belgijskega Limburga pri veselem rajanju.

ricourt-s-Lens ob 16. uri *miklavževanje* z obdaritvijo otrok in srečovanjem. Vljudno vabljeni!

Božične maše bodo po nedeljskem urniku; polnočnice pa v Bruay ob 18.30, Liévinu ob 20.30, v Méricourtu ob 23. uri. Povsod pred mašo spovedovanje.

Duhovne obnove kot priprava na Božič: 24. novembra v Sars et Rosiers; 1. decembra v Arras, 8. decembra v Lille, 22. decembra v Ecaust-St. Mein, 29. decembra v Armentières: povsod ob 16. uri popoldne. St. Pol 19. decembra ob 19. uri, Wingles 20. decembra ob 17. uri, Vendin le Vieil 21. decembra ob 17. uri; v Cambrai po dogovoru.

13. oktobra so *postali božji otroci* v Méricourt-s-Lens: Cristina

Beauventre, Valerija Lozowski in Celina Musielak. Srečnim staršem naše čestitke!

Vsem znancem in rojakom milosti poln Božič!

VZHODNA LOTARINGIJA

Začetek *adventa* nas z veseljem napolnjuje, ko nas spominja in pripravlja na veličastni praznik rojstva Sina božjega.

Mali Olivier in mala Anica pa sta že pred adventom prinesla veselje v obe družini: Olivier, sinko Maksa Rebič in Anice Belè, ki sta ga prinesla h krstu 29. septembra v Mer-

Mihael in Marija Horvat sta se poročila 17. avgusta v Chateauroux pri Parizu.

lebach; družina Stanka Kink in Jeanne Pacek pa sta dala krstiti malo Anico 6. oktobra v župni cerkvi v Merlebachu. Otrokoma in staršem želimo vso srečo!

Z veseljem sta praznovala poleg neimenovanih dne 7. septembra *srebrno poroko* v Cité Maroc-Creutzwald Franc Hočevnar in Antonija, roj. Jäger, 5. okt. pa v župniji Dourd'Hal ob 11.30 uri Vili Krevl in Matilda, roj. Bogolin. — Božji Ženin naj vas vse ohrani v ljubezni!

S sočutjem pa se spominjamo naših rojakov, ki niso dočakali adventa:

Umrli so: 13. sept. Ivan Zabukovec iz Merlebacha, 75 let star. — 15. sept. Marija Koleša, umrla v bolnici Hochwald, 75 let stara. Bila je navdušena dolgoletna pevka v bivšem pevskem zboru Cité Jeanne d'Arc in pozneje do preselitve stalna pevka pri slovenski maši v Cité Jeanne d'Arc. Imela je zelo lep pogreb v Merlebachu. — 19. sept. se je zbralo veliko bratov Hrvatov pri pogrebu dragega Vlada, 45 let starega, doma iz Splita. — 2. okt. se je poslovila od nas 70 let stara Alojzija Božiček iz kraja Rosbrücken.

6. okt. smo z žalostjo zvedeli, da je *umrla* Frančiška Žgajner, naša navdušena pevka pri slovenskih svetih mašah v Creutzwald Cité Neuland in Cité Maroc. 84 let stara je še vedno hodila pol ure daleč pet k maši. Pri grobu je poudaril podpisani slovenski duhovnik njeno silno živo vero in navdušenost za obisk sv. maše, kar so tudi domačini z zanimanjem poslušali.

13. okt. je *zadela kap* našega pridnega izbornega električarja Alojzija Lovšin, 46 let star, priljubljen, ker je rad vsem pomagal. — 18. okt. je šele 67 let star vzel slovo od svoje dobre družine in sorodnikov Franc Sušnik iz Farébersviller, pokopan 20. okt. na pokopališču Farébersviller Cité. — 19. okt. je umrl v bolnici Hochwald Alojzij Turšič iz vasi Valmont pri St. Avoldu. — 26. okt. pa se je poslovil od tega sveta naš do bri rojak Martin Borovšak, 74 let

star. Bil je dober oče, stalni obiskovalec slovenske maše, v dolgi bolezni potrpežljiv. Pokopan je bil 30. okt. v Merlebachu. — 31. okt. je v Creutzwald umrla 84 let stara Barbara Pajk. Zelo je bila vesela, kadar je mogla priti k slovenski sv. maši.

Ko smo v novembru obiskali pokopališče in sv. maše, smo se povsod spomnili na stotine naših rajnih pokopanih v tej okolici. Vsak bi lahko napisal svoj križev pot, mi pa jim pomagajmo do zmago slavnega vstajenja.

Začeli smo poročilo z veseljem, v mesecu decembru bo lepa prilika, da se okrepi naša duša s spovedjo, obhajilom in sv. mašo, ki bo *po vseh kolonijah*, kot sledi:

v Merlebachu vsako nedeljo in praznik ob 10. uri v Hospice Ste Elisabeth;

3. decembra sv. maša v Cité Jeanne d'Arc ob 8. uri;

istega dne v Creutzwald-Neuland ob 14. uri (ta ura ostane tudi v zimskem času; tudi v snegu in ledu so ceste do tega časa očiščene in urejene);

v Habsterdicku pri Mariji z Brezic v četrtnih: 5., 12., 19. in 26. decembra (na praznik sv. Štefana) — ura bo pravočasno sporočena;

dne 19. decembra boste lahko zopet z veseljem pozdravili vašega dobrega prijatelja g. župnika Dejaka iz Aumetza, ki bo spovedoval in nato ob 9. uri maševal v Habsterdicku;

9. decembra v Tucquegnieux ob 7.30 uri sv. maša;

10. dec. v Aumetzu ob 8. uri;

15. decembra ob 10. uri v Merlebachu, ob 16. uri v Farébersviller Cité.

Dne 18. decembra bo *spoved bolnikov*: Freyming, Merlebach, Belle Roche (g. Dejak);

17. 12. Cité Maroc-Creutzwald: sv. maša ob 14. uri (g. Dejak), sledi spoved bolnikov v Creutzwald, Porcellette.

18. 12. Cité la Capelle: spoved, sv. maša ob 14. uri (g. Dejak).

20. 12. sv. maša v Merlebachu ob 6. uri zjutraj, nato spoved.

24. 12. (sveti večer): sv. maša

ob 22. uri kot vsako leto v Hospice Ste Elisabeth. Na božični dan, 25. dec., slovenska sv. maša ob 10. uri, tiha ob 11. uri, spoved vedno pred sv. mašo.

26. 12. v Habsterdicku — po dogovoru.

V soboto, 28. 12., *poročna sv. maša* v Hospice Ste Elisabeth ob 17. uri (Stanko Zupančič — Suzana Skutek).

Dne 29., 30. in 31. decembra bodo maše v Merlebachu. Povsod prilika za spoved pred sv. mašo.

Mesec december je mesec veselja: pridite, da vam božje Dete še poveča veselje!

Srečne in blagoslovljene praznike vam iz srca želi

vaš Stanko iz Merlebacha.

NICA

Našo skupnost pomlajujejo novi člani, pa tudi smrt nas ni pozabila.

Tako je sredi oktobra nenadno v bolnici St. Roch *umrl* Silvo Markola, rojen leta 1939 v Podbeli.

Mnogi ga niso poznali, ker je malo zahajal v družbo. Bil je cenjen kot izvrsten delavec in je ves čas bil v službi pri istem gospodarju. Pokopan je v svojem rojstnem kraju. Naj počiva v miru.

V nedeljo, 27. oktobra, je v Manosque-u sprejela krst Katja Bedrač, hči Ernesta in Andreje, roj. Bafaro. Staršem čestitamo in želimo, da bi bili otroku — kot govori obrednik — „z besedo in zgledom prva priča vere v Jezusa Kristusa“.

Začenjamo *ново cerkveno leto*. Obenem je minilo dve leti, kar se zbiramo k slovenski maši v kapeli sester pri „Don Bosco“. Bogu hvala za vse milosti, sestrām pa se zahvaljujemo za dobroto in potrpežljivost, ki jo imajo z nami.

Tak mesec bomo praznovali lepi praznik Gospodovega rojstva ali *Božič*. Čas pred Božičem ali *advent* nas vabi, da se čimbolj približamo Bogu. Posvetimo več časa sebi, da se spoznamo ter premerimo svoje hrepenenje in prizadevanja, njih smiselnost ali jalovost! Nikar ne živimo, kakor da nismo odrešeni; nikar ne tekmuje mo

Pred Bogom začeto skupno življenje: Viktor Šimon in Erika Bauer sta si obljubila v Hamburgu večno zvestobo.

Roman Šimon iz Hamburga je pri sv. krstu postal otrok božji.

v tistem neplodnem in pošastnem: čim več imeti, čim več užiti, čim več biti!

Kljub deževnemu vremenu so pridno praznili sladko kapljico.

Slovenska sv. maša je vsako nedeljo ob 10. uri v kapeli sester. Pred mašo je prilika za adventno spoved.

Na Božič je *sv. maša polnočnica* točno opolnoči; druga *sv. maša* je zjutraj ob 10. uri kot običajno.

Na dan pred Božičem (Sveti večer) ni več ukazan strogi post in zdržek.

Vsem rojakom blagoslovljen praznik rojstva Gospodovega in zadovoljno novo leto!

MARSEILLE

V nedeljo pred Božičem — 22. decembra — je *slovenska sv. maša* popoldan ob 5. uri v cerkvi na Plateau de la Viste. Pred mašo je priložnost za spoved. Slovenci iz Marseillea in okolice toplo vabljene!

nemčija

HAMBURG

V oktobru smo imeli tretjo soboto v mesecu zvečer „*Vinsko trgatve*“. Škoda, da je bila čisto odsev letošnje trgatve doma, ki je potekla v dežju in slabem vremenu. Tu je bilo izredno slabo vreme, zato je bilo bolj malo „trgačev“. Upajmo, da bo drugo leto uspešnejša!

Isti večer sta pri maši sklenila *cerkveno poroko* g. Viktor Šimon

in gdč. Erika Bauer. Želimo jima obilo božjega blagoslova na življenjski poti!

Po maši pa je bil *krst* malega Romana Šimon. Staršem čestitamo in jim želimo, da bi jim bil vedno v veselje in da bi postal dober kristjan!

STUTTGART — okolica

„*Bratci, veseli vsi!*“: V nedeljo, 13. oktobra, je mestna dvorana (Stadthalle) v Plochingenu ponovno zaživela ob slovenskih obrazih, pesmih in melodijah. Nad 500 naših delavcev se je tam zbralo k tradicionalnemu prazniku grozdja, k „*Vinski trgatvi*“.

Po pozdravu navzočih, dobrodošlici terceta Anita-Brigita-Hajdi s „*Trtica mila, jaz te častim*“, nastopom Plohlovih iz Stuttgarta s harmoniko in klarinetom ter duetom Plankovega očeta s hčerko Eriko iz Sindelfingena je „*dobil besedo*“ „*Planinski kvintet*“ ter vabil na plesišče vse, kar se je gibalo. Pavze so izpolnile tekmovalne zabavne igre otrok in odraslih ter srečolov. In peli smo, peli!

Preden smo šli v dvorano, smo se seveda kot katoliški Slovenci udeležili tudi *svete maše* v bližnji cerkvi. To pot je med mašo pridigal misijonar Stanko Cikanek z Madagaskarja. V pridigi je lepo prikazal dolžnost kristjana, da ne zapre svojega srca pred bednimi in revnimi po svetu. Zbirka pri maši je bila namenjena našim misijonarjem na Madagaskarju in v Južni Ameriki.

Ena družina — „*FAMILIA UNA*“: Mednarodni delovni odbor tujih delavcev za področje vzhodnega Stuttgarta je v nedeljo, 27. oktobra, priredi v dvorani Reichberghalle skupno mašo in družabni večer. Verski in družabni del prireditve je stal pod geslom „*FAMILIA UNA — ENA DRUŽINA*“.

Okrog 600 udeležencev, Italijanov, Portugalcev, Špancev, Nemcev in Slovencev, se je res počutilo kot ena družina tako pri molitvi kot v družabnosti. V programu je nastopila vsaka skupina. Nemci so peli, Italijani so peli in plesali,

Glasbeni tercet Plohlovih je na „Vinski trgatvi“ v Plochingenu (13. oktobra) veselo presenetil udeležence. Igrali so svoje komade.

To ni bilo na Bledu, ampak na slovenski jesenski prireditvi v Plochingenu v Nemčiji 13. oktobra letos. Na odru se je izkazala tudi mladina.

Španci so pokazali svoje znamenite narodne plese, Portugalci so se pokazali bolj z moderno pesmijo. Slovenski program so izpolnili otroci v narodnih nošah. Najprej je tercet deklic zapel „Kdor ima srce“, nato pa je šest parov zaplesalo narodni ples „Ob bistrem potoku je mlin“.

Vsaka narodnostna skupina je prinesla na prireditev tudi košarico

Slovenci, Nemci, Italijani, Portugalci in Španci v bratski vzajemnosti na skupni prireditvi v Stuttgartu 27. oktobra. Po skupni maši je bilo prijetno kramljati.

domačih dobrot. Slovenci smo dali vanjo naslednje stvari: domačo potico, steklenico jeruzalemčana iz Ljutomera, steklenico burgundca iz Haloz, slivovko, laško pivo, ribjo konzervo iz Izole, sir in ribniški krožnik. Pri žrebanju je dobil košarico italijanski mladi delavec Domenico Bedardi iz Kalabrije. Lahko jo je bil vesel!

Zbirka za misijone: V oktobru še posebej mislimo na naše misijonarje po svetu! Ko mislimo na njihovo požrtvovalnost in na revščino ljudi, med katerimi delujejo, ne moremo zapreti svojega srca. Kot zadnja leta, smo tudi letos napravili zanje posebno zbirko pri mašah, na prireditvi in privatno. Okroglo je prišlo notri 1200.— DM, katere smo že poslali na Madagaskar in v Argentinijo.

V sobotni šoli je 55 otrok: Sobotno šolo v Stuttgartu obiskuje

v tem šolskem letu 55 slovenskih otrok. Poučujemo v dveh oddelkih. Ker imamo sedaj sami za šolo primerne prostore v Slovenskem centru, se bo pouk lahko nemoteno razvijal. Na tovrstno šolo mislimo tudi za Pfullingen in za Geislingen, kjer kažejo starši zanimanje zanj.

Čestitke k naraščanju: V Gerlingenu sta dala krstiti svojega sinka Bogdana Anton in Dragica Šoper, v Aldigenu pa svojo hčerko Sabino Pavel in Stoja Povalej. — Iskrene čestitke!

WÜRTTEMBERG-OBERLAND

Advent je zopet tu, čas duhovne priprave na Božič. Najlepša priprava je vreden prejem sv. zakramentov.

Mnogi bodo šli za praznike domov. Tem želimo srečno pot, veselo svidenje s svojci, blagoslovljene praznike in novo leto in srečno vrnitev.

Tisti, ki bodo ostali tukaj, pa so vabljeni k božični *polnočnici*, ki bo v kapeli mestne bolnice ob 23.30. Priložnost za sv. spoved pa bo v isti kapeli eno uro poprej.

Čez praznike pa bo v isti kapeli slovenska maša tudi v nedeljo po Božiču, in k tej maši ste še po-

JANUAR

- 1 S Novo leto
- 2 Č Bazilij; Gregor
- 3 P Genovefa, dev.
- 4 S Angela, red.
- 5 N 2. pobožnica
- 6 P SV. TRIJE KRALJI
- 7 T Rajmund Penj.
- 8 S Severin, op.
- 9 Č Julijan, muč.
- 10 P Viljem; Gregor
- 11 S Pavlin Ogl., šk.

12 N Gospodov krst

- 13 P Hilarij, c. uč.
- 14 T Oton; Sava Srb.
- 15 S Pavel, pušč.
- 16 Č Marcel, p., m.
- 17 P Anton, pušč.
- 18 S Priska; Suzana

19 N 2. navadna

- 20 P Boštjan, m.
- 21 T Neža (Janja)
- 22 Č Vincenz; Viktor
- 23 Č Idencz, šk.
- 24 P Franc Sal., c. uč.
- 25 S Spreobr. Pavla

26 N 3. navadna

- 27 P Angela Mer., d.
- 28 T Tomaž Akv., c. uč.
- 29 S Valerij, škof
- 30 Č Martina, dev.
- 31 P Janez Bosco

FEBRUAR

- 1 S Brigita, dev.
- 2 N Svečnica
- 3 P Blaž; Oskar
- 4 T Andrej Cor., šk.
- 5 S Agata; Albin
- 6 Č Pavel Miki, m.
- 7 P Egidij; Rihard
- 8 S Hieronim Em., red.
- 9 N 5. nav. ned.
- 10 P Sholastika, dev.
- 11 T Lur. M.; (Pust)
- 12 S 11. Pepelnica
- 13 Č Katarina Ricci
- 14 P Ciril in Metod
- 15 S Jordan, red.

16 N 1. postna

- 17 P Aleš, red.
- 18 T Simeon, škof
- 19 S Konrad Pl.
- 20 Č Silvan; Leon
- 21 P Peter Dam., c. uč.
- 22 S Sedež ap. Petra

23 N 2. postna

- 24 P Sergij; Lucij
- 25 T Valburga; Taras
- 26 S Aleksander, šk.
- 27 Č Gabrijel Žal. M.
- 28 P Roman; Ožbalt

28 P Roman; Ožbalt

- 29 S Vel. sobota
- 30 N VELIKA NOČ
- 31 P Vel. poned.

MAREC

- 1 S Albin, škof
- 2 N 3. postna ned.
- 3 P Kunigunda
- 4 T Kazimir
- 5 S Janez od Križa
- 6 Č Frido; Marjan
- 7 P Felicit
- 8 S Janez od Boga
- 9 N 4. postna ned.
- 10 P Makarij, škof
- 11 T Sofronij, škof
- 12 S Doroteja, muč.
- 13 Č Kristina, d.
- 14 P Matilda, kr.
- 15 S Klemen DV., red.

16 N 5. postna (tiha)

- 17 P Jedit; Patrik
- 18 T Ciril Jeruz., c. uč.
- 19 S Jožef Dev. Mar.
- 20 Č Klavdija, m.
- 21 P Nikolaj de Fl.
- 22 S Lea; Bazilij

23 N 6. postna (cvetna)

- 24 P Dionizij, m.
- 25 T Gos p. o z n.
- 26 S Ludgar; Evgenija
- 27 Č Vel. četrtek
- 28 P 11. Vel. petek
- 29 S Vel. sobota

30 N VELIKA NOČ

- 31 P Vel. poned.

APRIL

- 1 T Hugo, škof
- 2 S Francšek Pavl.
- 3 Č Rihard, šk.
- 4 P Izidor, škof
- 5 S Vincenc Fer.
- 6 N 2. velik. (bela)
- 7 P Janez Sal., red.
- 8 T Albert; Julija
- 9 S Marija Kleop.
- 10 Č Ezekijel, prer.
- 11 P Stanislav, šk.
- 12 S Lazar Tržaški
- 13 N 3. velik.; Ida
- 14 P Valerijan, m.
- 15 T Helena, kr.
- 16 S Bernardka Lur.
- 17 Č Inocenc; Rudolf
- 18 P Apolonij, muč.
- 19 S Leon; Dioniz
- 20 N 4. vel.; Hilda
- 21 P Anzelm, c. uč.
- 22 T Leonid, muč.
- 23 S Jurij; Vojteh
- 24 Č Fidelis Sigm.
- 25 P Marko, ev.
- 26 S Pashazij, op.
- 27 N 5. vel.; Cila
- 28 P Peter Chanel
- 29 T Katarina Sien., d.
- 30 S Pij V.; Jožef C.

13 N 3. velik.; Ida

- 14 P Valerijan, m.
- 15 T Helena, kr.
- 16 S Bernardka Lur.
- 17 Č Inocenc; Rudolf
- 18 P Apolonij, muč.
- 19 S Leon; Dioniz

20 N 4. vel.; Hilda

- 21 P Anzelm, c. uč.
- 22 T Leonid, muč.
- 23 S Jurij; Vojteh
- 24 Č Fidelis Sigm.
- 25 P Marko, ev.
- 26 S Pashazij, op.

27 N 5. vel.; Cila

- 28 P Peter Chanel
- 29 T Katarina Sien., d.
- 30 S Pij V.; Jožef C.

MAJ

- 1 Č Jožef; Drž. praz.
- 2 P Atanazij, c. uč.
- 3 S Filip, Jakob
- 4 N 6. vel.; Cvetko
- 5 P Angel; Jutta
- 6 T Dominik Sav.
- 7 S Gizela, red.
- 8 Č Vnebohod G.
- 9 P Pahomij, op.
- 10 S Antonin, šk.
- 11 N 7. velikon.
- 12 P Pankracij, muč.
- 13 T Servacij; Peter R.
- 14 S Matija, apostol
- 15 Č Izidor; Zofija
- 16 P Janez Nepomuk
- 17 S Paskal; Bruno
- 18 N BINKOSTI
- 19 P Bink poned.
- 20 T Bernardin, red.
- 21 S Valens, šk.
- 22 Č Renata; Julija
- 23 P Deziderij (Željko)
- 24 S Marija Pom. kr.
- 25 N Presv. Trojica
- 26 P Filip Neri, duh.
- 27 T Avguštin, šk.
- 28 S German, šk.
- 29 Č Presv. Reš. Telo
- 30 P Ivana Orleanska
- 31 S Mar. obiskanje

11 N 7. velikon.

- 12 P Pankracij, muč.
- 13 T Servacij; Peter R.
- 14 S Matija, apostol
- 15 Č Izidor; Zofija
- 16 P Janez Nepomuk
- 17 S Paskal; Bruno

18 N BINKOSTI

- 19 P Bink poned.
- 20 T Bernardin, red.
- 21 S Valens, šk.
- 22 Č Renata; Julija
- 23 P Deziderij (Željko)
- 24 S Marija Pom. kr.

25 N Presv. Trojica

- 26 P Filip Neri, duh.
- 27 T Avguštin, šk.
- 28 S German, šk.
- 29 Č Presv. Reš. Telo
- 30 P Ivana Orleanska
- 31 S Mar. obiskanje

JUNIJ

- 1 N 2. pobinkoštna
- 2 P Marcelin, m.
- 3 T Karel L.; Oliva
- 4 S Kvirin, muč.
- 5 Č Bonifacij, muč.
- 6 P Srce Jezusovo
- 7 S Robert, opat
- 8 N 3. p.; Medard
- 9 P Efreim, c. uč.
- 10 T Bogumil, škof
- 11 S Barnaba; Feliks
- 12 Č Janez Fak., red.
- 13 P Anton Pad., c. uč.
- 14 S Valerij; Rufin
- 15 N 4. pob.; Vid
- 16 P Beno, škof
- 17 T Gregor B., šk.
- 18 S Marcellijan, m.
- 19 Č Romuald, op.
- 20 P Mihelina, spokorn.
- 21 S Alojzij, red.
- 22 N 5. pob.; Ahacij
- 23 P Agripina, d. m.
- 24 T Janez Krstnik
- 25 S Eleonora
- 26 Č Viglij; Janez
- 27 P Hema; Ladislav
- 28 S Irenej; Marcela
- 29 N Peter in Pavel
- 30 P Prvi rim. muč.

15 N 4. pob.; Vid

- 16 P Beno, škof
- 17 T Gregor B., šk.
- 18 S Marcellijan, m.
- 19 Č Romuald, op.
- 20 P Mihelina, spokorn.
- 21 S Alojzij, red.

22 N 5. pob.; Ahacij

- 23 P Agripina, d. m.
- 24 T Janez Krstnik
- 25 S Eleonora
- 26 Č Viglij; Janez
- 27 P Hema; Ladislav
- 28 S Irenej; Marcela
- 29 N Peter in Pavel
- 30 P Prvi rim. muč.

JULIJ

AVGUST

- 1 T Estera
2 S Oton; Vital
3 Č Tomaž; apostol
4 P Urh; Berta
5 S Anton; Cirila
6 N 7. pob.; Mar. Gor.
7 P Izajja; Vilko
8 T Kliljan, šk.
9 S Veronika Giul.
10 Č Amaliija, d.
11 P Benedikt; Olga
12 S Mohor, Fortunat
13 N 8. pob.; Henrik
14 P Kamil; Bogdan
15 T Bonaventura
16 S Karmel. Mati b.
17 Č Aleš, spok.
18 P Miroslov, šk.
19 S Zlata, dev.
20 N 9. pob.; Marjeta
21 P Danijel, pr.
22 T Marija Magdalena
23 S Brigita, red.
24 Č Kristina; Boris
25 P Jakob; Krištof
26 S Ana, Joahim
27 N 10. pobinkošina
28 P Nazarij, muč.
29 T Marta; Feliks
30 S Peter Krizol.
31 Č Ignacij L., red.
- 1 P Alfonz; Nada
2 S Evzebij; Stefan
3 N 11. pobink.; Lidiija
4 P Janez Vianney
5 T Marija Snežna
6 S Jezusova spremen.
7 Č Kajetan
8 P Dominik, red.
9 S Jaroslav, m.
10 N 12. pob.; Lovrenc
11 P Klara; Suzana
12 T Hilarija, d.
13 S Janez Berhm.
14 Č Marcel, m.
15 P Vnebovzetje Mar.
16 S Stefan; Rok
17 N 13. pobink.
18 P Helena (Alenka)
19 T Janez Eudes
20 S Bernard, opat
21 Č Pij X., papež
22 P Marija Kraljica
23 S Roza; Filip
24 N 14. pob.; Jernej
25 P Ludovik
26 T Rufin; Ivana E.
27 S Monika
28 Č Avguštín, c. uč.
29 P Muč. Jan. Krst.
30 S Feliks, m.
31 N 15. pob.; Rajmund

SEPTEMBER

- 1 P Egidij, op.
2 T Maksima; Antonin
3 S Gregor Vel.
4 Č Rozalija; Ida
5 P Lovrenc Just.
6 S Petronij, škof
7 N 16. pob.; Regina
8 P Marijino roj.
9 T Peter Kláver
10 S Nikolaj Tol, spok.
11 Č Erna; Danijel
12 P Gvido, spok.
13 S Janez Zlatousti
14 N Poviš. sv. Križa
15 P Žal. Mati b.
16 T Ljudmila, kr.
17 S Robert; Lambert
18 Č Jožef K.; Irena
19 P Januarij, m.
20 S Suzana, m.
21 N 18. pob.; Matej
22 P Tomaž Vill., šk.
23 T Tomislav
24 S Marija rešit. jetn.
25 Č Avrelija; Sergij
26 P Kozma, Damijan
27 S Vincenc Pav.
28 N 19. pob.; Václav
29 P Mihael, Gabr., Raf.
30 T Hieronim, c. uč.
- 1 S Terezija Det. J.
2 Č Angeli varuhi
3 P Evald; Gerard
4 S Pavišek Asiški
5 N 20. pobink.
6 P Bruno; Fides
7 T Rožn. Mati b.
8 S Pelagija
9 Č Dioniz Areop.
10 P Franc. Borgia
11 S Emilijan, škof
12 N Maksimilijan
13 P Edvard, kr.
14 T Kalist I., muč.
15 S Terezija Vél., red.
16 Č Hedvika; Marjeta
17 P Ignacij Ant.
18 S Luka, evang.
19 N 22. pob. (29. nav.)
20 P Irena
21 T Uršula, muč.
22 S Bertila, dev.
23 Č Janez Kapist.
24 P Anton Claret
25 S Darinka, m.
26 N 23. pob.; Lucijan
27 P Sabina, m.
28 T Simon in Juda
29 S Narcis, škof
30 Č Alfonz Rodr.
31 P Volbenk, škof

OKTOBER

- 1 S Vsi sveti**
2 N Verne duše
3 P Just; Viktor
4 T Karel Bor., šk.
5 S Zaharija, Elizabeta
6 Č Lenart, op.
7 P Engelbert
8 S Bogdan; Bogomir
9 N 25. pob.; Božidar
10 P Leon Vel.
11 T Martin, škof
12 S Jozafat, m.
13 Č Stanislav Kostka
14 P Lovrenc O'Toole
15 S Leopold; Albert
16 N Marjeta; Jedrt
17 P Elizabeta
18 T Roman m.
19 S Narsej, šk., muč.
20 Č Feliks Valoaški
21 P Mar. darovanje
22 S Cecilija, m.
23 N KRISTUS KRALJ
24 P Flora, muč.
25 T Katarina, m.
26 S Silvester, op.
27 Č Virgil, škof
28 P Katarina Lab., d.
29 S Saturnin, muč.
30 N 1. adv.; Andrej

NOVEMBER

- 1 S Vsi sveti**
2 N Verne duše
3 P Just; Viktor
4 T Karel Bor., šk.
5 S Zaharija, Elizabeta
6 Č Lenart, op.
7 P Engelbert
8 S Bogdan; Bogomir
9 N 25. pob.; Božidar
10 P Leon Vel.
11 T Martin, škof
12 S Jozafat, m.
13 Č Stanislav Kostka
14 P Lovrenc O'Toole
15 S Leopold; Albert
16 N Marjeta; Jedrt
17 P Elizabeta
18 T Roman m.
19 S Narsej, šk., muč.
20 Č Feliks Valoaški
21 P Mar. darovanje
22 S Cecilija, m.
23 N KRISTUS KRALJ
24 P Flora, muč.
25 T Katarina, m.
26 S Silvester, op.
27 Č Virgil, škof
28 P Katarina Lab., d.
29 S Saturnin, muč.
30 N 1. adv.; Andrej
- 1 P Eligij, šk.
2 T Bibijana; Herta
3 S Franc Ksaver
4 Č Barbara
5 P Nikolaj Tav.
6 S Miklavž, škof
7 N 2. adv.; Ambrož
8 P Mar. brezim. spoč.
9 T Valerija, muč.
10 S Loret. Mati b.
11 Č Damaz; Sabina
12 P Ivana Šant., red.
13 S Lucija; Jošt
14 N 3. adv.; Janez o. Kr.
15 P Kristina, d.
16 T Adela; Albina
17 S Lazar, škof
18 Č Teotim
19 P Urban; Teja
20 S Evgen; Dominik
21 N 4. adv.; Peter
22 P Demetrij (Mitija)
23 T Janez Kancij
24 S Sveti večer
25 Č BOŽIČ
26 P Štefan, prvi muč.
27 S Janez Evang.
28 N Sv. Družina
29 P Tomaž B.; David
30 T Rajnerlj; Evgen
31 S Silvester, p.

DECEMBER

BOGU OTROCI

NARODU SINOV

NIKOMUR HLAPCI!

1975

DATE	DESCRIPTION	DEBIT	CREDIT	BALANCE
1910				
1	Jan 1			
2	Jan 2			
3	Jan 3			
4	Jan 4			
5	Jan 5			
6	Jan 6			
7	Jan 7			
8	Jan 8			
9	Jan 9			
10	Jan 10			
11	Jan 11			
12	Jan 12			
13	Jan 13			
14	Jan 14			
15	Jan 15			
16	Jan 16			
17	Jan 17			
18	Jan 18			
19	Jan 19			
20	Jan 20			
21	Jan 21			
22	Jan 22			
23	Jan 23			
24	Jan 24			
25	Jan 25			
26	Jan 26			
27	Jan 27			
28	Jan 28			
29	Jan 29			
30	Jan 30			
31	Jan 31			
1911				
1	Feb 1			
2	Feb 2			
3	Feb 3			
4	Feb 4			
5	Feb 5			
6	Feb 6			
7	Feb 7			
8	Feb 8			
9	Feb 9			
10	Feb 10			
11	Feb 11			
12	Feb 12			
13	Feb 13			
14	Feb 14			
15	Feb 15			
16	Feb 16			
17	Feb 17			
18	Feb 18			
19	Feb 19			
20	Feb 20			
21	Feb 21			
22	Feb 22			
23	Feb 23			
24	Feb 24			
25	Feb 25			
26	Feb 26			
27	Feb 27			
28	Feb 28			
29	Feb 29			
30	Feb 30			
1912				
1	Mar 1			
2	Mar 2			
3	Mar 3			
4	Mar 4			
5	Mar 5			
6	Mar 6			
7	Mar 7			
8	Mar 8			
9	Mar 9			
10	Mar 10			
11	Mar 11			
12	Mar 12			
13	Mar 13			
14	Mar 14			
15	Mar 15			
16	Mar 16			
17	Mar 17			
18	Mar 18			
19	Mar 19			
20	Mar 20			
21	Mar 21			
22	Mar 22			
23	Mar 23			
24	Mar 24			
25	Mar 25			
26	Mar 26			
27	Mar 27			
28	Mar 28			
29	Mar 29			
30	Mar 30			
31	Mar 31			

Italijanski delavec Domenico Beldardi je zadel na mednarodni prireditvi v Stuttgartu (27. oktobra) košarico slovenskih dobrot. Kaj je bilo notri, berite pri poročilu iz Stuttgarta.

sebeno pristrčno vabljeni, ker je praznik sv. Družine, in potem v nedeljo po Novem letu, ki je pa itak prva v mesecu. To velja za Ravensburg. Glede drugih krajev boste obveščeni pri slovenskih mašah v teku decembra.

V tej številki „Naše luči“ najdemo tudi lep stenski koledar, ki vam je bil vsako leto zelo dobrodošel. Pri slovenskem duhovniku v Ra-

V Castrop-Rauxelu smo krstili pri slovenskem bogoslužju Marka Arnolda, sina Maksimilijana iz Svečine pri Mariboru, in Štefanije, roj. Pavlič, iz Vranskega. Sinko pa sedaj stanuje s starši v Dortmundu-Marten.

vensburgu pa dobite tudi *Pratike* za l. 1975 in pa *Mohorjeve knjige*. Tisti, s katerimi se nima prilike videti mesečno pri slovenskih mašah, mu lahko svojo željo pismeno ali po telefonu sporočijo in se jim bo takoj ustreglo.

OBERHAUSEN

V zadnji številki „Naše luči“ smo objavili nekaj več novic in poročil iz tukajšnje okolice.

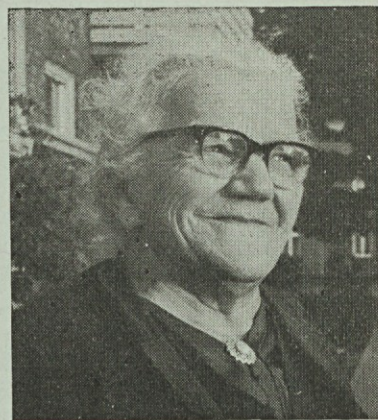
V tej številki pa ne bo kakšnih posebnih novic, pač pa prinašamo nekaj „slikovnih poročil“, kar bo verjetno nekatere še bolj razveselilo.

MÜNCHEN

Čeprav je res, da nas je ostalo v Münchnu za Vse svete bolj malo — saj so bili kar trije dnevi prosti in je zato odšlo mnogo naših rojakov domov na grobove — je bila naša maša z molitvami za rajne na ta praznik izredno pristrčna in zbrana. Naše cerkvene pesmi za november so primer pesmi, ki tako odgovarjajoče ustvarijo občutje dočlenega časa.

Zelo se moramo zahvaliti g. Vin-ku Zaletelu iz Vogrč na Koroškem za njegovo prelepo skioptično predavanje „Koroški pevski zbor Gallus na turneji med ameriškimi Sloven-“ci“, ki nam ga je sredi novembra pokazal v Münchnu. Izbrani mo-

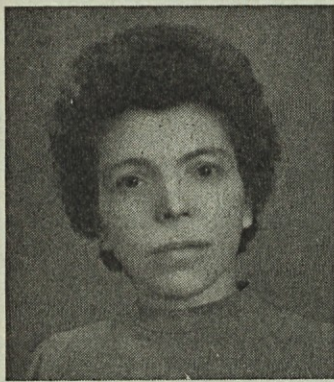
(Dalje na strani 22)

Helena Kot, roj. Prašnikar, iz Griž pri Celju, je prišla v Bottrop v Porurje že l. 1903 kot 7-letno dekletce. Pozneje se je poročila s Francetom Kotom in mu rodila 9 otrok. Od teh jih še 8 živi. Raztreseni so po vsem svetu od Chicaga do Slovenije. Letos se je z vsemi otroki, ki imajo kar 36 vnukov, pri posebni maši v Hl.-Kreuz-Kirche zahvalila Bogu za milosti prebogatega življenja, denarno zbirko pri darovanju pa je darovala za slovenski misijon v Afriki v Togo. Odlični krščanski materi iz srca čestitamo in ji želimo še mnoga leta!

Mama Helena Kot iz Bottropa med svojimi številnimi otroki in vnuki je letos v avgustu praznovala 78-letnico svojega življenja.

Točno za 25-letnico svoje poroke je odšla k ljubemu Bogu naša draga mati Olga Tomc iz Kapellena (Nordrhein). 24. avgusta smo jo pokopali na pokopališču St. Ludger. Za njo žalujejo prijatelji, posebno pa domači: mož Franc in otroka Olga in Branko.

(Nadaljevanje s strani 21)

tivi, sveže barve, ogromno vtisov, skrčenih na nekaj sto diapozitivov, poleg tega pa še jasna, prijetna razlaga in glasbeno ozadje — vse to daje temu predavanju res vse kvalitete, da je predavanje dobe-

V juniju letos sta se poročila v Oberhausnu Janez Ivšek iz Močilnega pri Laškem ter Jelka Bertancelj iz Mošenj na Gorenjskem. Zakonsko gnezdece sta si spletla na Holandskem v Lichtenvoode. Čestitamo!

sedno odlično. Koliko smo videli, koliko smo slišali — kot da bi se sami udeležili turneje! Gospodu smo za predavanje zelo zelo hvaležni in si predavatelja še želimo med nas!

Debatna ura se je to pot lotila predmeta: „Ali spremembe v Cerkvi mojo vero večajo ali manjšajo?“ Škoda, da je za te verske razgovore med našimi ljudmi tako malo zanimanja!

Slovenski pouk predšolskih in šolskih otrok je ena najsvetlejših točk našega letošnjega dela. Saj prihaja k predšolskemu pouku nad dvajset otrok, k šolskemu pa do deset, kar na tem področju pomeni rekord vseh teh zadnjih let, čeprav samo po sebi število ni ravno najvišje. Pouk je pedagoško izrabljen do največjih možnosti: pri njem otroci rišejo, pišejo, barvajo, modelirajo, berejo, recitirajo, se vadijo za nastope... Starši so ponovno izrazili zadovoljstvo nad tečajema.

Krščeni so bili: Marijana in Gordana Švelac, hčerki-dvojčici Tomislava in Vlaste, roj. Rajhard; Branko Horvat, sin Franca in Katarine, roj. Barbarič; Primož Smrtin, sin Jožeta in Jožice, roj. Hrstar; Veronika Tomšič, hčerka Janeza in Jožefe, roj. Stropnik; Brigita Perkovič, hčerka Ivana in Irene, roj. Kovač; Tanja Monika Zavašnik, hčerka Franca in Milene, roj. Kvas. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

AUGSBURG

Presrečni smo bili, ko nas je obiskal s svojim skioptičnim predavanjem o turneji koroškega pevskega zbora „Gallusa“ med severno-ameriškimi Slovenci g. Vinko Zaletel s Koroškega. Sicer bi nas prišlo k predavanju več, ko ne bi prav tisto soboto dve tukajšnji tovarni delali. A kar nas je bilo, smo bili zares zadovoljni in bi gledali in poslušali predavanje še in še. Hvaležni smo svojemu dušnemu pastirju za to, da je k nam pripeljal g. Zaletela, in v bodočnosti težko čakamo kaj podobnega.

ROSENHEIM

Sredi novembra smo se po maši zbrali v Kolpinghausu k prijateljskemu razgovoru. Slučajno ni bilo treba tisto popoldne našemu slovenskemu župniku v Augsburg, pa je lahko ostal med nami. Kako lepo je bilo! Pogovarjali smo se in zapeli. Prvič, odkar smo v tujini, smo imeli občutje, kot da smo doma! Naj bi se taka srečanja čim večkrat ponovila! Mi pa obljublamo, da se bomo udeleževali slovenske maše še bolj redno in še v večjem številu kot doslej!

nizozemska

Naši umrli: V Lindenheuvelu je 30. sept. nenadoma umrl naš rojak g. Jakob Rojnik, rojen 20. 7. 1902 na Gomilskem. Rajniki je bil skrben mož in oče, priden delavec, zvest kristjan in zaveden Slovenec. Dolga leta je sodeloval v Društvu sv. Barbare, rad je tudi prebiral „Našo luč“. Čeprav je po postavi bil izredno mladosten, ga je zrušila zavrtna bolezen. Zapušča ženo go. Marijo, roj. Ocvirk, ter sina in hčerko, katerim izrekamo krščansko sožalje. Pokojnika bomo ohranili v lepem spominu.

Nov uspeh slovenskih rojakov: Na pokrajinskem tekmovanju plesnih skupin je Slovenska plesna skupina, ki jo vodi g. Slavko Strman, dosegla prvo mesto. Tekmovanje se je vršilo v Echtu. Naša plesna skupina je tako postala prvak v holandskem Limburgu. — Iskreno čestitamo voditelju in članom. Uspela vinska trgateg: Društvo sv. Barbare v Lindenheuvelu je priredilo vsakoletno vinsko trgateg. Domači pevci in plesalci so večer lepo otvorili. Kraljica večera je bila gdč. Viki Muha, ki je zaplesala prvi ples z zastopnikom občine g. dr. Th. Stansom. Odbor Društva sv. Barbare, ki ga vodi g. Anton Muha, je prireditev skrbno pripravil.

Oznanilo za božično mašo: Slovenska polnočnica bo letos v cerkvi Kristusa Kralja (Christus Ko-

ning) v Nieuw Einde, Heerlerheide. Pridite! Povabite tudi prijatelje.

Vsem sestram in bratom voščimo blagoslovljene božične praznike.

švedska

Ker sem od jutra do večera na poti po Švedski, ne pridem do tega, da bi se mogel zbrati in napisati poročilo o vsem, kar doživljam na tej poti. Poročal bom kdaj pozneje.

Sedaj pa vsem Slovencem na Švedskem želim vse najboljše za Božič in mnogo zdravlja in uspeha v novem letu 1975!

Vaš p. Janez

Maja smo na mestnem pokopališču v Eskilstuni *pokopali* prvega Slovenca, dobrega očeta, moža in veselega prijatelja, 47-letnega Jožeta Benuliča. Po enomesečni težki bolezni ni bilo zanj kljub vsem naporom zdravnikov nobene rešitve več.

Pogreba se je udeležilo veliko število slovenskih in švedskih znancev in prijateljev iz bližnje in daljne okolice. Pogrebne obrede

Procesija v Vadsteni od blizu: Verniki so šli iz nove katoliške cerkve, kjer je bila sv. maša, v protestantsko; tu so bile pete litanije.

Pokojni Jože Benulič, umrl in pokopan v Eskilstuni

sta opravila eskilstunski katoliški župnik p. Schmid in slovenski duhovnik p. Janez Sodja iz Münchna. Darovalcem številnih vencev in cvetja in p. Janezu Sodju se za poslovilne in tolažilne besede ob pokojnikovem grobu najiskrenejše zahvaljuje žalujoča žena Ana s sinom Borisom in hčerko Lilijano.

Pokojni je bil rojen 9. maja 1927 v Podgradu pri Ilirski Bistrici. Rojstni kraj je zapustil leta 1954. Po skoraj dveh letih bivanja v Trstu je prišel konec leta 1955 na Švedsko, kjer si je z vestnim delom ustvaril novi dom.

Z njegovo smrtjo smo izgubili ne samo dobrega, vedno veselega prijatelja, zavednega Slovenca, dobrega moža in očeta, ampak tudi sposobnega delavca pri izgradnji

atomskih električnih central. Žal, mu ni bilo dano uživati sadov svojega dela.

Pokojnika ohranimo v trajnem spominu!

Jože Klemenčič

švica

V mesecu decembru. bo *slovenska maša* na prvo nedeljo (1. dec.) v Amriswilu ob 10, v Zürichu ob 16. uri in Bernu ob 17. uri.

V soboto, 7. dec., ob pol sedmih zvečer v Winterthuru.

Na drugo nedeljo, 8. dec., v Solothurnu ob pol 10. uri, v Oltenu ob 16. uri in v St. Gallenu ob 16. uri.

V soboto, 14. dec., ob 17. uri v Meilenu in ob pol 7 zvečer v Luzernu.

Na tretjo nedeljo, 15. dec., v Amriswilu ob 10. uri in Zürichu ob 16. uri.

V soboto, 21. dec., v Winterthuru in v nedeljo, 22. dec., v Solothurnu ob pol 10, v Oltenu ob 16. uri in v Bazlu ob 19. uri.

„Binkoštno slovensko srečanje“ letos v Vadsteni na Švedskem: Procesija je šla iz katoliške cerkve v protestantsko, kjer počiva sv. Brigita — umrla l. 1373 v Rimu in prenesena v Vadsteno l. 1374.

Na Sveti večer, 24. dec., bo polnočnica v Zürichu v kripti cerkve Guthirt ob 9 zvečer in na Božič ob 10 v Amriswilu in ob 16. uri v Zürichu ter ob pol 10 v Solothurnu.

Dne 29. dec. je peta nedelja in bo maša v Zürichu, prav tako tudi 1. januarja.

V nekaterih krajih bo izredna maša po dogovoru, kot priprava na božične praznike.

Vsem rojakom v Švici in po Evropi, prav tako v domovini, voščiva blagoslovljene in milosti polne božične praznike ter srečno novo leto slovenska izseljenska duhovnika v Švici.

poštni nabicalnik

ZAKAJ JE MORALA AJDA LESJAK S TV?

Na več vprašanj s strani bralcev „Naše luči“, zakaj je morala slovenska televizijska napovedovalka Ajda Lesjak s televizijskega ekrana, navajamo dejstva, kakor smo jih mogli zbrati:

V času 10. kongresa KPJ — točnega datuma nam ni bilo mogoče ugotoviti — je ena najboljših slovenskih TV-napovedovalk Ajda Lesjak nastopila v večernem TV dnevniku. Pri tem je imela okoli vratu obešeno verižico, na kateri je visel križec: ta se je močno svetil.

Takoj po oddaji je po telefonu protestirala na Zavod RTV Ljubljana Vida Tomšič in zahtevala, da je treba omenjeno napovedovalko zaslisljati, ker je javno nosila verski znak.

Pristojni so Lesjakovo res zaslisljali. Ker je bila ona v svoji službi vestna in izredno kvalitetna, so ti vse storili, da bi ostala kot napovedovalka na televiziji, morala bi se le distancirati od tega, da je nosila javno verski znak. Ona se je tej zahtevi odločno uprla, češ da je to izključno njena zasebna stvar, kakšne obeske nosi.

Ker se ni uklonila zahtevi nadrejenih, je morala z ljubljanske te-

levizije in dobila istočasno prepoved, da bi še kadarkoli do konca svojega življenja nastopila na katerem koli televizijskem ekranu v Jugoslaviji. Ostala pa je radijska napovedovalka.

slovinci ob meji

KOROŠKA: Ob 50-letnici je avstrijski radio priredil javno radijsko oddajo z naslovom „Avstrija v pesmi in glasbi“. V Domu glasbe v Celovcu je bila oddaja narodnih pesmi in narodnih viž Koroške. Med drugimi je nastopil tudi slovenski glasbeni ansambel „Korotan“, ki je del Slov. prosv. društva „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni. Ansambel „Korotan“ in pevski zbor „Danica“ sta skupno izdala tudi veliko ploščo z naslovom „Tam dov za Dravo“, kar je nov dokaz slovenske prisotnosti na Koroškem.

GORIŠKA: Moški zbor „Mirko Filaj“ iz Gorice je nastopil na pevskem tekmovanju „Naša pesem“ v Mariboru in zasedel tretje mesto ter prejel bronasto plaketo. Vsekakor zaslužen priznanje tej goriški skupini, ki dostojno predstavlja goriške pevske dosežke na raznih podobnih tekmovanjih. — Slovensko stalno gledališče v Trstu je en dan po tamkajšnji premieri nastopilo v Teatro Verdi v Gorici s Cankarjevo satirično komedijo „Za narodov blagor“. Zasedba je s svojim mojstrskim podajanjem presenetila številno občinstvo in žela s tem zelo velik uspeh.

TRZAŠKA: Začela se je nova sezona ponedeljkovih večerov v Ulici Donizzetti v Trstu, ki jih pripravlja Društvo slovenskih izobražencev. Na vrsti je bil film o Borisu Pahorju, ki ga je domiselno izdelal Marjan Jevnikar po zamisli dr. Edija Črnelja. Pisatelj Boris Pahor je nato sam komentiral film. V drugem delu istega večera pa je nastopil rojanski pevski zbor z dirigentom Hubertom Mamolom in zelo občuteno zapel pet slovenskih pesmi. — Tudi letos so ponovili lepo tradicijo, „kraško oh-

Romanje v Sveto deželo

Od 9. do 16. februarja 1975 bomo Slovenci iz Zapadne Evrope romali v Sveto deželo (Betlehem, Jeruzalem, Nazaret). Peljali se bomo z aeroplanom. Vožnja in prehrana za ves čas (hrana, stanovanje, avtobusne vožnje po Palestini, razne takse) bo stala okrog 1300.— DM. Če bo dovolj udeležencev, bo aeroplan vozil iz Stuttgarta in Münchna na Dunaj in od tam naprej v Sveto deželo.

Ob tej priliki bo v Nazaretu blagoslovljen mozaik Matere božje, delo slovenskega umetnika.

Ob istem času kot iz Zapadne Evrope bo romanje v Sveto deželo tudi iz domovine. V Nazaretu se bomo vsi srečali.

Čas za prijavo je do 15. decembra na naslov:

CIRIL TURK,

7 Stuttgart 1

Staffenbergstr. 64, (tel. 0711-23 28 91).

cet". Letošnja ženina in nevesta sta se poročila v cerkvi na Repentabru, v okolju v vzdušju, ki se je hotelo čimbolj približati starim kraškim običajem.

slovinci po svetu

ARGENTINA: Trikrat na leto se zberejo šolski otroci na šolsko proslavo. Zadnjikrat so se zbrali ob obletnici smrti škofa A. M. Slomška. Glavna točka je bila otroška igra „Tinček med živalcami“, ki so jo uprizorili lanuški otroci. — Letošnje žegnanje v „Slomškovem domu“ je bilo v znamenju žene. Geslo dneva je bilo: Žena — varovalka naših svetinj. To je bila tudi glavna misel maše, med katero so brale žene obe berili in pa prinesle darov. Tudi glavna govornica Meta Vombergar je poudarila poslanstvo žene. Te svetinje so: slovenska beseda, pesem, običaji, noše itd. Folklorna skupina „Slomškove šole“ je zatem zaplesala „Kraško kolo“ in „Naš ples“. Tako pri maši kot pri proslavi je sodelovala mladinska godba. — V „Našem domu“ v San Justu so proslavili novo obletnico doma. Glavna točka popoldanskega kulturnega sporeda je bil nastop folklorne skupine, ki je izvajala predstavo „Štiri letne čase“, ki jo je zamislil Stanko Jerbič, plesno obliko pa je izobilkoval baletni mojster laplaške opere Franci Čampa. „Uspeh je bil popoln. Že med predstavo so bili posamezni plesni prizori nagrajeni z aplavzom, konec je pa izzvenel naravnost zmagoslavno,“ je zapisal kritik. — Slovenska hranilnica in posojilnica „Sloga“ je priredila v „Našem domu“ v San Justu razstavo slovenske podjetnosti v Argentini z geslom „Exposlov '74“. Razstava hoče pokazati, kaj so Slovenci dosegli na gospodarskem polju v 25 letih bivanja v Argentini. Na razstavi sodeluje 48 podjetij, katerim se še pridru-

žuje ostalih 31. Razstavljalci in „Sloga“ so z razstavo storili nov korak za afirmacijo slovenskega zdomstva. — Rožmanov dijaški zavod v Adrogué prireja vsako leto „Rožmanov dan“. Na letošnji proslavi so sodelovali zavodarji in bivši zavodarji. Glavna točka je bila recitacija „Škofu Rožmanu v spomin“, delo Gr. Malija. Nastopila je tudi zavodska godba, tercet bivših zavodarjev in pa Buenosaireski slovenski oktet, katerega pet članov so bivši zavodarji. — Slovenska dvorana v Buenos Airesu je zablestela s koncertom Buenosaireskega slovenskega okteta, v katerem ima slovenska pesem trdnega predstavnika. Oktet je izvajal slovenske narodne pesmi v sorazmerno težkih priredbah, argentinske narodne in pa črnske duhovne pesmi. Vendar je bila glavna teža programa v slovenskih, ki so jih občuteno in glasbeno dovršeno zapeli. Pevci so nastopili v „uniformi“ — slovenski narodni noši. Koncert je bil uspeh Buenosaireskega slovenskega okteta, uspeh slovenskega glasbenega udejstvovanja in uspeh Slovencev v svetu!

AVSTRALIJA: Na letošnji očetovski proslavi v Baragovi dvorani v Kew so v prvem delu nastopili otroci „Slomškove šole“ s pevske, glasbenimi in baletnimi točkami. V

drugem delu pa je bila burka dvo dejanka „Špelca v Ljubljani“, ki so jo izvedle članice Društva sv. Eme. Vse štiri igralke so odlično opravile svoje vloge in so izvabile iz poslušalcev smeha do solz. — Slovenci v Sidneyu so se odločili in začeli z zidavo doma na sidneyski slovenski zemlji. Spremljevalec ansambla „Minores“ p. Martin Vidovič je blagoslovil temeljni kamen bodoče mogočne stavbe.

KANADA: Na letovišču v Boltonu je vstal nov dom: „Baragov dom“. Zgradile so ga pridne in požrtvovalne slovenske roke. Blagoslovitev tega doma je bila združena z Baragovo proslavo. Poleg govora in glasbenih točk, je nastopila folklorna skupina „Nagelj“ s šopkom domačih plesnih motivov.

ZDA: Moški pevski zbor „Slovenski fantje“ iz Clevelanda je priredil nov koncert, na katerem je ponovno potrdil sloves dobro izvežbanega moškega zbora v Ameriki. Poleg že šestih samostojnih koncertov je veliko sodeloval pri številnih proslavah in je dobro znan clevelandskim Slovincem. — Mešani pevski zbor „Zvon“ je priredil nov koncert slovenskih narodnih pesmi, predvsem koroških. Na koncertu je zbor, ki je glavni stebel slovenstva v Fairfieldu, potrdil svoj ugled in žel velik uspeh.

Demokracija in koroški demokrati

Noben narod, ki ne priznava svobode in enakopravnosti drugemu, ni svoboden. Nobena demokracija, ki se opira zgolj na formalno demokratična pravila in vsiljuje svoje mnenje formalno demokratično slabšemu, ni demokratična.

V Avstriji živimo v taki formalni demokraciji in se moramo znati v tem položaju. Avstrija je po ustavi demokratična republika, po ustavnem zakonu izhaja vsa pravna moč iz ljudstva.

Pravijo, da so zibelka demokracije starogrške Atene. Zgodovinarji in klasični filologi — gotovo ne vsi — rišejo to demokracijo v zares svetlih barvah. Najbrž pa je jasno samo nekaterim, da je bila atenska demokracija vlada manjšine — oblast odraslih državljanov moškega spola. Žene

niso imele besede. Sužnji so bili brezpravni. Kot kako stvar si ga kupil, ga lahko spet prodal, in če se je pripetilo, da je kak suženj izdihnil zaradi prehudih naporov ali zaradi mučenja, to ni bilo nič pretresljivega; je pač izdihnil samo suženj.

Stari Rimljani so bili v odnosu do sužnjev še za kako spoznanje bolj okrutni kot Atenčani. Dokler je suženj delal, garal, je bilo v redu. So ga tolerirali. Celo tako velikanska je bila rimska toleranca, da so zaupali sužnjem vzgojo otrok, da so jedli jedi, ki so jih pripravili sužnji. Sužnji so se lahko poročili, imeli otroke, ki so bili seveda spet sužnji. Pripetilo se je celo kaj takega, da jim je gospodar dal svobodo.

Dokler so sužnji pridno delali in služili svojim gospodarjem, so bili pridni. Suženj je bil suženj, njegova dolžnost in celo pravica je bila, da je pridno delal, veslal vklenjen na ladjah, se bojeval kot gladiator v areni proti sužnju gladiatorju in mu skušal zbiti glavo. Tako je bilo in tako je bilo v redu. Najbolj razcapani in zgledovani rimski državljani je veljal več kot najbolj omikani suženj. Prvi je bil svoboden rimski državljani (čeprav ni veljal nič), drugi pa je bil suženj (ta je bil samo stvar).

Stare Atene so propadle, stari Rim so uničili tuji narodi, „barbari“.

Dokler so se vozili v podjunske in rožanske vlaku samo zidarji, tesarji in drugi na umazano in težaško delo v „sveti“ nemški Celovec, je bilo vse v redu. Slovenske so smele biti celo služkinje jare celovške gospode. Nižji sloj, za katerega se ni treba brigati, ker itak dela, da lahko živi gospoda tem bolj udobno. V Podjuni, v Rožu, na Gurah, ob Zilji, v dolinah Karavank so živeli mali kmetje in najemniki, mali obrtniki in trgovci, gozdni delavci in težaki. Tako je bilo in tako je bilo prav. Dokler so pridno delali in garali in se niso razburjali zaradi svojega slabšega položaja, so bili pridni. Tolerirali so jih.

Prišel pa je čas, da se vozijo v podjunske in rožanske vlaku in v avtobusih iz slovenskih krajev tudi izobraženci, dijaki. Teh pa je menda vedno več. Vidite, to ni prav tako. Kajti Slovenci na podeželju niso več tista voljna bitja, ki bi samo garala in se zadovoljila z drobtinami, ki padajo z miz gospode, z odpadki. Celo z lastnimi avtomobili si upajo priti ti ljudje v Celovec zahtevati pravico in enakopravnost za svoj rod. Kam bo privedlo vse to, če bodo dosegli ti ljudje, kar zahtevajo! Zahtevali bodo vedno več in vedno več. Kje je potem konec? In krivci? To so slovenski duhovniki, ki vedno hujskajo, tu so slovenski učitelji, tu je Slovenska gimnazija!

Znani Heinrich Himmler, šef Gestapa in Reichsführer SS, je zahteval, naj znajo Slovani šteti kvečjemu do sto, pa morda še seštevati in odšteti. Sicer naj pa ostanejo ti — oprostite, prosim, predrznosti — „ljudje“ (?) neumni, podobni živini, da bodo garali za nemškega gospodarja, za Herrenvolk.

Himmlerja, pa Hitlerja in drugih ni več. Toda danes še živijo in spet odločajo ljudje istega duha. Slaba vest zaradi vseh teh grozodejstev pa je skotila isti prastrah, ki zasleplja razne odločilne kroge, da nočejo priznati Slovincem na Koroškem in Štajerskem tistih pravic, ki so jih sami nasilno zajeli v zakup v zgodovini.

Ustrahovali, zatirali in iztrebljali so nas, vsa leta. Želi so uspehe. In zdaj nas hočejo šteti. Zažigali, bombardirali so naselja in, ko je bilo delo opravljeno, so rekli: „No, zdaj pa dajmo prešteti hiše! Dokažimo svetu, da jih ni, da ni teh naselij! Razgalimo pretirane zahteve teh ljudi! Saj imajo vse, celó več kot mi, zatirana brezpravna večina! V teh, tako imenovanih naseljih ni bilo nikoli ne hiš ne ljudi! Poglejte, saj jih ni! Saj smo tako demokratični in jih hočemo šteti! Pa nočejo! Mi smo demokrati, njim pa primanjkuje odnosa do take demokracije, kot jo hočemo mi! Kar smo sejali, tudi hočemo žeti! Recimo, na Koroškem!“

Jože Wakounig

Naš tednik, Celovec, 17. okt. 1974, str. 2.

Aleksander Solženicyn:

ODPRTO PISMO VODITELJEM
SOVJETSKE ZVEZE

V Celovcu je izšla v samozaložbi knjižnica nobelovca Aleksandra Solženicyna, ki vsebuje „Odprto pismo“ in pa krajši sestavek „Ne živimo po laži!“

Knjižnica je skupek globokih pisateljev spoznanj in iskrenega pričevanja, da je marksizem v svoji komunistični uresničitvi v Sovjetski zvezi laž. Pisatelj se ne dotika ostalih dežel, ki so prišle pod komunistično diktaturo, a spoznanja veljajo brez dvoma za domala vse.

To pisanje odlikujejo najgloblje človeške in pisateljske kvalitete: naravnost bolesten čut za pravico in resnico, ljubezen do svojega naroda in zatiranih ter neizprosna zavzetost za najvišje človeške dobrine.

Ker doma tega Solženicynovega dela najbrž ne bodo izdali, ga priporočamo vsem tudi za domov.

Terezija Avilska:

ŽIVLJENJE SVETE TEREZIJE
JEZUSOVE

Pri celjski Mohorjevi družbi je izšel dnevnik španske svetnice iz 16. stoletja, ki je po svojih neposrednih doživetjih Boga ena najbolj znamenitih svetnic. Knjiga je zgodba srečanja svetnice z Bogom in ljudmi in z drzno odkritosrčnostjo razgalja notranji obraz pisateljice.

Vladimir Truhlar:

LEKSIKON DUHOVNOSTI

Duhovnik, redovnik in profesor na papeški univerzi „Gregoriana“ v Rimu je obdelal po abecednem redu vsa pomembnejša vprašanja, ki spadajo v področje duhovnosti. Njegovo znanstveno razlago spremljajo besedila pisateljev in pesnikov.

graham green

moč in sijaj

roman

Roman „Moč in sijaj“ (1940) je eno najboljših del angleškega spreobrnjenca h katolicizmu Grahama Greena. Pisatelj je z njim posegel v zadnja vprašanja katoliške vere. Zunanji dogodki v romanu so samo povod za reševanje teh vprašanj.

Romana zlasti mnogi katoliki niso razumeli. Površnega bralca bo pritegnil samo zunanji potek dogodkov v romanu, prežrl pa bo tisto, kar je pisatelj v resnici hotel povedati. Ob propadlem duhovniku je Green hotel pokazati božjo moč in božji sijaj, ki se razodeva v človeku: čim bednejši je človek v svojem bivanju, tem bolj potreben mu je Bog in tem bolj nedoumljiva sta božja moč in sijaj.

Kot človek in duhovnik je glavni junak brez časti in dostojanstva, preganjan in ponižan. Toda duhovnik ostane vendarle zvest svojemu poklicu:

ne beži, kakor so bežali drugi, dokler more dati ljudem Boga.

Dosedanja vsebina:

V eni izmed mehiških držav so prišli komunisti leta 1926 na oblast in prepovedali vsako versko delovanje. Duhovniki so deloma zbežali s svojim škofom vred, nekatere so postrelili, ostal je le še padre José, ki se je pokoril guvernerjevega odloku in se poročil, in pa še en duhovnik, ki se potika od vasi do vasi, uči otroke krščanskega nauka, jih kršči, mašuje, spoveduje, obhaja in krščansko pokopava ljudi. Oblast ga preganja, razpiše nagrado na njegovo glavo, policija jemlje talce v vaseh, kjer se je skrival. Policijski poročnik v glavnem mestu se zagriže v to, da ga ujame.

Duhovniku, ki je ostal v deželi, spodleti več poskusov, da bi ušel. Potika se od kraja do kraja, da bi ga policija ne dobila. Vsi se ga iz strahu pred policijo bojijo, celo Marija, s katero je pred leti iz obupa in občutka osamelosti in zaradi pol steklenice žganja spočel otroka. Poleg tega ga začne zasledovati mešanec, ki v njem spozna duhovnika in bi rad dobil nagrado, razpisano na njegovo glavo.

V glavnem mestu policija duhovnika zasači, ker nosi s seboj kljub prepovedi steklenico žganja. Zapró ga. Na dvorišču zaporja se duhovnik sreča z mešancem, ki ga ima policija pri sebi prav zato, da ji bo pokazal duhovnika, če ga bo kje videl. Vendar mešanec duhovnika ne izda, ker se boji, da bi s tem izgubil denarno nagrado, razpisano na duhovnikovo glavo, saj bi policija utegnila reči, da je že itak sama brez mešančeve pomoči duhovnika ujela.

Ko policija duhovnika izpusti, se ta napoti v sosednjo državo, kjer vera ni tako preganjana kot v prejšnji. Res se mu posreči dospeti tja. Potem, ko tri dni v nekem naselju spoveduje in mašuje, se hoče odpraviti v glavno mesto države, da se bo spovedal.

Naenkrat se pa pojavi ob njem spet mešanec. Pove mu, da leži v neki koči prav na me-

ji države, iz katere je duhovniku pravkar uspelo zbežati, na smrt ranjen Američan, ki prosi, naj bi ga prišel duhovnik spovedat. Duhovnik je prepričan, da mu je mešanec nastavil past, a ko mu ta pokaže listek z Američanovo prošnjo, ve, da ga Američan res prosi. Vrne se skupaj z mešancem v prejšnjo državo.

Tu najde duhovnik v zapuščeni koči Američana, ki pa noče nič slišati o spovedi. Ko Američan umre, se pojavi v koči policijski častnik, ki duhovnika prime in ga v spremstvu več policajev pelje v glavno mesto. Tam ga vtaknejo v ječo.

Ko poročnik spozna v njem dobrega človeka, mu hoče izpolniti zadnjo željo, da bi mu pripeljal duhovnika Joséja, kateremu bi se spovedal: a ta noče priti.

Duhovnik si zadnjo noč izprašuje vest in pije žganje, da se vsaj malo pomiri.

Noč je bila počasnejša kot prejšnja, ki jo je bil prebil v zaporu, ker je bil sam. Samo žganje — okoli pol dveh zjutraj ga je popil — mu je pomagalo, da je sploh kaj spal. Od strahu je čutil slabost, želodec ga je bolel in usta so mu bila suha od pijače. Začel si je govoriti na glas, ker ni mogel več prenašati tišine. Potem se je začel jokati, nalahno udarjajoč z glavo ob zid.

Ko se je predramil, se je svitalo. Zbudil se je z brezmejnimi občutki upanja in to ga je mahoma povsem zapustilo, ko je prvič zagledal jetniško dvorišče. Bilo je jutro njegove smrti.

Čepel je na tleh s prazno stekleničko v roki in se skušal spomniti kesanja. „O, Bog, žal mi je in prosim odpuščanja za vse svoje grehe... križal... vreden tvojih strašnih kazni.“

Bil je zmeden, misli so mu bile pri drugih rečeh: to ni bila tista lepa smrt, za katero človek zmerom moli. Na steni celice je zagledal svojo senco: bila je videti preseščena in smešno nepomembna.

„Kakšen norec sem bil, ko sem

misli, da sem dovolj močan, da lahko ostanem, ko so drugi zbežali. Kakšen nemogoč človek sem," je mislil, "in kako brezkoristen! Ničesar nisem storil za nikogar. Prav tako dobro bi bilo, ko bi sploh ne bil živel." Njegovi starši so mrtvi, kmalu ne bo niti spomina nanj več, mogoče navsezadnje le ni resnično vreden pekla.

Solze so se mu potočile po licu. Ta trenutek se ni bal pogubljenja, celo strah pred bolečino je stal v ozadju. Čutil je samo neznansko razočaranje, ker bo moral iti k Bogu praznih rok, ker ni storil prav ničesar.

Ta trenutek se mu je zdelo, da bi bil prav zlahka živel kot svetnik. Treba bi mu bilo le malo brzdanja samega sebe in malo poguma. Bilo mu je kakor človeku, ki je na domenjenem kraju za nekaj sekund zgrešil srečo. Zdaj je vedel, da je na koncu pomembno samo eno: to, da je človek svetnik.

Angleški kapitan Fellows, ki je v Mehiki trgoval z bananami, in njegova žena sta bila sedaj v glavnem mestu te meksikanske države. Nekoč se je duhovnik zatekel v njuno skladišče banan ob reki, kjer ga je njuna hčerka Coral skrila pred policijo.

Gospa Fellows je ležala v postelji v vroči hotelski sobi in poslušala ladijske sirene od reke. Videti ni mogla nič, zakaj na obeh in na čelu je imela robec, namočen v kolonjsko vodo.

Ostro je zaklicala: "Dragi! Dragi!", a ni nihče odgovoril. Zazdelo se ji je, kot da so jo prezgodaj pokopali v to velikansko medenino družinsko grobnico, čisto samo na dveh blazinah pod baldahinom.

"Dragi," je spet ostro rekla in čakala.

"Ja, Triksi?" Bil je kapitan Fellows. Rekel je: "Spal sem, sanjalo se mi je..."

"Nalij mi še malo kolonjske vode na ta robec, dragi! Glavo mi hoče raznesti."

"Ja, Triksi."

Vzel ji je robec z oči. Videti je bil star, utrujen in zdolgočasen

mož, ki so mu vzeli najljubše opravilo. Stopil je k toaletni mizici in namočil platno.

"Ne preveč, dragi! Dosti dni bo minilo, preden je bova spet kaj dobila."

Ni ji odgovoril in ostro je rekla: "Saj si slišal, kaj sem rekla, dragi, ali ne?"

"Sem."

"Tako molčeč si te dni. Ne zavedaš se, kaj se pravi biti bolan in sam."

"Oh," je rekel kapitan Fellows, "saj veš, kako je."

"Ampak domenila sva se, dragi, ali ne, da je bolje, če sploh nič ne govoriva o tem. Ne smeja se vdajati boleznim čustvom."

"Ne."

"Živeti morava svoje življenje."

"Ja."

Prišel je čez sobo in položil ženi robec na oči. Potem je sedel na stol, potisnil roko pod mrežo in poiskal njeno dlan. Bila sta čudno podobna otrokoma, izgubljenima v tujem mestu, brez nadzorstva odraslih.

"Ali imaš vozna listka?" je vprašala.

"Imam, draga."

"Pozneje moram vstati in pospraviti stvari, ampak glava me tako boli. Ali si naročil, naj pridejo po kovčke?"

"Pozabil sem."

"Moral se boš res potruditi, da boš mislil na kaj," je rekla šibko, čemerno, "nikogar drugega ni." In oba sta sedela in molčala, zakaj temu stavku bi se morala ogniti.

Na lepem je rekel kapitan Fellows: "V mestu je vse pokonci."

"Da ni revolucija?"

"Oh, ne. Ujeli so nekega duhovnika in to jutro ga bodo ustrelili, ubogega vraga. Nehote se sprašujem, ali ni to tisti človek, ki ga je Coral... — mislim, tisti človek, ki smo ga vzeli pod streho."

"To ni verjetno."

"Ne."

"Duhovnikov je toliko."

Izpustil je njeno roko, stopil k oknu in pogledal ven. Ladje na reki, majhen kamnit park s poprsjem nekega slavnega moža in vsepovsod jastrebi.

Gospa Fellows je rekla: "Dobro bo, ko bova spet doma, v Angliji. Včasih sem mislila, da bom umrla v teh krajih."

"Seveda ne, draga."

"Nekateri pa le umrejo tukaj."

"Ja, res je," je rekel mračno.

"Dragi," je rekla ostro gospa Fellows, "tvoja obljuba!" Globoko je vzdihnila. "Moja uboga glava!"

"Ali bi rada aspirin?"

"Ne vem, kam sem jih dela. Ne vem, kako je to: nikoli ni nič na svojem mestu."

"Ali naj grem in ti jih še prinesem?"

"Ne, dragi, ne prenesem, da bi ostala sama." Nadaljevala je dramatično vedro: "Najbrž mi bo spet dobro, ko prideva domov. Tedaj bom imela poštenega zdravnika. Včasih se mi zdi, da to ni samo glavobol. Ali sem ti povedala, da sem dobila pismo iz Anglije, od Nore?"

"Ne."

"Prinesi mi naočnike, pa ti bom prebrala, kar zadeva najul!"

"Na postelji jih imaš."

"Saj res!"

Ena od jadrnic se je odmaknila od brega in začela drseti po široki, lenobni reki proti morju.

Gospa Fellows je brala z zadovoljstvom: "Draga Triksi! Kako si trpela! Ta malopridnež..." Naglo je premolknila. "Ja, ja, in potem nadaljuje: 'Seveda morata s Charlesom ostati nekaj časa pri nas, dokler si ne najdeti kraja, kjer bosta živela. Če bosta zadovoljna z eno polovico dvojčka...' "

Kapitan Fellows je mahoma rezko rekel: "Jaz se ne bom vrnil."

"Najemnina je samo šestinpetdeset funtov letno, brez drugih stroškov, in za hišno je posebna kopalnica."

"Ostal bom tu."

"Peč za kuho in gretje. Le kaj to govoriš, dragi?"

"Ne bom se vrnil v Anglijo."

"O tem sva že tolikokrat govorila, dragi. Saj veš, da bi bila to moja smrt, če ostanem tu."

"Tebi ni treba ostati."

"Ampak sama vendar ne morem iti," je rekla gospa Fellows. "Le

Komna nad Bohinjem je raj za smučarje.

kaj bi si mislila Nora? In povrhu — oh, to je nesmiselno.“

„Tu lahko človek pošteno dela.“

„Trga banane,“ je rekla gospa Fellows. Kratko, mrzlo se je zasmejala. „In še za to nisi bil dosti prida.“

Divje se je obrnil proti postelji. „Tebi je vseeno,“ je rekel, „kaj neda, da beživa, njo pa pusti-va...“

„Jaz nisem bila kriva. Ko bi bil ti doma...“ Zajokala je, zgrbljena pod mrežo za komarje. Rekla je: „Nikoli ne bom prišla živa domov.“

Trudno je prišel k postelji in jo spet prijel za roko. Nič ni poma-

galo. Oba sta bila zapuščena. Morala sta se držati drug drugega.

„Saj me ne boš pustil same, dragi, kajne, da ne?“ je vprašala. Soba je zaudarjala po kolonjski vodi.

„Ne, draga.“

„Ali se zavedaš, kako nesmiselno je to?“

„Ja.“

Dolgo sta sedela molče, medtem ko se je zunaj dvigalo jutranje sonce, da je postajala soba dušeče vroča.

Naposled je rekla gospa Fellows: „Petak, dragi!“

„Kaj?“

„Za tvoje misli.“

„Ravno sem mislil na tistega duhovnika. Čuden možak. Pil je. Rad bi vedel, ali je tisti.“

„Če je, najbrž zasluži vse, kar bo dobil.“

„Ampak čudno je to, kakšna je bila najina hčerka potem: kakor da ji je kaj povedal.“

„Ljubljani,“ je ponovila gospa Fellows iz postelje šibko in ostro, „tvoja obljuba!“

„Ja, oprosti! Poskušam, pa se nekako ves čas povrača.“

„Drug drugega imava, dragi,“ je rekla gospa Fellows in Norino pismo je zašustelo, ko je zasukala glavo, omotano v robec, proč od trde zunanje luči.

Gospod Tenč, tisti zobozdravnik, s katerim se je duhovnik v glavnem mestu dobil, tik preden je hotel zbežati iz te države, se je sklanjal nad položeni umivalnik in

si umival roke z rožnatim milom. Rekel je v svoji slabi španščini: „Nič se vam ni treba bati. Lahko mi poveste takoj, ko bo zbolelo.“

Soba policijskega šefa je bila urejena v nekakšno začasno zobarsko ordinacijo s precejšnjimi stroški, zakaj prepeljati je bilo treba ne le Tenča samega, temveč tudi njegovo omaro, stol in vse mogoče skrivnostne zaboje, v katerih ni bilo menda nič drugega kot slama in za katere ni bilo verjetno, da se bodo vrnili prazni.

„Že ves mesec imam to,“ je rekel šef. „Ne morete si misliti, kako to boli...“

„Nes pametno je bilo, da me niste že prej poklicali. Vaša usta so v zelo slabem stanju. Srečo imate, da niste dobili gnojnega vnetja dlesan.“ Nehal se je umivati in mahoma je obstal z brisačo v roki, nekaj premišljuje.

„Kaj pa je?“ je vprašal šef.

Gospod Tenč se je sunkoma predramil, stopil je k svoji omari in začel zlagati iz nje igle za vrtnanje.

Šef ga je zaskrbljeno gledal. Rekel je: „Roka vam je zelo nemirna. Ali ste prepričani, da vam je danes dobro?“

„Slaba prebava,“ je rekel Tenč. „Včasih imam toliko pičic pred očmi, kakor da nosim tenčico.“ Pritrdil je iglo na sveder in zasukal ročico. „Zdaj pa močno odprite usta!“ Začel je šefu zakladati usta z bombažnimi vložki. Rekel je: „Nikoli še nisem videl tako slabih zob, kot so vaši, razen nekoč.“

Šef je poskusil nekaj reči. Samo zobar je lahko razumel pridušeno in boječe vprašanje.

„Nisem ga zdravil. Mislim, da ga je ozdravil nekdo drug. Saj v tej deželi ozdravite veliko ljudi s krogli, kajne?“

Medtem ko je bezal in bezal po zobu, je skušal ves čas vzdrževati živahen pomenek. Rekel je: „Ravno preden sem odplul po reki, se mi je zgodilo nekaj čudnega. Dobil sem pismo od svoje žene. Ko nisem dobil niti glasu od nje dvajset let! Potem pa mi na vsem le-

pem...“ Sklonil se je bliže in divje bezal po zobu.

Šef je zakrillil z rokami in zajecal.

„Izperite si usta!“ je rekel Tenč in začel mrko pritrdjevati sveder. „O čem sem že govoril?“ je rekel. „O, o ženi, kajneda? Kakor je videti, je postala verna. Pisala mi je, da mi je odpustila in da bi rada uredila stvari po postavah. Da bi se ločila, hočem reči. Meni odpustila,“ je rekel Tenč, gledaje po mali, grdi sobi, zatopljen v misli, z roko na svedru. Zarigalo se mu je in položil si je drugo roko na želodec, stiskal je, stiskal, iskaje nejasno bolečino, ki je bila skoraj zmerom tam.

Šef se je izčrpan nagnil nazaj, držeč usta široko odprta.

„To pride in gre,“ je rekel Tenč. Povsem je izgubil nit tistega, kar je prej mislil. „Seveda ni nič. Samo slaba prebava. Ampak tako me sključi.“

Čemerno je strmel v usta, kakor da je med gnjočimi zobmi skrit kristal. Potem se je, kakor da mu je za to potreben strašen napon volje, sklonil, potegnil bliže ročico svedra in ga začel z nogo poganjati. Brnelo je in vrtalo. Šef je ves odrevenel in krčevito zgrabil naslonke stola, Tenčeva noga je šla gor in dol. Šef se je oglašal s čudnimi glasovi in migal z rokami.

„Dobro se držite!“ je rekel Tenč. „Dobro se držite! Samo majčken ogel je. Skoraj končano. Zdajle bo! Tako!“ Nehal je in rekel: „Bog v nebesih, kaj je pa to?“

Pustil je šefa samega in šel k oknu. Spodaj na dvorišču je oddelek policistov ravno postavil puške k nogam. Držeč si roko na želodcu je Tenč ugovarjal: „Pa ne spet revolucija?“

Šef se je spravil pokonci in izpljunil en zatik. „Seveda ne,“ je dejal. „Nekoga bodo ustrelili.“

„Zakaj?“

„Izdaja.“

„Mislim sem, da to navadno delate gori pri pokopališču,“ je rekel Tenč. Grozno prevzet je stal ob oknu in ni mogel proč: to je bilo nekaj, česar ni še nikoli vi-

del. Skupaj z jastrebi je gledal dol na malo pobeljeno dvorišče.

„Tokrat je bilo bolje, da ne. Lahko bi bila kaka demonstracija. Ljudje so tako neuki.“

Skozi neka stranska vrata je prišel majhen mož: dva policista sta ga podpirala, vendar je bilo videti, da se trudi po svojih najboljših močeh, samo nog ni imel povsem v oblasti. Prepeljala sta ga čez dvorišče k nasprotni steni. Nek častnik mu je zavezal robec čez oči.

Tenč je pomislil: „Pa saj ga poznam! Bog v nebesih, človek bi moral kaj storiti!“ Bilo mu je, kakor da gleda, kako mu bodo ustrelili soseda.

„Kaj pa čakate?“ je rekel šef. „Zrak mi prihaja v zob.“

Seveda se ni dalo nič storiti. Vse je šlo naglo kot nekaj običajnega. Častnik je stopil stran, puške so se dvignile in mali mož je začel mahoma sunkovito krilliti z rokami. Skušal je nekaj reči. Kako že pravijo, kateri stavek zmerom uporabljajo? Tudi to je bilo nekaj običajnega, vendar je imel mogoče presuha usta, zakaj iz njih ni prišlo nič razen ene besede, ki je zvenela podobno kot „opravičilo“. Tresk pušk je gospoda Tenča stresel. Zdelo se mu je, da se mu tresejo v životu. Obšla ga je slabost in zaprl je oči. Potem je počil en sam strel in, ko je spet odprl oči, je videl, kako je častnik spravljal samokres nazaj v tok, mali mož pa je bil običajni kupček ob zidu, nekaj brezpomembnega, kar bo treba spraviti proč. Naglo sta se približala dva krivonoga moža. To je bila arena, bik je bil mrtev, zdaj ni bilo pričakovati ničesar več.

„O,“ je zajecal šef s stola, „bolečina, bolečina!“ Zarotil je Tenča: „Pohitite!“

Gospod Tenč pa je zamišljen stal pri oknu, medtem ko mu je roka samogibno iskala skrito nelagodnost vrh želodca. Spominjal se je malega moža, kako se je v tistem slepečem popoldnevu zagrenjeno in obupano vzdignil z njegovega stola, da bi sledil otroku iz mesta na deželo, kamor so ga klicali k umirajoči starki, tik

preden je mislil pobegniti z ladjo iz te države.

„Plombo,“ je prosil šef in oči gospoda Tenča so se zasukale k zlatu na steklenem pladnju. Od šefa bo tokrat zahteval tujo valuto: zapustil bo to deželo, zapustil za zmerom.

Na dvorišču je bilo že vse počiščeno. Eden od vojakov je stresal pesek z lopate, kakor da zaisiplje grob. Ali groba ni bilo tam. Nikogar ni bilo. Tenča je prevzel strahoten občutek osamelosti, da se je zvil od bolečin v životu. Tisti mali mož je govoril angleško in vedel je o njegovih otrocih. Čutil se je zapuščen.

„In zdaj,“ se je zmagošlavno povzdignil ženin glas in deklici z malimi, svetlimi očmi sta zadržali dih, „je prišel velik dan preizkušnje.“ To je bila dobra, verna gošpa, ki je naskrivaj dobivala v to državo, kjer so komunisti Cerkev krvavo preganjali, knjige o junaštvi vernih ljudi in ki je pravkar brala svojim trem otrokom junaško smrt p. Proja: prav tu v Mehiki so ga gnali rdečesrajčniki pred puške samo zato, ker je bil duhovnik.

„Ko je prišel policijski glavar v Juanovo celico, ga je našel klečečega, v molitvi. Sploh ni bil spal, svojo zadnjo noč je prebil v pripravi na mučeništvo. Bil je prav miren in zadovoljen, nasmehnil se je policijskemu glavarju in ga vprašal, ali je prišel, da ga odpelje na gostijo. Celó ta hudobnež, ki je bil preganjal že toliko nedolžnih ljudi, je bil očitno ginen.“

„Ko bi se le že pomaknilo naprej k ustrelitvi!“ je mislil deček. Streljanje ga je zmerom razvnelo in vsakokrat je v napetosti čakal na milostni smrtni strel.

„Peljali so ga ven na kaznilniško dvorišče. Rók, ki so prebirale rožni venec, ni bilo treba zvezati. Ali si je mladi Juan med to kratko potjo k zidu na morišče obujal spomin na tista maloštevilna, tista srečna leta, ki jih je prebil tako junaško? Ali se je spominjal dni v bogoslovju, prijaznega karanja

svojih predstojnikov, discipline, ki je klesala značaje, ali tudi dni razposajenosti, ko je igral pred stari škofom vlogo cesarja Nerona? Neron je bil zdaj ob njem in to prizorišče je bilo rimski amfiteater.

Materin glas je postajal nekoliko hripav. Naglo je polistala po preostalih straneh: zdaj se ni bilo vredno ustavljati, vedno hitreje se je gnala naprej.

„Ko je Juan prišel do zidu, se je zasukal in začel moliti, ne zase, ampak za svoje sovražnike, za odedek ubogih nedolžnih indijanskih vojakov, ki mu je stal nasproti, in celó za policijskega glavarja samega. Dvignil je razpelo, ki je viselo na koncu njegovega molka, in molil, naj bi jim Bog odpustil, naj bi razsvetlil njihovo nevednost in jih naposled pripeljal v svoje več-

Na Golteh na Pohorju skrbijo za dobro urejena smučišča.

no kraljestvo, kakor je pripeljal preganjalca Savla.“

„Ali so imeli nabite puške?“ je vprašal fant.

„Kaj misliš s tem: ‚Ali so imeli nabite puške?‘“

„Zakaj niso ustrelili, da bi mu vzeli besedo?“

„Ker je Bog odločil drugače.“ Zakašljala je in nadaljevala: „Častnik je ukazal, naj namerijo puške. Ta trenutek je preletel Juanov obraz nasmešek, ki je izražal popolno češčenje in srečo. Zdelo se je, da vidi, kako je Bog razširil roke, da ga sprejme. Zmerom je govoril svoji materi in sestram, kako mu slutnja govori, da bo v nebesih pred njimi. S čudnim nasmeškom je govoril materi, dobri,

vendar preskrbni gospodinji: „Vse bom pripravil zate.“ Zdaj je prišel tisti trenutek, častnik je poveljeval: „Streljaj!“ in...“ Brala je bila prenašlo, ker bi bili deklici morali že leči, in zdaj se ji je zataknilo zaradi kolcanja. „Streljaj!“ je ponovila, „in...“

„Streljaj!“ je spet poskusila mati, „in Juan si je dvignil obe roki nad glavo ter z močnim, pogumnim glasom zaklical proti vojakom in dvignjenim puškam: „Živel Kristus Kralj!“ Prihodnji trenutek je padel, zadet od ducata krogel, in častnik se je sklonil nad njegovo telo, prislonil je samokres k Juanovemu ušesu in pritisnil na petelina.“

Od okna je bilo slišati dolg vzdih.

„Ni bilo treba še tega strela. Duša mladega junaka je bila že zapustila svoje zemsko bivališče in srečni nasmeh na mrtvem obrazu je povedal celó tem nevednim možem, kje bi zdaj lahko našli Juana. Eden izmed mož, ki so bili ta dan tam, je bil od njegovega vedenja tako ginjen, da si je skrivaj napojil robec z mučenčevo krvjo, in ta robec, razrezan v sto relikvij, je našel pot v mnoge požarne hiše. Zdaj pa,“ je naglo nadaljevala mati in zaploskala, „v posteljo!“

„Kaj pa tisti,“ je rekel fant, „ki so ga ustrelili danes? Ali je bil tudi junak?“

„Tudi.“

„Tisti, ki je takrat stanoval pri nas?“

„Ja. Bil je eden izmed mučenčev naše Cerkve.“

„Tako čudno je dišal,“ je rekla ena od deklic.

„Tega ne smeš reči nikoli več,“ je rekla mati. „Lahko da je že med svetniki.“

„Ali naj tedaj molimo k njemu?“

Mati se je obotavljala. „Škodilo ne bi. Seveda, preden bi vedeli, da je svetnik, se morajo zgoditi čudeži...“

„Ali je zaklical: „Živel Kristus Kralj!“?“ je vprašal fant.

„Ja. Bil je eden izmed junakov naše vere.“

„Kaj pa robec, namočen v kri?“

je nadaljeval fant. „Ali je to kdo storil?“

Mati je tehtno rekla: „Mislim, da lahko rečem... Gospa Jiménez mi je povedala... Če mi bo vaš oče dal malo denarja, mislim, da bom lahko dobila tako relikvijo.“

„Ali je treba dati denar za to?“

„Kako bi jo bilo sicer mogoče dobiti? Vsakdo ne more dobiti koščka.“

„Ne.“

Čepel je pri oknu in gledal ven, za svojim hrbtom je slišal pridušne glasove malih deklic, ki sta se spravljali spat. Tako se mu je odprlo spoznanje, da so imeli junaka v hiši, čeprav samo za štiriindvajset ur. In ta je bil poslednji. Nič več ni duhovnikov in nič več junakov. Jezno je poslušal korake nog v škornjih, ki so prihajali po tlaku. Navadno življenje se je zgriinjalo okoli njega. Zapustil je sedež pri oknu in vzel svečo. „Vsi so mrtvi in pobili so jih ljudje, kakor je tisti, ki hodi tam zunaj.“ Čutil se je ogoljufan.

Po tlaku je prihajal poročnik. Njegova hoja je imela nekaj živahnega in trmastega, kakor da govori z vsakim korakom: „Storil sem, kar sem storil.“ Pogledal je proti fantu, ki je stal v sobi s svečo v roki, ni bilo mogoče povsem reči, da ga je spoznal. Rekel si je: „Veliko več bi storil zanj in zanje, veliko več. Zanje ne bo življenje nikoli več tako, kakor je bilo zame.“ A dinamična ljubezen, ki mu je po navadi pregibala prst na petelinu, je bila medla in mrtva. „Seveda se bo vrnila,“ si je dejal. „Taka je kakor ljubezen do ženske, vrača se v krogih. Davi jo je utešil, samo to je. Zdaj je nasičena.“ S težavo se je nasmešnil otroku skozi okno in rekel: „Lahko noč!“

Fant je gledal njegov tok za samokres in poročnik se je spomnil dogodka na trgu, ko je dovolil nekemu otroku, da se je dotaknil njegovega samokresa — mogoče temu fantu. Spet se je nasmešnil in se ga tudi dotaknil, da pokaže, kako se spominja, in fant je namrgodil obraz in pljunil skozi okenke rešetke, natančno tako, da je

kapljica sline obležala na kopitu samokresa.

Fant je odšel čez dvorišče, da bi legel. Imel je majhno temno sobo z železno posteljo, v njej je spal z očetom. On je ležal ob sten, oče pa na zunanji strani, tako da je lahko legal, ne da bi zbudil sina.

Sezul je čevlje in se pobito slalčil v siju sveče. Iz sosednje sobe je slišal šepetajočo molitev. Čutil se je ogoljufan in razočaran, ker je nekaj zamudil. V vročini je legel na hrbet in se zastrmel v strop in zazdelo se mu je, da na svetu ni nič drugega kot prodajalna, njegova mati, ki jim bere, in neumne igre na trgu.

Vendar je prav kmalu zaspal.

Zbudil se je in zaslišal „trk, trk“ tolkača na zunanjih vratih. Očeta ni bilo v postelji in v drugi sobi je bilo vse tiho. Najbrž je minilo že nekaj ur.

Počasi je šel čez dvorišče proti zunanjim vratom. Kaj, če je to poročnik, če se je vrnil, da se maščuje za pljunek... Odklenil je težka železna vrata in jih odpahnil.

Na ulici je stal tujec, visok, blede, mršav mož, ki se je držal precej kislo. Nosil je majhen kovček. Imenoval je dečkovo mater in vprašal, ali je to gospejina hiša. „Ja,“ je rekel fant, „ampak mati spi.“ Začel je zapirati vrata, ali koničast čevlj se je vtaknil vmes.

Tujec je rekel: „Ravno sem šele prišel na kopno. To noč sem se pripeljal po reki. Mislim, da bi mogoče... za gospo imam priložilo od njene dobre prijateljice.“ „Mama spi,“ je ponovil fant.

„Če bi me spustili v hišo,“ je rekel mož s čudno prestrašenim nasmeškom in mahoma je potišal glas in rekel fantu: „Duhovnik sem.“

„Vi?“ je vzkliknil fant.

„Ja,“ je rekel potihlo. „Moje ime je...“

Ali fant je že odsunil vrata in pritisnil možu ustnice na roko, preden je ta utegnil povedati svoje ime.

Konec

Življenje je (tudi) smešno

„Kako so ti všeč cmoki?“ je vprašala žena moža.

„Prav taki so,“ je odgovoril, „kot jih je delala moja mati, tik preden jo je moj oče pustil.“

„Z Micko sva se domenila za ob štirih,“ je pripovedoval Janez, „pa nisem mogel priti prej kot ob petih. Bila je vsa divja: čakala me je več kot pet minut.“

„Sedaj le razumem, zakaj imajo Angleži tako radi čaj.“

„Zakaj?“

„Poskusil sem njihovo kavo.“

Blaž je umrl in obupana žena začne tolči z glavo ob steno. Ko se posreči družinskemu zdravniku pomiriti jo, pravi ona: „Oprostite mi! Z živci sem tako na koncu, da me že vsaka malenkost spravi obnje.“

„Pomni, moj ljubček,“ reče babica malemu Tončku, ki se je pravkar zlagal, „da nisem jaz pri tvojih letih nikdar lagala!“

Malček malo pomisli, potem pa vpraša: „Ja, kdaj si pa potem začela?“

Lev pravi opici, ki sedi na drevesu: „Pridi dol, bova malo poklepetala!“

„Pridem, če si boš tesno zavezal vse štiri tace.“

Lev jo uboga in opica se spusti z drevesa in se mu vidno tresoč se bliža.

„Zakaj se pa tresesh?“ jo vpraša lev.

„Ker je to prvič, da bom poržrla leva.“

Na vaškem žegnanju vzame pri strelišču malo okajeni obiskovalec sejma karabinko v roke in z dvema od treh strellov tako dobro pogodi, da dobi za nagrado živo želvo.

Ves srečen se oddalji od strelišča, malo kasneje pa spet pride. Spet vzame v roke karabinko in to pot ustrelji tako do-

bro, da dobi najvišjo nagrado: kovinastega medveda.

„Nočem ga,“ pravi pijanček. „Dajte mi rajši še en sendvič, kot ste mi ga dali prej!“

„Kakšen šport pa sedaj uganja tvoj mož?“

„Sedaj si je kupil konja in ga vsak dan ure in ure jaha.“

„In je kaj shujšal?“

„Ja! Trideset kil.“

„Mož?“

„Ne, konj!“

„Kako sta si gostilničarjevi hčerki podobni! Nikoli ne veš, ali sta dvojčki ali pa si se ga že preveč nalezel.“

Ženski med seboj.

„To pot smo jo pa pri redukciji toka poceni odnesli.“

„Kako poceni, Katra, saj ti je vendar moža ubilo, ko je poskušal, če je tok še v žicah!“

„No ja, to je pa tudi vse!“

„Kaj bi storil, če bi ti zdaj jaz podaril tisoč dinarjev?“

„Najprej bi jih preštel, če jih je res tisoč.“

Polica j je zavpil za kolesarko: „Gospodična, luč vam ne sveti in zvonca tudi nimate! Ustavite!“

Kolesarka: „Ne morem, zavore tudi ne primejo.“

Mornarji najdejo na samotnem otoku Angleža. Ko opazijo tri kolibe, ga vprašajo: „Ali prebiva na tem otoku še kdo?“

„Ne, čisto sam sem,“ odgovori Anglež.

„Zakaj imate pa tri kolibe?“

„Prva mi služi za stanovanje, druga je klub, v katerega hodim, tretja je pa klub, v katerega ne hodim več.“

Ženski se pogovarjata.

„Ali veste, kaj mislim o zakonu?“

„Ali ste poročeni?“

„Ja.“

„No, potem vem.“

znatno škodo tudi kmetovalcem v Sloveniji.

LJUBLJANA. — Slovenske cerkve so bile za praznik Vseh svetih izredno polne. Zabeleženo je bilo tudi izredno veliko število obhajil. Sončen jesenski dan je pripomogel, da so bila tudi pokopališča zelo obiskana, kjer so se vršile molitve za pokojne. Opaziti je vedno večjo urejenost in čistočo na domačih pokopališčih.

MAKOLE. — S pomočjo republiške kulturne skupnosti občani obnavljajo kulturni dom. Uporabljali ga bodo predvsem pevski zbor, dramska sekcija, knjižnica in tamburaški orkester. Vse te sekcije že sedaj uspešno delujejo, vendar jim delo ovira dotrajanost doma.

MARIBOR. — Občina Maribor ima 61 vrtcev z 202 oddelkoma, v katerih je 418 otrok do treh let in 1392 šestletnih. Poleg tega sta še dve jasli z 80 dojenčki. Začeli so z gradnjo jasli na Pobrežju, Tez nem in ob vrtcu „Koroška vrata“ ter z vrtcem na Studencih.

MARIBOR. — V tovarni avtomobilov TAM so začeli montirati težke tovornjake in prekucnike z nosilnostjo od 9 do 26 ton, obenem tudi turistične avtobuse z vgrajenim motorjem 230 KS in 54 sedeži. Pripravljajo pa še gradnjo nove orodjarne za lastne potrebe.

MARIBOR. — Zaradi zgodnje zime mnoge lastovke niso mogle preleteti Alp. Zato so jih prijatelji živali zbrali in v mnogih pošiljkah prepeljali v Maribor in Novo Gorico. Tu so jih spustili, da so lahko nemoteno nadaljevale svoj let na jug. S tem so rešili več 10 tisoč lastovk, ki bodo prihodnjo pomlad spet znanilke prebujajočega življenja.

MARIBOR. — Novo pokopališče v Mariboru ob Ptujski cesti pri Sv. Miklavžu bo kmalu dokončno dograjeno. Nova površina znaša 60 ha, kar zadošča za 32 tisoč grobov. Novo pokopališče leži v zelenem pasu. Najprej bodo začeli pokopavati na gozdnih parkovnih

sta jih podpisala Sveti sedež in poljska vlada. Čeprav je bilo zasedanje tajno, se je vendar izvedelo, da je kardinal tam izjavil, da je zamenjati razpravi o nekaki avtonomiji krajevnih Cerkev, ko vendar rimska kurija pri svojem sporazumevanju s političnimi režimi nič ne upošteva domačih krajevnih cerkvenih dejavnikov.

Za Wyszyńskim se je v podobnem smislu oglašil ukrajinski nadškof kardinal Slipyj in izrazil obžalovanje, da „Pavel VI obsoja položaj v Čilu, ne nastopa pa proti krivicam, ki so uveljavljene v socialističnih državah“. Dodal je, da bi Cerkev ne smela molčati o preganjanju, ki ga trpijo katoličani v socialističnih državah, ko vendar papeške izjave in dokumenti tolikokrat obravnavajo razmere v Čilu, Bengaliji, Palestini in drugod.

Sij slovenske svobode, Buenos Aires, 15. okt. 1974, str. 5.

SOLŽENICYNNOVO PISANJE O „GULAGIH“ JE RESNIČNO

Pretresljivo potrdilo Solženicynu za njegova razodetja o nečloveškem sistemu sovjetskega suženjstva v OTOKU GULAGU je dal konec avgusta Avraham Shifrin, nekdanji uslužbenec sovjetskega obrambnega ministrstva, zdaj upokojenec v Izraelu. Tega je v zvezi s sedanjo debato o umestnosti ali neumestnosti nadaljnega popuščanja Združenih držav Amerike Sovjetski zvezi povabil na pričevanje odbor ameriškega senata za notranjo varnost.

Shifrina so prijeli junija 1953 ter ga po 28 dneh in nočeh nepretrganega zasliševanja v moskovskem „mlinu“ KGB (= sovjetske tajne policije; op. NL) obsodili na smrt kot izraelsko-ameriškega vohuna. Kazen so spremenili v 25 let prisiljenega dela v Gulagih, katerih je v desetih letih premenjal blizu 30, največ v arktični Sibiriji.

Do jeseni 1970, ko je emigriral v Izrael, je moral štiri leta preživeti kot pregnanec v Karagandi, tri pa v Moskvi. Ves ta čas je iskal še žive sotrpine iz koncentracijskih taborišč ter si zapisoval njihove izpovedi. Po njegovih skušnjah in ugotovitvah še zdaj večino delovne sile v sovjetske težki, zlasti obrambni industriji, sestavljajo politični kaznjenci. Ker zaradi gladu, mraza, nečloveškega ravnanja in vsaj deseturnega dela na dan žive ti sužnji poprečno deset let, prihajajo valovi aretacij za dopolnjevanje zastojne delovne sile v desetletnih presledkih: 1918, 1928, 1938, 1948, 1958, 1969.

V vsakem taborišču živi povprečno 2000 ljudi, od katerih jih sleherni noč umrje od 30 do 40. Pozimi skladajo nage mrlične v gozd kot drva, da jih požro medvedje, kune, sobolji in črne lisice, ki jih morajo stražniki taborišč loviti za vlado, da njihovo krzno prodaja na kapitalistični Zahod.

Shifrin, ki je bil med vojno trikrat ranjen v desno nogo in mu je v Gulagih petkrat zmrznila, da so mu jo morali odrezati, je s svojimi pripovedmi pretresel člane omenjenega odbora tako, kakor še zlepa ne kdo. Svoje prepričanje je sklenil z naslednjim opominom: „Pomnite, prosim: ko so (Sovjeti) prišli v Latvijo, Litvo, Estonko in na Poljsko, ko so prišli v Češkoslovaško, Bolgarijo, Romunijo, Madžarsko, Vzhodno Nemčijo in Jugoslavijo, so v vse te dežele privedli posebne oddelke KGB s sezname, pripravljenimi leta in leta poprej, koga je treba prijeti in spraviti s poti. In prepričan sem, da imajo sovjetski diplomati tukaj take seznane — z važnimi imeni...“

Sij slovenske svobode, Buenos Aires, 15. okt. 1974, str. 4.

Katoliški GLAS

NEPRIJETNO PRIČEVANJE

Solženicyn v svoji knjigi priča o tem: partija je od vsega začetka tista, ki izvaja najhujši teror nad vsemi v Sovjetski zvezi.

Česa podobnega si med komunisti ni upal še nihče trditi. Zaradi te drznosti je prišel Solženicyn v nemilost pri moskovskih oblastnikih in pri tovariših izven Sovjetske zveze, tudi pri jugoslovanskih. Solženicyn stavi na zatožno klop sistem kot tak.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 7. nov. 1974, str. 1.

VERNOST NI OVIRA ZA SOCIALIZEM

Pod gornjim naslovom je ljubljansko *Delo* dne 26. septembra objavilo poročilo o 25-letnici duhovniškega društva v Sloveniji. Naslov je potem povzela *Družina* in objavila misli dr. Stanka Canjkarja, češ da gledajo člani duhovniškega društva v socializmu predvsem družbeno in ne toliko ideološko stvarnost; tisto novo okolje, v katerem naj nastopijo med ljudmi boljša, pravičnejša razmerja.

Družina potem navaja še besede Mitje Ribičiča: „Socialistična zveza kot osnova družbenih razmerij je nesporen dokaz, da religioznost ne more in ne sme biti ovira za sodelovanje v boju za samoupravljanje, za boljše človeško življenje, za humane medčloveške odnose — za socializem.“

V teh izjavah se je znova predstavil problem o sodelovanju kristjanov in vernih ljudi sploh s komunisti „za boljši in pravičnejši svet“.

Problem je star in odgovori nanj so prav tako stari. Lenin je odgovoril, da se komunist lahko bori z vernim delavcem za socializem, češ da je vera privatna stvar. Za Leninom trdijo isto vsi pravoverni komunisti. Mitja Ribičič torej ni odkril Amerike.

Kaj pa kristjani, kaj verni ljudje katere koli veroizpovedi? Pri teh je odgovor dvojen:

Eni se strinjajo z Leninom in njegovimi učenci, da je sodelovanje možno in da je zato prav, če verni sodelujejo s komunisti pri graditvi socializma in še prej pri socialni revoluciji.

Pri nas na Slovenskem so si to tezo prisvojili krščanski socialisti z Edvardom Kocbekom na čelu in Stankom Canjkarjem. Šli so v revolucijo skupaj s Komunistično partijo. Toda po zmagoviti revoluciji je partija gradila svoj socializem brez njih. Kocbeka je upokojila. Canjkar pa je smel le pisati v „Novo pot“ svoja teoretična razmišljanja. Praktično življenje je pa šlo mimo njih tako v slovenski Cerkvi kot v slovenski Komunistični partiji.

Na škofovski sinodi v Rimu je bilo slišati glasove, ki so zelo blizu Leninovi teoriji. Prihajali so zlasti od škofov v Južni Ameriki. Najglasnejši je bil škof Cámara, ki je celo ponovil Marxovo trditev, da je Cerkev v preteklosti prikazovala vero kot nekaj opij za ljudstvo.

Na drugi strani barikade stojijo tisti kristjani, ki bi njih mnenje danes lahko takole opredelili: Pri marksizmu moramo razlikovati njegovo ideološko osnovo, ki je materialistična, od njegovih socialnih in gospodarskih ciljev, da vpelje boljši in pravičnejši socialni red. Pri tem slednjem prizadevanju more veren človek sodelovati z marksisti tako tam, kjer niso še na oblasti, kakor tam, kjer so že na oblasti.

Toda poleg tega zadržanja je še drugo. To slednje temelji na teoretičnih in še bolj na praktičnih spoznanjih.

Teoretično spoznanje meni, da sta praksa in teorija pri marksizmu, zlasti še pri komunizmu, nerazdružljivi. Komunizem namreč ne gradi samo nov socialni red, temveč gradi z vsemi sredstvi, ki so mu na voljo, tudi novo brezbožno družbo, ker je še zmeraj prepričan, da more biti dober socialist edinole, kdor je brez vsake vere. Saj je vera samo nadzgradba kapitalističnega družbenega sistema. Ko bo ta izginil, mora izginiti tudi nadzgradba, mora izginiti tudi vera.

To teoretično spoznanje potrjuje že več kot polstoletna praksa. Komunizem v raznih oblikah (sovjetski, kitajski, jugoslovanski) je namreč na vladi ponekod že več kot 50 let. Vendar je povsod izpričal, da se svojim totalitarnim ciljem ne odpove, to se pravi, da ne gradi samo novo brezrazredno družbo, marveč tudi novega državljana brez vsake vere. Temu zadnjemu cilju se ni komunizem nikjer odpovedal, tudi v Jugoslaviji ne,

(Dalje na str. 38)

površinah. Medtem pa bodo na travnikih zasadili nove parkovne nasade. Kot osrednji objekt bo pokopališka zgradba, šest mrliških vež, sanitarije, hladilni prostor, cvetličarna in velik parkirni prostor.

MARIBOR. — Analiza ekonomskega centra v Mariboru je pokazala potrebo po pospešeni gradnji industrijskih objektov v Pomurju. V Sloveniji je delovna sila v glavnem že zaposlena, le v Pomurju teh možnosti ni za vse. V nadaljnjih letih bi se morala stopnja zaposlenosti dvigati vsaj za 7%, da bi reševali pomursko bogastvo v delovni sili.

MARIBOR. — Mesto Maribor ima končno svoj mestni grb. Grb mesta Maribor je mestno obzidje. Na rdečem polju je srebrn stolp z odprtimi vrati, z na pol dvignjeno zlato dvižno mrežo. Na vsaki strani stolpa je večnadstropen štirioglat stražni stolp z ovalnim oknom in stranskim prizidkom. Strehe so pokrite s škodljivci. Med stražnima stolpoma je srebrn golob z razprtimi krili, ki se spušča v navpičnem letu.

MARIBOR. — Znani gledališki igralec, režiser, vzgojitelj in dramatik Ignacij Borštnik je postal nekakšen simbol kulturnega delovanja. Poleg mnogih kulturnih prireditev, ki jih skozi vse leto organizirajo pod naslovom „Borštnikova srečanja“, podeljujejo najuspešnejšim kulturnim delavcem priznanja in nagrade. Največje pa je Borštnikov prstan, ki ga je letos dobil prof. Slavko Jan.

MESTINJE. — Vas Mestinje leži v občini Šmarje pri Jelšah, ki jo je letos zajel precej močan potres. Celjani so prebivalcem tega kraja priskočili na pomoč s tem, da zanje gradijo novo šolo. S tem bodo imeli otroci veliko bližje v šolo. Mnoge skrbi pa bodo olajšane tudi staršem in učiteljem.

MEŽICA. — Rudnik svinca s topilnico je najel posojilo 11 milijonov dinarjev pri Ljubljanski banki za odpiranje novih objektov in moder-

(Dalje na 38. strani)

SVETI MIKLAVŽ

V nekem velikem mestu je živel pred davnim časom dobri škof Miklavž. Zelo rad je imel otroke. Po svojih bogatih starših je podeloval veliko denarja. Revne otroke je obdaroval z obleko in čevlji. Pridne otroke je imel posebno rad.

Nekoč je zvedel za ubožno družino: šlo je za očeta s tremi hčerkami. Miklavžu so se zelo zasmilili. Sklenil jim je pomagati. V treh zaporednih nočeh je prišel skrivoma do njihove koče in vrgel vsako pot kepo zlata skozi okno.

Dobri škof je umrl in prišel v nebesa. V nebesih ni bilo revnih otrok, katerim bi mogel narediti kakšno veselje. Škof je postal ža-

lost. Bog se ga je usmili in mu dovolil, da je smel na večer pred svojim godom spet na zemljo.

Zato prihaja sveti Miklavž vsako leto k nam in obdaruje pridne otroke. Spremlja ga vselej nekaj angelov, ki nosijo darila. Za hlapca mu služi parkelj, ki kaznuje poredne otroke.

Narodna pripovedka

JASLICE POSTAVLJAJO

Božični prazniki so pred vrati. Sinoči je prišel domov starejši sin, ki hodi v mestu v gimnazijo. S seboj je prinesel vse, kar je potrebno za jaslce.

Zjutraj so otroci odšli v gozd

nabirat mah. Prinesli so ga poln koš. Medtem je hlapec pritrdil v kotu desko.

Nanjo postavlja sedaj starejši fant jaslce. Iz mahu naredi hrib. Cesta drži v Betlehem, ki stoji v kotu vrh hriba. Pod hrib postavi hlevček. Vanj položi na slamo božje Dete. Zadaj stojita osel in vol, poleg jasli pa Marija in Jožef.

Potem razpostavlja po hribu drevesa, ovce, krave, vole in pastirje. Sprejda zatakne vrsto drobnih sveč.

Nazadnje obesi na dolgo konjsko žimo od stropa dol angela, ki nosi v rokah napis „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“

Ko vse to ureja in nastavlja, sedé mlajši bratje in sestre okrog

božič

Božič je praznik, ko se spominjamo, da je božji Sin postal človek. To je dan veselja: Bog se je sklonil k nam.

Lučke na božičnem dreveščku hočejo povedati predvsem to, da je Bog stopil na zemljo: zato je vsa zemlja polna božje luči. Mi, ljudje, dobivamo to božjo luč po molitvi, maši in zakramentih.

Modri z Vzhoda so prinesli Detetu v jasliah bogate darove. Mi mu prinašajmo vse svoje življenje: ure, ki jih preživimo doma in v šoli, pri igri in na cesti, v cerkvi in drugje! Tega bo Jezus najbolj vesel.

njega. Mirni so, kakor bi bili pri-
biti. Ne premaknejo oči od jaslic.
Neko mirno veselje jim sije z za-
dovoljnih obrazov. Danes so poza-
bili na igre. Celó jesti jim ni mar.
Zadovoljni so s hlebčki, ki jih je
mati spekla nalašč zanje.

BOŽIČ IN ČAS PO NJEM

Sveti večer je. Mati in oče in

kve truma ljudi. Vsi hite domov.
Mrzlo je, da pod nogami škriplje.

Na sveti dan mora vse počivati.
Le mati se suče okrog štedilnika
in pripravlja najboljše jedi. Popol-
dne bosta prišla stric in teta. Po-
gostili ju bodo s krvavicami in po-
tico. Pa tudi družina ne bo prikraj-
šana.

„Čez dva dni pa tepežkat!“ pravi

z njima vsa družina gredo s kadi-
lom in blagoslovljeno vodo po hiši
in okoli nje, nato še v hlev. Ko se
vrnejo v hišo, pomolijo in oče
prebere iz svetega pisma poročilo
o Jezusovem rojstvu. Nato večer-
jajo, potem pa pojo božične pesmi
in se igrajo preproste igre, dokler
ne pride čas za polnočnico.

Že zazvoni veliki zvon, ki jih va-
bi v božji hram. Vsi gredo od do-
ma, le eden ostane doma za va-
ruha.

V močno razsvetljeni cerkvi se
zbirajo iz vse vasi, pa tudi iz oko-
liških naselij. Na koru zapoje pre-
lepo „Sveto noč“.

Po polnočnici se vsuje iz cer-

mati. Otroci sami dobro vedo, da
bodo šli, saj je to njihovo največje
veselje: nabrali si bodo pogač, klo-
bas in denarja.

o

ČE MAČKE NI DOMA, MIŠI
PLEŠEJO.

o

ČEPRAV MAČKA SPI, JE TREBA
POKRITI LONEC.

o

KDOR NE HRANI MAČKE, HRANI
MIŠI.

o

VARUJ SE MAČK, KI SPREDAJ
LIŽEJO, ZADAJ PRASKAJO!

ugani, če znaš!

*Krhka hruška,
debeluška,
pozimi in poleti
v mraku tiho sveti.*

(Zarnica)

*Hiška zlata,
v njej dva brata
se lovita,
čas delita.*

(Urina kazalca)

REŠITEV UGANKE IZ PREJŠ-
NJE ŠTEVILKE: Odlomil se je
košček številka 4.

UGANKA: Primož je okrasil bo-
žično drevo. Pri tem je nanj
pritrdil dve enaki sveči, dve
enaki veliki črtani krogli, dve
enaki pikčasti krogli in dve
enaki majhni krogli. Katere
omenjene dvojice na risbi so
enake med seboj?

nizacijo rudniške separacije. Na Mušeniku gradijo nov obrat, v katerem bodo zaposlili svoje delavce, ki so do sedaj delali v jami. Preurejajo tudi filtracijo, povezujejo jamske revirje in izvozno napravo v Grabnu.

ORMOŽ. — Domače in tuje firme sofinancirajo gradnjo tovarne optičnih proizvodov Optyl. Dograjena bo junija prihodnje leto. Proizvajali bodo zelo kakovostne okvire za očala za popravo vida in sončna očala. Letna proizvodnja bo okrog 500 tisoč okvirov. Polovica bo za izvoz. Tovarna bo zaposlila 120 delavcev.

PIRAN. — V Portorožu deluje že od začetka l. 1946 center za korekcijo sluha in govora. V tem času so sprejeli 320 učencev. Mnogim so pomagali z zdravniško pomočjo in vztrajnostjo, da so dosegli vidne izboljšave prizadetih otrok. Sedaj se zavod srečuje s prostorskimi težavami, ker jih izpodriva novonastajajoči Bernardin. Pod ta center spada območje vse Primorske. Ob koncu stoletja bo njihovo pomoč potrebovalo okrog 100 slušno prizadetih otrok in 800 govorno prizadetih.

SELE pri Slovenj Gradcu. — 27. oktobra so odkrili spominsko ploščo ob stoletnici rojstva slovenskega pisatelja in duhovnika Franca Ksaverja Meška. Ploščo so pridili na župnišču na Selah pod Uršljo goro, kjer je pisatelj preživel 43 let. Ob odkritju plošče je bil tudi kratek kulturni spored. Pisatelj Meško je umrl pred deseti leti.

SOLČAVA. — Letos bi morali obnoviti vsaj dva km ceste, ki pelje od Solčave proti Logarski dolini. Žal, se je zataknilo pri gradbenem dovoljenju in delavci cestnega podjetja so opravili le nekatera manjša dela. Med drugim so odstranili precej brega ob cesti, ki je bila zelo ozka. Na ta način bo boljše prevozna za razna vozila.

SV. GORA pri Gorici. — Na zahvalno nedeljo so romali Tolminci

kjer se je zdelo, da bo s svojim samoupravnim sistemom stopil na bolj liberalne poti.

To slednje spoznanje je prišlo na dan tudi na sedanji škofovski sinodi v Rimu. Škofje, ki so na sebi izkusili komunistični sistem, so ga obdolžili, da zlorablja državno oblast za to, da vsem, posebno mladini v šolah, vsiljuje svoj materialistični svetovni nazor; da ovira oznanjevanje evangelija z vsemi sredstvi, ki so mu na voljo; da dela dejansko razlikovanje med vernimi in nevernimi, kajti ti slednji uživajo vse pravice, prvi pa ne. Na kratko: komunistični sistemi kršijo osnovne človečanske pravice. To sodbo sta izrekla posebno kardinal Viszinsky in metropolit Slipij.

Tudi kristjan je poklican, da gradi boljši in bolj pravičen svet. Pri tem pa ne sme pozabiti, da ima Kristus svoje pravice, ki jih mora spoštovati tudi socialistični režim. Zato kristjan ne more in ne sme molčati, ko marksiistični režimi kršijo osnovne pravice državljana-kristjana. Še manj, da bi kristjan tako početje odobral ali pri njem sodeloval.

Kristjani prvih krščanskih stoletij so bili dobri državljanji. Služili so tudi vojake. Toda ko je cesar od njih zahteval, da ga po božje častijo, so to odklonili.

Zato pričakujemo kristjani od Cerkve in od škofovske sinode v Rimu, da ne molči pred nasiljem, ki ga tudi v socialističnem taboru trpijo njeni sinovi. Sinoda naj bo pravična in nepristranska, kot sta zahtevala kardinal Wyszynski in metropolit Slipij.

Treba je, da pred vsem svetom opozori in obsodi vsakršno oviranje pri oznanjevanju evangelija, pa naj prihaja od desne ali od leve. Le tako bo Cerkve rešila svojo čast in ostala zvesta svojemu poslanstvu.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 17. okt. 1974, str. 1.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

POVSOD SOVRAŽNIKI...

Afera okrog razkritja kominformovskih zarotnikov v Jugoslaviji še ni končana. Trpi na pomanjkljivih informacijah. Niso še znana niti imena tistih 32 „kominformovcev“, obsojenih v Peči in Titogradu na zaporne kazni, pa tudi še ni objavljenega nič stvarnejšega o njihovem programu, ki ga je proces spravil na dan.

Posledica tega je — kot vedno, kadar ni javnost obveščena — prav nasprotno od pomirjenja. Krožijo govorice, šušlja se o imenih. Včasih dobi človek vtis, da politično vodstvo samo širi govorice, da bi povečalo splošno nezadovoljstvo in da bi vodilo svetovno javnost za nos, zato da potem partijsko uredništvo KOMUNISTA s kratkim, jednatim stavkom pove v svojem prvem in doslej zadnjem pojasnjevanju o razkritju, da so to „iznajdbe določenih senzacij lačnih zahodnih časopisov“, v katerih je očitno imperialistično „mišljenje po željah“.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 12. okt. 1974.

Na Hrvatskem je pričakovati novih „čistk“ in celo sodnih procesov proti „državnim sovražnikom“, kakor je pojasnil na nekem zborovanju v Zagrebu član predsedstva ZKJ Josip Vrhovec. Pripravlja se proces proti „sovražni skupini“ v Zadru, tako je povedal Vrhovec, ki se je poskusila „ustanoviti na črti novega množičnega gibanja“ in je razkrajajoče delovala po „diverzantski logiki“ ustašev in njihovem načinu mišljenja.

Tudi v tem primeru naj bi imele, tako kot že v nekaterih prejšnjih, svoje prste v igri „tuje agencije“. Za vsem se skrivajo lahko spoznatni nameni in interesi, ki pa ne bi mogli „pasti na rodovitna tla“.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 12. okt. 1974.

V Jugoslaviji se množe govori funkcionarjev in komentarji, ki opozarjajo na delovanje protivladnih skupin, na ideološke odklone in na nujnost močnejše strnjenosti partije. Partijski šef Vlaskalič je rekel v Nišu, da sicer niso ti sovražniki ta čas glavna skrb, da pa skušnja uči, da mora biti človek buden. Pred kratkim obsojene prossovjetske zarotnike je Vlaskalič imenoval „bedno krdelce“.

Pred nedavnim na Hrvaškem odkrita nacionalistična podtalna skupina, ki naj bi ji bil v novembru uprizorjen proces, je baje vzdrževala ozke stike z ustaškimi emigrantskimi organizacijami. Po teh poročilih naj bi prišlo večkrat v Zagrebu do sestankov z „obiskovalci iz Münchna“.

Med petnajstimi zaprtimi se nahajata zgodovinarja Zelimir Meštrovič in Davor Aras, pa tudi več študentov, ki so bili 1971 po Titovem posegu proti nacionalističnemu gibanju na Hrvaškem nekaj časa v zaporu. Pri njih naj bi našli načrte o postavitvi obroženih skupin in „zakonik časti“, ki slehernemu Hrvat ukaže, da se poroči samo s Hrvatico, da ima čim več otrok in da prodaja zemljišča samo Hrvatom.

Süddeutsche Zeitung, München, 17. okt. 1974.

Zdi se, da je nov spor med jugoslovanskim partijskim vodstvom in tistimi marksističnimi razumniki, ki se na visokih šolah zbirajo okrog revije *Praxis*, komaj še izogibljiv. Prvič v desetih letih obstoja tega mednarodno priznanega filozofskega lista so pristojne državne oblasti sedaj dokončno odločile, da bodo takoj ustavile posamične podpore za tisk. Uredništvo sedaj pripravlja izdajo „zasilne številke“ in trenutno ne ve, ali in kako bo mogel časopis naprej izhajati.

Poleg tega se zdi, da beograjska partija ni več pripravljena se držati poravnave, ki jo je v poletnih mesecih s trudom sklenila s filozofsko fakulteto in ki je končno pripeljala do tega, da so mesece dolgo preganjanim znanstvenikom *Praxisa* vrnili odvzete potne liste. Zveza komunistov hoče sedaj doseči povsem novo zasedbo fakultetnega sveta, ki je bil sestavljen šele februarja, da bo mogla takoj potem izvesti odstavek nevladnih profesorjev.

Süddeutsche Zeitung, München, 14. okt. 1974.

Da so jele jugoslovanske oblasti voditi spet poostreni tečaj proti tem profesorjem, je bilo čutiti že poleti in v začetku jeseni, ko sta bila obsojena najprej dva študenta v Beogradu, kasneje pa en profesor in pet študentov v Ljubljani, vsak na deset mesecev zapora: to zato, ker so se izjavili vzajemne s preganjanimi profesorji PRAXISA.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 17. okt. 1974.

V JUGOSLAVIJI ZAPLENJENI TUJI ČASOPISI

Med zahodnimi časopisi, katerih uvoz v Jugoslavijo beograjsko notranje ministrstvo ovira, stoji „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ na prvem mestu. Ta je bil v prvi polovici leta 1974 petkrat zaplenjen. Graška „Kleine Zeitung“ in milanski „Corriere della Sera“ sta padla štirikrat pod zaplembo, hamburški „Die Welt“ in torinska „Stampa“ dvakrat. Med časopise, ki so bili v tem času enkrat zaplenjeni, spadajo hamburški „Die Zeit“, dunajski „Presse“, pariški „Figaro“ in londonski „Daily Telegraph“.

Jugoslovansko notranje ministrstvo ima dejansko neomejenoopolnočenje, da iz političnih razlogov prepove razpečevanje tujih časopisov. Od preokreta decembra 1971 in sledečega pregona vseh „liberalističnih“ in „nacionalističnih“ politikov iz njih služb se poslužuje tega mnogo bolj pogosto kot prej.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 7. okt. 1974.

v veličastno baziliko Matere božje. Kljub veliki oddaljenosti se jih je zbralo skoraj 2000. Tihe molitve in prošnje vsakega posameznika ter skupno bogoslužje je vse povežalo v mogočno zahvalo. Združeni pevski zbor 120 pevcov in 100 otrok je pod vodstvom izrednega voditelja Avgusta Ipvaca (mlad duhovnik, ki je pred kratkim z odliko diplomiral na ljubljanskem konzervatoriju) podaril nepozabno doživetje. Radost dneva je prekipela z novo voljo do življenja.

VELENJE. — Prebivalci Velenja so dobili svojo lastno radijsko postajo. S pomočjo RTV Ljubljana so na Plešivcu postavili UKV-oddajnik. Lokalni studii bodo v Velenju, Slovenj Gradcu in na Ravnah. Program bodo urejali po dogovoru v smislu medsebojnega sodelovanja. Prva oddaja je bila za slovenski kulturni praznik.

VITANJE. — Tu so odprli avtomatsko telefonsko centralo s sto priključki. Tako se konjiška občina vključuje in povezuje z vsemi razvitimi kraji.

VRBA na Gorenjskem. — Prešernovo rojstno hišo je letos obiskalo 17.553 otrok in 10.099 odraslih, kar je znatno več kakor v enakem obdobju lani. Obisk v Finžgarjevi rojstni hiši pa je nekoliko upadel. V zimskem času sta za obisk obe odprti od 9.—12. in 14.—16. ure. V obeh se dobijo razglednice, knjige pesnika in pisatelja ter spominske značke.

VUZENICA. — Kmetijska zadruga ima v hmeljski sušilnici na Gortini moderno valilnico piščancev. V letošnjem polletju jih je dala na trg preko 400 tisoč. Z nabavo novih valilnih strojev in inkubatorjev bo dala na trg okoli 2000 ton mesa letno.

VELENJE. — V Velenju gradijo pred avtobusno postajo nasproti bencinske črpalke veliko prireditveno dvorano 60 x 60 m. Namenjena bo za večje razstave in sejme, za velike prireditve, kulturne in športne nastope. Ta prireditvena dvorana bo grajena z železno konstrukcijo na pilotih. S tem se bo še okreplil živahni utrip mesta.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštah kupnih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI, sodno overljeni: sodni prevajalec in tolmač MILENA GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstraße) ali 75 (Eversbuscherstraße).

● DEKLE, stara 36 let, srednje postave, že več let v Nemčiji, želi spoznati sebi primernega fanta, dobrega, naravno inteligentnega, s smislom za družino in topli dom. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena na barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 32)

● SLOVENSKI FANT, star 30 let, visok 177 cm, izučen in z imetjem v domovini, ki živi sedaj v Nemčiji, želi zaradi poroke spoznati pošteno in verno dekle v starosti od 23 do 30 let. Fotografija zaželeno. Samo resne ponudbe. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 33).

● SLOVENEK, doma iz Maribora, avtomehanic, želi spoznati Slovenko od 28 do 35 let, lahko tudi z enim otrokom. Javi naj se dekle, ki se želi kmalu poročiti. — Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu na tej strani levo spodaj. (Štev. 34)

● V SENOVU nujno potrebuje pomoč za izgradnjo cerkve. Kdor bi mogel in hotel pomagati, naj pošlje prispevek na tamkajšnjega župnika: Janez Nanut, Župnijski urad, YU-68281 Senovo, Slovenija, Jugoslavija.

● Ugodno PRODAJ HIŠO v Mariboru. Informacije po telefonu, ZR Nemčija, okolica Münchna, številka 08106 — 17 84.

● PRODAJ novo dvostanovanjsko HIŠO v Laškem, Slovenija. Hiša je zgrajena po najmodernejših postopkih. Je takoj vseljiva. Interesenti naj se javijo na naslov: Jože Petek, D-7031 Steinenbronn, Hohewartstr. 40, BR Deutschland.

● PRODAJ DVOJČEK, gotov v začetni fazi, nadkletna plošča, lahko tudi samo polovico dvojčka, velikost parcele 980 m², v Murski Soboti, blizu mestnega središča, ob Cankarjevi ulici. Interesenti naj se obrnejo na naslov: Ladislav Seči, 8 München 2, Karlstr. 54, BR Deutschland, ali na telefonsko številko (089) 59 56 87 ob delavnikih od 9. do 18.; od 19. ure naprej in v soboto popoldne in v nedeljo pa na (089) 812 86 13.

● PRODAJ takoj vseljivo HIŠO, s posestvom 2 ha, vse okrog hiše, na ravnini, blizu Ptuja. Informacije po telefonu na številko (089) 15 27 69. Številka 089 je v Zahodni Nemčiji oznaka Münchna.

● PRODAJ staro HIŠO z gospodarskim poslopjem in 40 arov zemlje v Gačniku na Pesnici pri Mariboru. Cesta v vsakem vremenu dovozna z avtom. Informacije daje Rudi Mlasko, Prepolje 114, p. Starše, Slovenija, Jugoslavija. Po telefonu pa 07127/353 48 (Mittelstadt, BRD).

● NAPRODAJ nova, moderna, dograjena HIŠA, z vrtno in sadovnjakom, na Dolenjskem, 8 km od avtoceste. Za informacije kličite na telefon: 02141 - 67 48 14 (BRD).

● SLOVENCEM V PARIZU IN OKOLICI: Kdor se hoče temeljito naučiti voziti in to pri slovenskem inštruktorju, naj se obrne na FRANC AUTO ECOLE, 39 rue de Maubeuge, Paris 9e, tel. 878-95-93, métro Cadet ali Poissonnière.

DRAGI BRALCI!

Spet je zaključen en letnik „Naše luči“. Ob tem naj povemo nekaj misli:

Najprej se Vam vsem najlepše zahvaljujemo za zanimanje za revijo. Kljub temu da se krči število naših rojakov po deželah Zahodne Evrope, naklada „Naše luči“ ni upadla. Pa tudi iz odgovorov na anketo, ki še vedno vsak dan prihaja v Celovec, moremo razbrati, da ste z revijo zadovoljni.

Mi, uredniki, bomo skušali še naprej širiti po „Naši luči“ vrednote, ki jih je Kristus oznanil: resnico, pravico, svobodo, lepoto in ljubezen. V tej smeri se skušamo navdihovati, čeprav se nam to mogoče vselej ne posreči popolnoma.

Hudo je, ker cene tiskarniških uslug rastejo. Letos se je samo papir podražil za 70%, delo v tiskarnah pa v novembru za 14%. Če naročnina raste, je to pač nujna posledica celotnega porasta cen. Upamo pa, da nam boste kljub temu tudi v bodoče zvesti ostali.

Vas vse prav lepo pozdravljamo!

Uredniki

DEVET OSUMLJENCEV

Na policijo je vstopil ves zasopljene neznan mož, pretepen in okrvavljen, in pripovedoval: „Šel sem po temni ulici, ko sem začutil za seboj korake. Obrnil sem se. Obleka neznanca je izstopala iz teme, njegovega obraza pa nisem mogel videti, kjer si je mož potisnil klobuk na oči, obraz pa zakril s šalom. Posrečilo se mi je, da sem mu šal snel, a prav tedaj me je neznanec močno udaril. Padel sem in se pri tem krepko držal njegove kravate. Tedaj me je znova udaril, tako da sem omedlel. Takoj ko sem prišel do zavesti, sem prihitel sem. Tu ima še šal, ki sem mu ga vzel!“

Polijski načelnik je dal takoj preiskati tisto mestno četrt,

kjer se je napad izvršil, in je dal prijeti devet sumljivih mož. Napadeni jih je imel pred seboj, kot jih je videti na risbi. Policijski načelnik je obenem pokazal napadenemu predmete, kot so narisani spodaj, in mu rekel: „Jaz vem, kdo je krivec. Vse te predmete smo našli pri njem.“

Kdo je krivec?

LETALO

Neko letalo pristane v treh evropskih glavnih mestih. Črke teh mest, urejene po abecedi, so: AAADDDIIJMNPRRUZ.

V katerih mestih je letalo pristalo?

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

V STAREM AVTU: 55 km na uro. Prva naslednja številka, z obeh koncev enaka, je bila 16061 in to po dveh urah vožnje. Torej je v dveh urah prevozil 110 km, kar je isto kot 55 km na uro.

SLUGA PAVEL: 300 mark. Za 10 mesecev bi mu moral baron plačati 2500 mark. Plačal mu je le 2450 mark. 50 mark mu je torej odtegnil za obleko za 2 meseca, ki sta manjkala, da bi bil eno leto v službi. Baron je torej računal po 25 mark na mesec za obleko, kar zneso na leto 300 mark.

IZVOLJENA SVETOVALCA: Izvoljena sta bila Anžeh in Dolinar. Če označimo imena z odgovarjajočimi začetnicami in napišemo v navpične vrste odane glasove, v vodoravne pa prejete, in če izključimo s črticami glasove, ki niso bili dani (kajti A je volil D, D pa ni volil A; F je volil E in je bil voljen od C in E), dobimo sledečo razporednico:

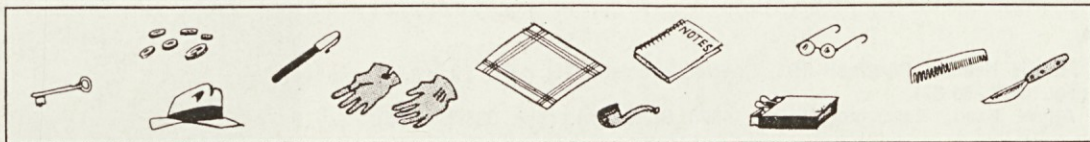
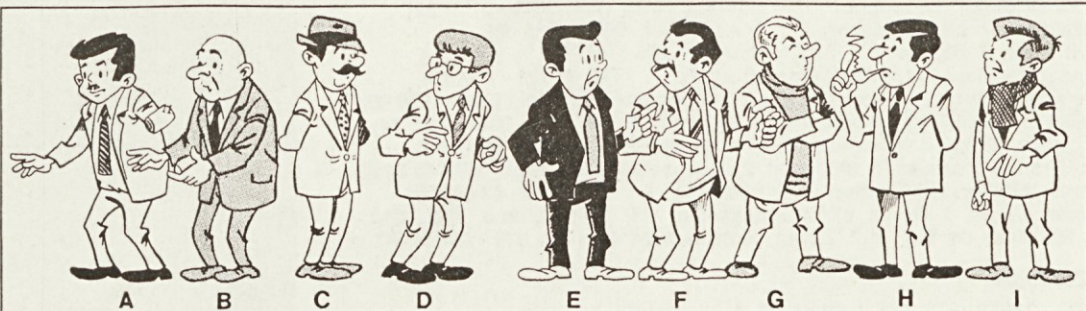
Za A in D nista mogla glasovati ne C ne E (ker bi sicer dala po tri glasove), ne F (ki je glasoval za tistega, ki je volil A in D), zato je zanj glasoval B; zato sta F in C volila B. Iz tega sledi, da je D glasoval za C in E; A je glasoval za C; E pa je glasoval za A. Popolna razporednica je videti takole:

Izvoljena sta bila torej Anžeh in Dolinar.

POKER: Okrog mize so razvrščeni takole: Jakob, Peter, Danijel, Edo, Benedikt in Jakobov brat.

TV-APARAT: 20 mark.

NOVCI: Liho. Če je število novcev v žepu sodo (n. pr. 10), jih je možno vzeti 2, 4, 6, 8, 10 ali pa 1, 3, 5, 7, 9 in v obeh primerih je verjetnost, da uga-ne, enaka. Če je pa število novcev v žepu liho (npr. 11), je možnosti za liho število novcev v pesti 6 proti 5 možnostim za sodo število.

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655)

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz (Tel. 0 31 24 - 23 59).

Anton Miklavčič, Kappelleng. 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0 47 62 - 3 34 62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič („Korotan“), Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II. 1010 Wien I (za cerkvijo Am Hof).

Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Franco Bergant, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 - 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 420 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 02 132 - 64 09 76).

Ludvik Rot, 5605 Hochdahl, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 55).

Jože Bucik, 5605 Hochdahl, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 80).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 34 2 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065/2-19-55).